ARHIEPISCOPUL VALERIAN D.TRIFA: EXEMPLU DE OM

Alexandru NEMOIANU

În Ianuarie 1987 Arhiepiscopul Valerian D.Trifa a trecut la cele veşnice în Portugalia, unde i-a fost dat să trăiască ultimii ani într'un exil nemeritat, dar pe care l-a purtat cu stoicism şi rară bărbăţie. Dacă am pune la o parte toate realizările, toate împlinirile şi toate lucrurile bune care s'au datorat înţelepciunii, perseverenţei şi viziunii lui, vom rămâne uluiţi de felul în care el a reuşit să facă din greutate, izbândă şi din încercare, triumf rămânând model şi exemplu de om şi creştin.

Încă mai înainte de a fi îmbrăcat haina monahală, la o vârstă care pentru cei mai mulţi este a zburdălniciei şi lipsei de griji, viitorul ierarh al Românilor-Americani şi-a pus întrebări privind rostul vieţii şi rostul individului. Răspunsul pe care l-a dat a fost limpede şi fulgerătoare a fost repeziciunea cu care gândul s'a făcut faptă. Adolescent fiind a tipărit şi răspândit cărţi duhovniceşti, a învăţat cum să iubească mulţimea celor pe care i-a ştiut fraţi şi surori în nevoie, a ştiut cum să îi ajute cu vorba şi fapta şi mai ales a aflat cum trebue să îi îndemne ca să ştie să se ajute singuri. Aceste calităţi pe care le-a dobândit atâta de devreme nu l-au părăsit niciodată.

Prin aceste calităţi s'a impus ca nădejde a celor mai buni din generaţia lui, prin aceste calităţi s'a făcut cunoscut printre Românii-Americani şi pentru aceste calităţi a fost ales Episcop al Diecezei Ortodoxe Româneşti din America, Episcopie ce este şi va fi coloană vertebrală a vieţii Românilor-Americani. A fost ales Vlădică într'un ceas când întreaga credinţă şi rost al Neamului erau în pericol. Istoria a înregistrat toate faptele ce îl aşează între marile personalităţi. Sunt la vederea oricui lăcaşurile de rugăciune şi aşezăminte de cultură ridicate la îndemnul şi sub îngrijirea lui, cărţile de cult şi zidire duhovnicească tipărite de el, cuvintele de învăţătură şi întărire ieşite de sub condeiul lui şi atât de multe alte lucruri de folos.

Dar am spune prea puţin dacă am spune că aceste lucruri, aceste fapte care se văd şi se pot număra, l-ar cuprinde pe Valerian şi dacă am crede că ele îl definesc pe marele ierarh. Mai important şi cu valoare veşnică rămâne gândul, duhul sub care acestea toate s'au înfăptuit căci statornicia în acest duh face cu putinţă continuitatea şi cu ea înnoirea.

În crunta noapte comunistă, când mulţi au căzut în deznădejde şi au ajuns să creadă că însuşi rostul de a fi al Neamului Românesc se va pierde, Arhiepiscopul Valerian a însufleţit grupul Românilor-Americani (care devenise parte a Naţiunii Americane dar care devenise şi oponent al comunismului, deci exil românesc) şi l-a schimbat în semn de biruinţă. Marele Ierarh a fost cel care a ştiut să înlăture tot ce era balast, adaus inutil şi nesemnificativ şi a ştiut să păstreze doar ceea ce era esenţial şi determinant condiţiei de om, de Român şi Român-American. În alte cuvinte el este cel care a ştiut că în furtuna istorică ce bântuia veacul esenţială era păstrarea modelului existenţial românesc. Arhiepiscopul Valerian a crezut cu toată tăria că acest model existenţial, bazat pe credinţa Ortodoxă şi înţelegerea Ortodoxă a lumii, are o valoare eternă care transcende momentul istoric, înscriindu-se în veşnicie. Arhiepiscopul Valerian a arătat calea ce trebue urmată şi şi-a însoţit mereu îndemnul cu exemplul faptei.

La toate cele arătate se mai adaugă o împrejurare a cărei învăţătură este încă mai tulburătoare.

Existenţa Arhiepiscopului a fost fragmentată. După realizări mari au urmat mereu suferinţe. Suferinţe care nu pot fi înţelese decât ca încercări puse în calea celor aleşi. Din felul cum a înfruntat aceste încercări Arhiepiscopul Valerian s'a constituit în exemplu de om şi model de urmat.

Continuare în pag. 4

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 30$/50DM

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 22 Nr. 234 - IANUARIE 1996 | PUBLICAŢIE LUNARĂ | EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

ŢARA ŞI CONŞTIINŢA

Eugen BÂRSAN

În chip tragic, pentru nomenclaturiştii care conduc ţara, cel mai bun cetăţean este omul redus la nivelul de a nu mai avea conştiinţă. Lucru important căci unde nu mai este confruntare cu conştiinţa, ei practică politica punerii ţării pe butuc. Cu jocul de-a democraţia care nu este nimic altceva decât un ansamblu de hoţii de diverse calibre, cu cârdăşia imorală din coaliţia guvernamentală, cu re-naţionalizarea caselor furate şi alte fărădelegi. Şi, uite-aşa, ţara se zbate în vârtejul unei politici lipsită total de conştiinţă.

În acest vârtej mai descoperim şi declaraţia Ministrului de Externe al României, Dl. Teodor Meleşcanu, făcută chipurile în numele naţiunii că *"România nu are pretenţii teritoriale faţă de vecinii săi"*. După cum se vede, unde nu mai e conştiinţă nu mai sunt nici drepturi istorice ale poporului român. Locul conştiinţei e luat de absurd. Iar absurdul cu politica lui de golire a vieţii naţionale de orice conţinut moral, a pus stăpânire pe ţară. Tot ce-i oficial, decurge în absurd.

Însuşi Preşedintele ţării manifestă acest absurd când vine şi acuză de *"lipsă de demnitate naţională"* pe toţi cei ce-şi permit să atace demagogia puterii, abuzurile şi înşelătoriile, adică politica fără de conştiinţă a guvernaţilor de ţară. Astfel, în ochii Preşedintelui ţării, a vorbi sau chiar numai a aminti de conştiinţă, este un lucru anti-naţional, anti-guvernamental. Pentrucă în concepţia nomenclaturistă se zice aşa: *"Dacă dai în puterea care guvernează, eşti anti-ţară!"* Iar dacă mai pomeneşti cumva şi de albia conştiinţei, eşti făcut *"albie de porci"*.

Aşa merge viaţa ţării. Pentrucă modul comunist de comportare şi de vieţuire, se găseşte într'un adânc conflict cu conştiinţa. El nu are absolut nici o legătură cu valoarea de adevăr.

A conduce o ţară cu o politică de ţinere a conştiinţei la pământ, înseamnă că trebue să fii un şcolit pervertit în frauda psihologică care operează asupra mediului conştiinţei. Prin politica anti-istorică pe care o fac şi prin aruncarea în mizerie a oamenilor, aceşti pervertiţi vor să ţină o viaţă românească golită de orice conţinut moral. Vor să amuţească sau să ţină la cât mai mare distanţă conţiinţa care fierbe în senti-

Continuare în pag.3

RĂSPUNSUL NOSTRU

REDACŢIA

SECURITATEA COMUNISTĂ din România, cu implicaţii directe ale Nomenclaturii comuniste, împreună cu agenţii lor reprezentativi din lumea liberă au întocmit un plan de mare diversiune politică, ca să acopere crimele lor, care sunt cifrate la sute de mii de oameni ucişi, în timpul celor peste 40 de ani de dictatură comunistă.

Astăzi, vor să lichideze orice urmă de opoziţie, din lumea liberă, după ce au diminuat aproape total opoziţia internă, prin cunoscutele manevre frauduloase ale Nomenclaturii. În ziarul nostru am atras atenţia asupra unor pregătiri ale Securităţii de a ataca pe cei din lumea liberă şi eventual comploturi care să le îngăduie să devină acuzatori publici, din ceea ce sunt cu adevărat - UCIGAŞI.

Este vorba şi de o pregătire în vederea alegerilor generale, şi se depistează uşor metodele comuniste de a ataca pe adversari, pentru a se dezvinovăţi ei de tot răul pe care l-au făcut ţării, prin genocidul general şi *"totalitar"* pe care l-au exercitat la discreţie sub paváza Moscovei.

Cu toate încercările făcute sub dictatura comunistă, până în Decembrie 1989, de a lichida opoziţia exilului românesc, Nomenclatura comunistă nu a reuşit sub nici o formă să facă acest lucru.

În străinătate, această nomenclatură nu a putut opera decât prin agenţi camuflati şi infiltraţi în comunităţile româneşti, din diferite ţări. Şi acţiunile lor au fost minore şi marginale.

Acum planurile s'au schimbat şi se vizează pe toate fronturile lovituri, prin utilizarea minciunii, a falsurilor şi a pretenţiilor de a apăra ţara de pericolul neo-nazist, care nu există în România. Azi este atacată reduta creştină a Bisericii ortodoxe din Paris, cu participarea directă a lui Ion Ilici Iliescu. Mâine va fi atacată Uniunea şi Liga din America, cu ajutorul vechilor prieteni ai lui Ceauşescu.

Mai recent, s'a dezlănţuit un atac violent de denigrare a forţelor româneşti, de opoziţie faţă de guvernarea comunistă din România, închegate în jurul Asociaţiei Culturale din Hamilton, Canada.

Doi ziarişti ai unui ziar local numit Spectator, din Hamilton, Ontario, şi-au luat misiunea de a defăima şi degrada, într'o serie de articole şi în mod violent şi fals, Asociaţia Culturală Română, ziarul Cuvântul Românesc şi un număr însemnat de oameni cinstiţi şi supuşi legilor.

Defăimarea începe cu acuza din titlu: *"Fascist network"* şi continuă susţinând că Asociaţia Culturală Română ar fi o mască pentru ceea ce cei doi ziarişti numesc *"Garda de Fier"*. Asociaţia, pretind ei, ar fi transformat Câmpul Românesc dela... *"într'un ascunziş pentru adunările şi recrutările Gărzii de Fier"*. Răspunsul nostru este unul singur şi e simplu: Veniţi, Domnilor, veniţi şi luaţi parte la activităţile şi petrecerile noastre la Câmp. Nici măcar nu trebue să vă anunţaţi. Dar veniţi în formă vizibilă. Sau chiar invizibilă.

În seria de articole se mai afirmă că organizaţia *"Simon Wiesenthal Centre"* din Viena (Austria) ar fi identificat pe unii cetăţeni canadieni ca având legături cu Garda de Fier. Şi la acest punct răspunsul nostru e simplu: Românii din Canada recunosc numai legile Canadei. Centrul Wiesenthal, după informaţiile pe care le avem, nu face parte din sistemul de guvernământ al legilor acestei ţări. În consecinţă poate să *"identifice"* ce vrea. Pe cont propriu. Fără autoritate însă din partea noastră. Pentrucă noi aparţinem unei ţări precise.

Alte surse de informaţii pe care cei doi ziarişti dela Spectator îşi bazează acuzele sunt - cităm: *"Un expert din Praga"; "several sources say"; "Romanian authorities and Jewish organization"*.

Continuare în pag.4

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România:

EDITORIAL

GÂNDURI LA ÎNCEPUT DE AN

A mai trecut un an peste noi şi ne adunăm gândurile la deschiderea viitorului şi la surprizele sale. Căci trăim încă vremuri învolburate şi încărcate de tensiuni. Ţara noastră de origine nu şi-a putut reveni din răscolirea ucigaşă a regimului comunist. O şleahtă rămasă din barbarii care au făcut dezmăţul genocidal din România a rămas la putere prin fraudă şi perversiune. Ţara suferă ca şi altădată şi îşi caută o cale de scăpare din ghearele inamicului. Este serios şi aproape de neînţeles cum marile democraţii nu au găsit leacul ca fostele ţări de după *"cortina de fier"* să fie ajutate ca să iasă la lumină. Există încă tratate dinaintea celui de cel de-al Doilea Război Mondial, care sunt în *"forţă"*, adică respectate şi pe temeiul acestor tratate au fost nedreptăţite popoare şi ţări. Diplomaţia marilor democraţii nu are oare perceperea nedreptăţilor care s'au făcut?

Nu s'a schimbat nimic în lume. Comunismul câştigă o parte din terenul pierdut, ca în Rusia şi Polonia, iar în România domneşte ca *"în ţara lui Papură Vodă"*. Ca şi când nu ar fi existat nici o *"turnură"* ideologică. Nu a existat nici un proces al comunismului, în timp ce comuniştii încearcă să ademenească pe *"democraţii"* Occidentului să facă procese *"imaginare"*, tocmai celor ce au fost victime ale dictaturilor comuniste. Infiltraţii agenţi ai Securităţilor comuniste operează ca şi înainte în lumea liberă, să scoată prin calomnii şi falsuri din funcţiune orice opoziţie faţă de marxism, comunism sau alte forme de subordonare faţă de nomenclatura comunistă.

Ce face Occidentul ca să schimbe faţa lucrurilor, să ajute naşterea unor democraţii noi? Ce face ca să ajute Opoziţia politică din ţările cu nomenclatură conumistă să-şi exercite drepturile ei de Opoziţie liberă şi să opereze în condiţii de legalitate, nu de îngrădiri şi impedimente?

Unul dintre cei mai serioşi oameni politici din România, Corneliu Coposu, care a luptat o viaţă întreagă pentru democraţie şi pentru un regim constituţional, în România, a murit fără să fie ajutat de democraţiile occidentale. Cine are un răspuns valabil, pentru o astfel de situaţie? Foştii deţinuţi politici din România sunt ţinuţi la marginea vieţii politice de către dictatura actuală, pe temeiuri de halucinaţie, negându-se însăşi suferinţa lor de zeci şi zeci de ani, sute şi mii de ani, de sute de mii de ani de temniţă şi torturi, printre altele.

Adevărul este că nu s'a stabilizat viaţa socială, politică, economică, spirituală şi culturală în ţările care au scăpat de dictaturile fioroase de altădată şi nici nu avem semne că se va stabiliza pe baza principiilor democratice. Trăim încă o atmosferă de haos generalizat, cu mici spărturi de luminozitate.

În Bosnia s'a mai potolit oleacă duritatea luptelor militare, dar nu a celor politice. Totuşi, există acolo un armistiţiu şi o încercare de pacificare, care nu va reuşi decât dacă se va face prin dreptate. Fără dreptate nu va fi valabilă împărţirea la care s'a ajuns în finalul Conferinţei dela Dayton, Ohio, USA. O soluţie artificială nu va duce la nimc.

Cam aceasta ar fi starea de lucruri la acest început de an, 1996. Nu prea roză şi nici prea încurajatoare, prin ea însăşi. Dar rămâne dreptul nostru, al celor ce suntem pe baricadele libertăţii şi ale drepturilor pe care le avem de a apăra cultura şi civilizaţia, aşa cum o recunoaştem noi, în formele ei tradiţionale, adică specifice naţiunii române. Şi, oricât s'ar supăra unii sau alţii, noi nu putem escamota caracterul specific naţional şi caracterul religios al culturii româneşti. Transmise de către strămoşii noştri. În această credinţă a noastră ne găsim reazemul şi motivarea strădaniei noastre de a apăra, de a promova şi de a preţui o astfel de cultură. Noi nu putem ieşi din identitatea noastră, din identitatea istoriei noastre, şi nu ne putem maimuţări după alte forme de viaţă istorică. Deci, rămânem pe aceleaşi poziţii de totdeauna şi continuăm efortul nostru de mai bine şi de salvare naţională. Lăsăm pe palavragii să-şi audă sunetul flaşnetelor, cu care nu mai ostenesc să scornească minciuni şi să încerce zadarnic să falsifice datele fundamentale ale existenţei noastre.

Reafirmăm credinţa noastră că istoria nu se poate face singură, de către oameni, popoare sau grupuri umane, fără prezenţa şi intervenţia divină. Dumnezeu este acela care face istoria. Dată fiind prezenţa şi voinţa divină în întocmirea istoriei, nu se poate ca binele, adevărul şi dreptatea să nu fie învingătoare. Acest lucru l-au sesizat toate religiile şi mitologiile care au fost premergătoare religiilor cunoscute azi, în lume.

Poporul român a cunoscut şi trăit, ca experienţă vie, multe tragedii şi a depăşit stările de necaz şi amărăciune, a depăşit mizeriile şi admonestările care au venit pe capul ei în cursul istoriei. Noi credem că epoca barbariei comuniste a fost cea mai grea încercare, pentrucă genocidul care a fost operat de partidul şi dictatura violentă a comuniştilor a ameninţat însăşi existenţa etnică şi spirituală a poporului român. Nomenclatura de azi, care continuă să opereze în numele aceluiaşi comunism, este ultima răsuflare a unui cadavru ideologic, care nu mai are viaţă şi dinamism ca să se perpetueze în istorie decât un timp limitat. Barbaria comunistă face toate încercările de supravieţuire, dar ele sunt zadarnice, căci condiţiile care au făcut cu putinţă apariţia şi puterea sa, au dispărut.

Aceasta este mărturia noastră pentru începutul anului 1996, cu care ne apropiem de al treilea mileniu, şi speranţa că toată credinţa noastră ne va readuce la Cetatea lui Dumnezeu pe care o desemnase Sfântul Augustin, ca o mare biruinţă a creştinismului.

Tuturor cititorilor noştri, precum şi întregului popor român transmitem multă sănătate şi împliniea dorinţelor.

George BĂLAŞU

UNDE NE SUNT CĂRTURARII

Radu DUNĂREANU

Sunt fericitul posesor al unor amintiri legate de trecerea mea, pe parcursul anilor, prin şase închisori şi trei lagăre, dintre care unul *special*, folosit cu predilecţie pentru intelectuali.

Am cunoscut mii de oameni, dela copii frontierişti până la partizani în munţi şi dela analfabeţi şi invalizi până la prinţi şi universitari. Am fost schingiuit de către unii care aveau aceeaşi haină ca şi mine dar am fost şi ajutat să rezist, de alţii în aceeaşi tragică îmbrăcăminte.

A fost însă firesc pentru mine să încerc să mă apropii mai mult de intelectuali, deşi sunt legat de oameni simpli prin prietenii care durează şi azi.

Cu unii cărturari am legat prietenii ce dăinuie de peste trei decenii, deşi despărţiţi de spaţii enorme. Iar de alţii, puţini, m'am despărţit sufleteşte prin prăpăstii de opinii de netrecut.

În retrospectiva anilor, mi-a rămas clar că cel puţin două generaţii de intelectuali gata formaţi sau, unii, în fructuoasă devenire, au fost distruşi fizic sau, mai rău, sufleteşte. Sunt convins că printre ei au fost şi potenţiali deţinători ai premiului Nobel în multe domenii.

Aşezaţi confortabil prin diferite capitale culturale ale lumii sau norocoşi de a nu fi trecut prin acea experienţă dantescă a închisorilor, unii emit judecăţi de opinie despre *decăderea morală* a altora.

Unii somnoroşi politici au blamat aşa-zisa cădere a lui Crainic.

Ştiu ei însă ce înseamnă foamea, nu una normală ci una care îţi sfârtecă fiecare celulă, ani şi ani, care în cazul unora se măsoară în decenii? Şi mai ales nu se înţelege ce a însemnat a folosi obsesia foamei ca instrument de tortură, ca în cazul lui Crainic.

Într'o zi, prin 1963 mi se pare, Nichifor este luat dela Aiud, spălat, îmbrăcat bine, hrănit ca în visele lui cele mai fericite, urcat într'o maşină şi, după un plan pervers, plimbat prin câteva locuri turistic spectaculoase, culminând cu celebrul Bicaz.

Ca şi pe vremea când i se dădea o gamelă de arpacaş dacă spunea că nu există Dumnezeu, acum i s'a oferit hrană domnească şi o iluzorie libertate dacă scrie ceva contra celor fugiţi în Vest. Şi a scris.

Eram în închisoare când ni s'a adus *Contemporanul* cu numele lui Crainic pe prima pagină, ca să vedem ce tâmpiţi suntem că nu ne recunoaştem păcatele de bandiţi. Am citit şi mi s'a făcut frică, deoarece ştiam că nu toţi pot fi şi sfinţi şi martiri. Gyr a avut dreptul să strige: *"...pentru toate rănile mele nedrepte eu, Doamne, te iert"*. Pe ei şi pe alţii ca ei nimeni nu are dreptul de a-i judeca. Prin suferinţele lor ei sunt deasupra binelui şi a răului.

Am observat că se folosesc din nou elogii când se pomeneşte de scriitori cu o morală mai mult decât dubioasă, colaboratori *voluntari* şi entuziaşti ai ocupantului, cum e Ion Caraion sau Al. Ivasiuc. Găsesc că e normal în ambianţa neocomunismului.

Al. Ivasiuc, mort în 1977 la cutremur, este onorat de neocomunism botezând o stradă cu numele lui. A fost o perioadă prin închisori, mutat foarte adesea, ca după dispariţia lui din celule să apară brusc, cu o reclamă deşănţată, ca scriitor deosebit de partinic, dar e drept, cu talent. Tema principală, axa ideologică a cărţilor lui, a fost intelectualul confuz, care, neînţelegând binefacerile socialismului marxist este aruncat în închisoare, pe bună dreptate, aşa ca să se înveţe minte, iar când iese din spatele sârmei ghimpate mai şi mulţumeşte partidului, măi frate, că l-a ajutat să înţeleagă mersul istoriei!

L-am cunoscut în închisoare şi totdeauna am avut impresia că e *acolo* trimis de partid într'o campanie de documentare.

Acum peste 36 de ani l-am întâlnit la Jilava pe poetul de excepţie ce semna pe atunci sub numele de Cahuleanu. Făcuse o groază de închisoare, inclusiv Canalul, despre care va scrie nemuritoarele versuri rostite de mii de deţinuţi: *"...acest cumplit Danubiu, care varsă / pe trei guri apă, iar pe-a patra sânge..."*

Acum era a doua oară condamnat, de data aceasta la 18 ani. Avea pe atunci aproape 40 de ani, era slab, mic, ca un bibelou, foarte miop, cu nişte ochelari ponosiţi şi groşi ca nişte lupe. Când l-am întâlnit la Jilava era bolnav de plămâni. Vechii deţinuţi îl menajau ca pe unul care *nu mai are mult*. Asta o ştia şi el. L-au trimis în lagărele din Baltă şi din Deltă. Împotriva tuturor previziunilor, a rezistat. Scria poezii în cap, tot timpul, memorând şi organizând totul pe cicluri. I-am reţinut şi eu multe versuri cu speranţa de a-l face cândva... cunoscut! Avea un ciclu *Iubita oarbă cântă* aluzie la orbirea lui posibilă, cu un motto: *"...Iubitule, iubitule, aseară ţi-am pipăit tristeţéa pe obraz."*

A pipăi tristeţea este o bijuterie lingvistică. În alte versuri am reţinut că a fost primul care a folosit trei substantive în şir, fără însă a fi o enumerare: *"...Zălogiţi nimicului, tăcerea / Plopii ca din caere şi-o torc / Vântul doare lin ca mângâierea / Mâinilor ce nu se mai întorc."*

Am fost convins că murise. (Din fericire am fost total greşit.) În libertate am vrut să-i public versurile ce mi le aminteam. Era ca o datorie ce mi-o asumasem liber.

Un intelectual fost partinic, trăind confortabil în Vest unde a fost trimis pe banii partidului, a avut tupeul să mă informeze că... Robert a călcat pe suferinţele sale şi acum publică versuri sub egida lui Ceauşescu.

Dacă unii au scris şi publicat sub egida falsului naţionalism cu care Ceauşescu a înşelat pe atâţia alţii, au făcut-o de foame şi disperaţi de mizerie. Alţii - din nefericire - au făcut-o cu perversă intenţie.

Unii cărturari şi condeieri români au o foarte bună impresie despre ei, se consideră o castă aleasă care simte nevoia să scrie cu orice preţ, aşa cum peştele are nevoie de apă. Din cauza aceasta au început a publica făcând mici compromisuri, terminând în mocirla ideologică a justificării crimelor marxiste, falsificând istoria însângerată a ultimei jumătăţi de secol. Apoi se justifică: *da, e drept am cam colaborat la făurirea (non)culturii socialiste dar, ehehei, am făcut-o cu grijă, strecurând idei subversive, pe ici şi colo. Colaborarea noastră a fost un protest fin disimulat!*

Aşa s'au născut cei din casta care acum se autoproclamă ca foşti disidenţi.

Cam stranie semantică şi absconsă disimulare. Cu astfel de *proteste subversive* cărturarii Ţării mele mi-au otrăvit tinereţea sufletului meu.

Alţii dintre intelectualii noştri suferă de prea multă cultură. Complicaţi în gândire, sofisticaţi, preţioşi (în sensul molieresc) se ascund într'un fals turn de fildeş, devenind castă ruptă de idealurile şi interesele naţiunii lor. Cine nu se încadrează în această castă a lor nu e un adevărat intelectual sau, mai rău, fascist legionar. Cu majoritatea nu aş porni noaptea, la drum, pe o cărare îngustă...

Marele meu vis politic a fost să fi văzut o grevă generală a intelectualilor români. Boicot total care nici acum nu e prea târziu dacă vrem să nu mai perpetuăm neocomunismul. Desigur că nu am autoritatea de a cere ce să se scrie. E drept că nu e uşor să scrii şi să şi supravieţuieşti. Dar cei ce au posibilitatea nici nu o prea fac.

Este foarte drept ce a scris, acum câţiva ani N.S. Govora, semnalând că ne entuziasmăm prea mult despre subiecte ce acum sunt minore. Facem un cult intelectual despre şamanism, jocul nupţial al scorpionilor sau cine ştie ce teorie sofisticată asupra nu ştiu cărei rădăcini istorice a unui cuvânt. Dar nu scriem suficient despre tragicele întâmplări care, din nefericire, au fost şi ale multora dintre noi.

Ne refugiem de prea multe ori în edulcorate decoruri exotice, afişăm o elevată erudiţie acum când politica trebue să domine, acum când calul troian al neocomunismului nu e în faţa porţii, ci a intrat în cetate.

Când se va publica o monografie istorică exhaustivă despre Antonescu, acel bărbat de curaj şi contradicţii ambiţioase, care însă nu a cochetat cu ideea de a mai salva ce se mai poate salva?

Avem printre noi destui foşti tovarăşi cu foste munci de răspundere care ar putea să lumineze, cum a făcut Pacepa, cu exemple concrete, mecanismul terorii, la care unii au contribuit din plin.

Trăim o istorie încă teribil de tragică în care Ţara şi-a cam ieşit din ţâţâni şi ceva e putred peste tot, la toate nivelurile vieţii sociale dominate de neocomunism.

Dacă vrem să trăim în istorie, cărturarii neamului meu ar trebui să contribue din plin la scrierea ei, aşa cum au făcut acei care au scris, în memorie, în închisori.

Să nu scriem cu aroganţa locatarilor turnului de fildeş ci cu pasiunea politicii care, pentru a deveni cu *adevărat liberi*, trebue să devină raţiunea noastră de a fi.

Dacă vrem să fim.

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

- Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
- Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

FRICA LUI ILIESCU

Mihaela MOISIN

În 1988, spionul Ion Mihai Pacepa, mâna dreaptă a lui Nicolae Ceauşescu a defectat în Statele Unite ale Americii, dezvăluind lumii întregi *"sistemul de lucru"* al Securităţii comuniste din România.

În cartea sa *"Orizonturi roşii"*, Pacepa dezvăluie o parte din operaţiunile codificate, dezinformările, recrutările şi infiltrările de agenţi comunişti în lumea occidentală, în cadrul exilului românesc, în lumea religioasă precum şi în cea laică.

Cartea sa publicată în limba engleză în Statele Unite de Editura Regnery, precum şi traducerea ei în limba română au făcut mare vâlvă printre cititori.

La vremea aceea, majoritatea Românilor, precum şi mulţi dintre Americani şi Canadieni au citit-o cu interes şi intrigaţi au aflat că mulţi dintre cei pe care-i cunosc sunt sau ar putea fi agenţi comunişti infiltraţi. Au aflat despre *"coloana a cincea" a lui Ceauşescu*, despre listele conţinând informaţii despre ei sau cunoscuţii lor, locul de muncă, poziţia lor etc., date provenite la DIE (Direcţia de Informaţii Externe a Securităţii române) prin reţeaua de agenţi trimişi în lumea liberă pe la începutul anilor '80. Au aflat în 1988 cum Ceauşescu personal, s'a angajat în vendeta contra Arhiepiscopului Valerian Trifa, cum a realizat fotomontajul ce a ajuns în mâinile Departamentului de Stat american etc. Cu toate eforturile lui Ceauşescu, cu toţi agenţii în sutană trimişi în America, Episcopia Ortodoxă Română nu a ajuns dependentă de regimul comunist dela Bucureşti. La momentul respectiv, mulţi dintre noi au citit această carte ca un bun scenariu de film poliţist, dându-i însă şi importanţa cuvenită pentru parte din dezvăluirile lui Pacepa.

Am recitit cartea lui Pacepa de curând şi am început să-mi pun nişte semne de întrebare, pe care de altfel ar fi trebuit să ni le punem cu toţii chiar de-atunci. Singurele personaje (sau aproape) din cartea sa, cu numele lor adevărate sunt Elena şi Nicolae Ceauşescu. Restul sunt, în majoritatea lor, nume conspirative. De ce a păstrat spionul Pacepa tăcerea asupra acestor nume? A fost scrisă această carte ca pregătire a condamnării pentru toate relele şi a răsturnării lui Nicolae şi Elena Ceauşescu din 1989, urmată de imediata instaurare a lui Iliescu? A păstrat anonimatul asupra unei întregi reţele de spionaj şi agenţi pentru ca această reţea să poată fi folosită şi de Ion Iliescu? Să-i fi fost frică să dea mai multe nume din cauza familiei rămase zălog în România? Aceasta ar mira. Pentrucă blamându-i pe Nicolae şi Elena Ceauşescu pentru tot răul înfăptuit în ultimii zeci de ani, era suficient ca să atragă o altă vendetă, de data aceasta îndreptată spre chiar persoana sa. Poate că această carte a fost de fapt scrisă de Pacepa pentru subalternii lui, rămaşi acasă, ca un îndrumar de urmat.

Cert este însă că la numai câtiva ani dela dezvăluirile lui Pacepa, un nou scenariu similar se montează în cadrul exilului românesc, de data aceasta în Canada, în Hamilton, unde a mai rămas unul din puţinele bastioane de luptă anticomunistă. Este greu de acceptat pentru regimul actual al lui Iliescu ca într'un orăşel ca Hamilton, să existe o asociaţie *"anticomunistă turbată"*, cum o numesc ziariştii alimentaţi cu dezinformări de regimul comunist dela Bucureşti şi un ziar la fel de turbat anticomunist, cum este *"Cuvântul Românesc"*. După ce guvernul comunist a luat cu asalt Europa (Bisericile ortodoxe române din Germania şi Franţa), a început atacul în Canada, oprindu-se la Hamilton.

Trăim în ultimile două luni ca în cartea lui Pacepa, asaltaţi şi acuzaţi de ziariştii unui ziar local din Hamilton, de fascism, nazism, antisemitism, asociere la atrocităţile ce au avut loc în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Copie fidelă a scenariului montat de Ceauşescu.

Este de înţeles frica lui Iliescu pentru alegerile ce se apropie cu paşi mari, frica de exilul încă viu, frica de tineretul care îşi condamnă părinţii de trădare naţională prin tăcerea lor, frica de anticomunismul în creştere în România, normal astăzi, când Românii au posibilităţi de comparaţie cu lumea liberă.

Este de înţeles şi numărul crescând de agenţi infiltraţi în lumea liberă, azi, când se poate pleca în străinătate (pentru unii) foarte uşor. Desigur că mulţi agenţi, descoperiţi, au fost rechemaţi în ţară, dar alţii noi au fost trimişi să le continue munca.

Ce este greu de înţeles, acum ca şi mai demult de altfel, este cum de aceşti agenţi nu realizează că vând pentru un pumn de arginţi nu numai sufletul lor, dar şi al părinţilor şi neamului lor rămas să trăiască în mizerie în România? Cum de a putut regimul comunist să spele atâtea creiere, să formeze un număr atât de mare de trădători de neam?

Acum, pe lângă DIE s'a creat şi SIE (Serviciul de Informaţii Externe) şi cine ştie câte ale IE-uri, de care noi nu avem habar. Urmaşii lui Pacepa lucrează azi la fel de asiduu ca şi în anii '70-'80 la distrugerea a tot ce este anticomunist, a tot ce se numeşte exil românesc, atât în lumea liberă cât şi chiar în România.

Noi însă *"anticomuniştii turbaţi"*, ne continuăm lupta pentru care ne-am dedicat zeci de ani din viaţă, fiind siguri că într'o zi comunismul va dispare, şi într'o oarecare măsură şi datorită eforturilor noastre.

DESPRE FATA MORGANA A DOMNULUI ILIESCU

Tribunalul Municipiului Bucureşti a respins cererea de înfiinţare a Partidului Comunist Român.

Organizarea comuniştilor pentru a relua puterea la viitoarele alegeri nu'şi are rostul: comuniştii deţin puterea din 1948! Totul fiind o manevră de-a arăta publicului că actualul regim n'are nici în clin şi nici în seceră cu foştii tovarăşi; în timp ce la Cotroceni se cântă, cu Ilici bemol la cheie, Internaţionala. Se repetă uraganul din halba cu ţuică în care a suflat Vadim Tudor.

Dl. Preşedinte îşi instruieşte *"duşmanii"* ca să poată spune cu zâmbăreaţa în plină viteză: eu, Iliescu nu sunt comunist, nu's antisemit şi nici moscovit! Eu sunt lână'n lână democrat şi vă rog să mă judecaţi după duşmani.

Vom plagia pe Dl. Iliescu şi vom judeca pe adevăraţii anticomunişti, după duşmanii pe care i-au avut:

Începem cu primul duşman:

Regele Carol al II-lea, cel care a introdus dictatura, a jefuit ţara, a omorît pe cine a vrut şi a silit pe unii politicieni să defileze, îmbrăcaţi în uniforma FRN, pe sub balconul regal, iar ziarele ne garantau că M.S. Carol al II-lea şi-a asigurat nemurirea în paginile istoriei.

Dar paginile istoriei au fost scrise: când se subliniază realizările măreţe ale Monarhiei, sunt amintiţi Carol I, Ferdinand şi Mihai, în timp ce Carol al II-lea este măturat sub covor; chiar M.S. Regele Mihai nu s'a dus să-i aprindă o lumânare deşi este îngropat, pe undeva, în Lumea Liberă.

Al doilea duşman: regimul comunist din 1948 până la Revoluţia din Decembrie 1989.

Credem că nu mai e necesar să repetăm crimele ateilor care ne-au pârjolit ţara cu reflectoarele *"Luminii dela Răsărit"*.

Subliniem că pentru un Groza, Gheorghiu Dej, Ceauşescu etc., cei mai mari vrăjmaşi au rămas anticomuniştii. Ei s'au făcut vinovaţi c'au fost primii care au dezvăluit planurile *"Imperiului Diavolesc"*, aşa cum a spus preşedintele Ronald Reagan.

Al treilea duşman al anticomuniştilor (inclusiv cei din exil), este actualul regim neocomunist.

Jaful şi corupţia celor ce ne conduc ţara văd şi în lupta exilului un mare pericol. Cuvântul Românilor liberi trebue oprit dela măsele; La New York ziaristul Cornel Dumitrescu a fost pălmuit de un oficial din anturajul D-lui Iliescu şi a fost avertizat că dacă merge în ţară va putea avea vreun *"accident"* de automobil.

Organizaţiile laice şi bisericeşti, care luptă pentru a doua eliberare a ţării sunt calificate ca naziste, fasciste, legionare (Ceauşescu mai adăuga şi pe agenţii capitalişti) etc.

Cine sunt agresivi? Luptătorii anticomunişti din ţară şi exil, or minerii Domnului Iliescu?

Stroe MOLDOVANU

ŢARA ŞI CONŞTIINŢA

Urmare din pagina 1

mentul de scăpare a ţării din blestemele istoriei din ultima jumătate de veac. Din blestemele care au dezintegrat ţara nu numai teritorial ci şi adânc spiritual.

Conştiinţă înseamnă pasiune morală faţă de procesul de refacere a ţării. Ea este un orizont al aşteptărilor între care cea mai obligatorie ar fi o dezideologizare a societăţii româneşti de moştenirea comunistă, întruchipată de guvernarea statală.

Fără de conştiinţă nu se poate ajunge la dreaptă judecată. Nu se poate vedea că repetatul vot trandafiriu dat D-lui Iliescu, ţine timpul în loc şi că se trăieşte într'o ţară a formelor fără fond. Fără conştiinţă, nu se poate schimba condiţia oamenilor care refuză să afle că au trăit în minciună, în somnolenţă şi ateism social. Din păcate în somnolenţa care persistă, ei tind a voi să trăiască şi pe mai departe cum au trăit şi de aceea şi votează cum votează. Aceasta este majoritatea care nu mai gândeşte, fiindcă are creierul spălat şi aşteaptă să i se dea.

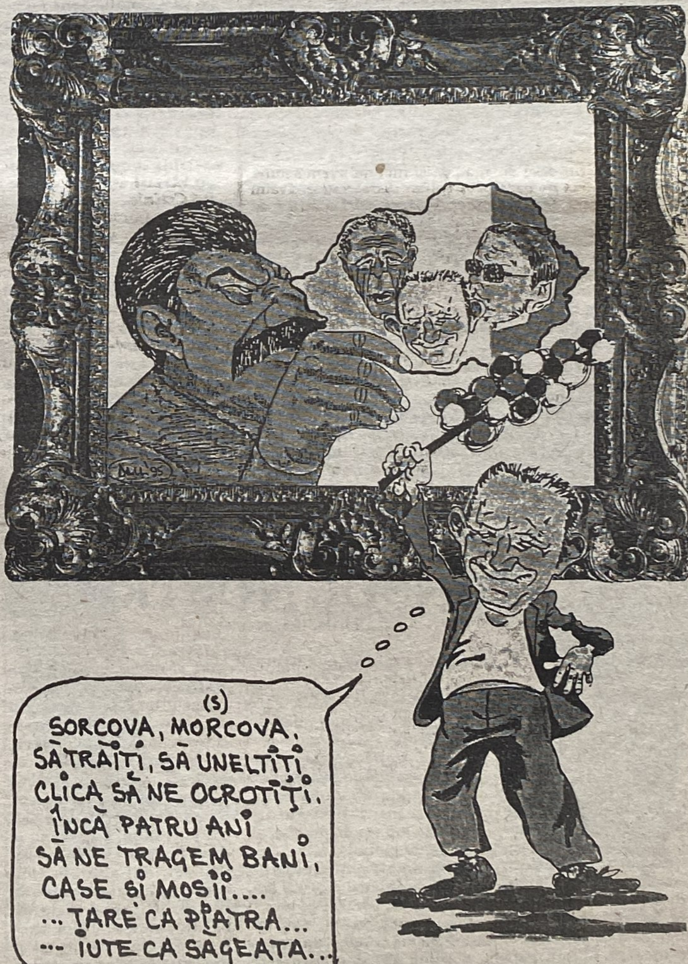
Astfel, refuzul de urmare a reperelor morale ţine ţara în blestemul răului. Căci numai aceste repere pot constitui mult necesara contribuţie la renaşterea naţiunii şi a României. Numai ele pot duce la priceperea că mântuirea Românilor stă mai înainte de toate în spirit.

În manipularea mentalităţii poporului, puterea roşie statală a mers până la punctul că a făcut din conştiinţă un subiect tabu. Cu siguranţă, aplicând judecarea că *"despre ce nu se vorbeşte, nu există."* O manipulare utilizată în forţă, pentru a se putea menţine la putere un sistem dictatorial şi anacronic. Căci comunismul este ambiţia nebunească de dominare, în numele unor apucături lipsite de spirit. În numele concepţiei luciferice care zmulge spiritul, care îndobitoceşte şi reduce pe om la postura de animal.

Faţă de o atare situaţie, conştiinţa naţională rămâne singurul factor de trezire şi, la urma urmei, de victorie. A se crede sau a se miza că ridicarea problemei de conştiinţă l-ar putea transforma cumva pe Dl. Iliescu, este un lucru în zadar. Pentrucă o conştiinţă nu se poate împărţi, iar conştiinţa dânsului e cea formată la dragostea şi şcoala sovieto-comunistă, cu diplomă de bună purtare pentru înlocuirea conştiinţei neaoşe româneşti. De aceea dânsul rămâne insensibil la cele mai dramatice apeluri ale conştiinţei româneşti de a preda puterea şi a lăsa poporul român să-si facă viaţa în apele conştiinţei lui. Nu în norme şi cadre de impostură comunistă ci în apele sufletului lui secular românesc. Ar fi un lucru care ar putea rezolva problema disperărilor şi speranţelor prin care trece poporul român.

Văzută în trecut, în prezent şi în viitor, conştiinţa a fost, este şi va fi onoarea ţării!

Eugen BÂRSAN

© Desen de Laviniu M. Drăghici

RESTITUTIO IN INTEGRUM

—— Av. George VASU ——

Dacă parlamentul ales la 20 Mai 1990 nu a avut curajul să facă o *"restitutio in integrum"*, cu privire la casele naţionalizate şi confiscate prn decreul 92/1950 şi decretul 233/1974, s'a încercat să se restituie pământul răpit ţăranilor prin Legea 18/1991, doar o parte din el şi cu tot felul de îngrădiri, încât până şi Preşedintele ţării o declară o *"lege nereuşită"*.

Vreau să demonstrez în continuare că decretul 92/1950, decretul nr.233/1974 şi celelalte decrete *"prezidenţiale"*, care ***nu admiteau ca o familie să aibă în proprietate mai mult de un singur apartament, nu au nici un suport juridic acum, după noua Constituţie a României din 1991 şi a legislaţiei în vigoare.*** Prin urmare, nu este vorba de o *"soluţionare globală"*, cum le place unor parlamentari să afirme.

Voi demonstra că naţionalizarea imobilelor de către statul român prin decretul 92/1950 şi confiscarea prin decretul 233/1974 sunt acte juridice contrare ordinei şi reglementărilor internaţionale, conform art. 20 al.2 din Constituţia României.

Potrivit art.150 al.1 din Constituţie s'a rezolvat *"conflictul temporal"* al legilor, în sensul că ***"legile şi actele normative rămân în vigoare în măsura în care nu conţin dispoziţii contrare prezentei Constituţii"***. Dar potrivit art.415 al.2 din Constituţie *"statul ocroteşte proprietatea"*, iar potrivit art.135 al. ultim ***"proprietatea privată este INVIOLABILĂ, în condiţiile legii, adică art.481 cod civil"***.

De asemenea Constituţia României ***garantează dreptul la moştenire.***

În primul rând, voi arăta că naţionalizarea şi confiscarea prin decretul 233/1974, ***sunt acte juridice contrare ordinii juridice internaţionale***, iar în al doilea rând, vreau să menţionez că există o bază juridică pentru înlăturarea abuzurilor din trecut şi ***nu este cazul să se aştepte o "soluţionare globală"*** sau a unor legiuiri *"de gândire totalitară sau populistă"*.

Potrivit art.20 al.2 din Constituţie, dacă există neconcordanţe între pactele şi tratatele internaţionale privitoare la drepturile omului, în care România este parte, şi legile interne existente, ***prioritate au reglementarile internaţionale.***

Doresc să arat că tratatele şi pactele internaţionale ***interzic*** naţionalizarea proprietăţii private individuale, iar legile comuniste care au stat la baza preluării imobilelor prin aşa-zisa *"naţionalizare"*, a fost un jaf fără precedent în ţara noastră.

Potrivit art.3 din Tratatul de Pace din 1947 dela Paris (pub. în M. Of. nr.199 din 30 August 1947) *"România va lua toate măsurile necesare pentru a asigura tuturor persoanelor de sub jurisdicţia sa folosinţa **drepturilor omului**"*, iar în aliniatul 2 se interzice ***"ca legile române să stabilească sau să implice vreo discriminare între persoanele de cetăţenie română"***. Ori, este suficient să amintesc că *"naţionalizarea"* s'a făcut numai dela unii cetăţeni, în dispreţul obligaţiilor asumate prin tratatul de pace mai sus menţionat. De pildă, art.2 din decretul 92/1950 exceptă pe muncitori, funcţionari, micii meseriaşi şi pe intelectuali dela naţionalizarea caselor. Tot la fel naţionalizarea *"prezidenţială"* din 1970 a fost făcută numai privind ***cel de-al doilea apartament*** care se trecea în proprietatea statului. Discriminare mai mare între cetăţeni nu putea exista, căci totul se face sub lozinca *"luptei de calsă"*.

Este adevărat că potrivit art.3 din Tratatul de Pace, România se obliga, cu 47 de ani urmă, la Paris, ***să respecte drepturile omului***, care prin art.17 al.2 din Declaraţia Drepturilor Omului, adoptată de O.N.U. prin Rezoluţia 217 A din 10 Decembrie 1948, la care România este semnatară, se prevede clar că ***"nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa"***. Ei bine, România ***a încălcat în perioada comunistă toate legile internaţionale, pacte, tratate la care era semnatară***, dar şi legile interne erau nesocotite, ca de pildă art.481 cod civil, care ***declară dreptul de proprietate ca fiind inviolabil.***

Consider că abuzurile pe linia despuierii cetăţenilor de proprietăţile lor legitime, prin nesocotirea pactelor şi tratatelor internaţionale, privitoare la drepturile omului, la care România este parte, trebue aplicat art.20 al.2 din Constituţie.

Aşadar, conform art.20 al.2 din Constituţia României, ***vom da prioritate reglementărilor internaţionale.*** Tratatul de Pace dela Paris şi Rezoluţia 217 A din 10 Decembrie 1948 a O.N.U. Acestea sunt *"actele normative"* care trebue avute în vedere şi nu să facă Parlamentul o nouă lege de o a doua *"expropriere"*, mai camuflată decât în 1950, deoarece Constituţia ***îngrădeşte*** legiuitorul naţional să facă ce vrea, ***ignorând pactele şi tratatele internaţionale la care România este semnatară.***

Iată aşadar, consider că am demonstrat că decretele 92/1950 şi 233/1947 etc. ***sunt acte normative contrare ordinii juridice internaţionale*** şi ca atare ***se aplică art. 20 din Constituţie*** şi deci Parlamentul trebue să renunţe la dezbaterea Proiectului Guvernamental a *"Legii caselor naţionalizate"*, deoarece o asemenea lege, după modul în care este concepută, este contrară tratatelor internaţionale la care România este semnatară şi deci trebue să se aplice art.20 al.2 din Constituţie, adică ***se aplică legea internaţională.*** Atunci mă întreb, de ce mai trebue să se piardă timp preţios în Parlament, dacă şi aşa legea mai sus menţionată nu se aplică?

Spre cinstea Curţii Supreme de Justiţie a României, aceasta a dat soluţii juridice care o onorează, cum ar fi dec.48/1991 - secţie contencios - care a decis că actul de expropriere este inaplicabil, fără să-l declare nul, deoarece justiţia ***poate să nu aplice o lege, dar nu o poate abroga.*** Numai Parlamentul poate abroga legile, justiţia poate numai să înlăture legile dela aplicare.

După modesta mea părere, Parlamentul României ar trebui să abroge toate legile de naţionalizare şi să nu pună nimic în loc, decât un singur articol intitulat *"restitutio in integrum"*, adică situaţia existentă înainte de decreteul 92/1950. Numai în felul acesta ***România se poate integra în Consiliul Europei şi familia statelor civilizte.***

Consider că pentru armonia socială şi întărirea statului de drept, trebue restituite proprietarilor sau moştenitorilor imobilele naţionalizate, confiscate sau expropriate, iar chiriaşilor ce ocupă aceste imobile să li se asigure spaţiu legal în locuinţe corespunzătoare, proprietate de stat. Numai aşa se va putea face dreptate tuturor cetăţenilor.

LEHAMITE PARLAMENTARĂ

—— Radu STEFĂNESCU ——

Apropierea expirării mandatului legislativ explică lehamitea şi chiului majorităţii aleşilor, veşnica lipsă de cvorum făcând ca orice demers parlamentar sau dezbatere legislativă să rămână în aer. Astfel, Comisia de învăţământ nu s'a decis în privinţa solicitărilor studenţilor de modificare a legii strâmbe a învăţământului. Pentru a doua oară în această legislatură Camera Deputaţilor a respins proiectul de modificare a Codului Penal şi a Codului de Procedură Penală, pe motiv că urmăreşte instituirea unor măsuri inacceptabile pentru un stat democratic, pedepse exagerate şi nejustificate, menţinerea atotputerniciei statului faţă de cetăţeni, aducând grave prejudicii drepturilor omului. Deputaţii au adoptat Legea partidelor politice, Legea cadastrului şi Legea privind protecţia concurenţei, dar votarea în ansamblu s'a amânat tot din lipsa prezenţei. S'a reluat discutarea Legii privind înfiinţarea Agenţiei de Dezvoltare şi Amenajare Rurală, obiecţiile Opoziţiei vizând tendinţa statului de a institui treptat un monopol asupra terenurilor agricole, creind exploatări agricole concentrate. Partidul democraţiei originale, al abuzurilor şi al corupţiei, aflat la guvernare şi păstorit de Gherman şi Năstase a venit cu iniţiative care să facă partidele anticomuniste şi mai sărace, înjumătăţindu-le cuantumul donaţiilor şi lăsându-le la mila Văcăroiului în privinţa subvenţiilor. Între timp, prăbuşirea spectaculoasă a leului faţă de dolar a agitat şi mai mult politica românească, aleşii chemând de grabă la raport Banca Naţională, Guvernul şi Securitatea Reînfiinţată de Iliescu (SRI)! Primul ministru a motivat dezastrul prin importurile masive de materii prime, fragilitatea stabilităţii macroeconomice, stocarea valutei de către bănci şi casele de schimb. De ochii lumii, a anunţat măsuri drastice de reducere a investiţiilor la hardughia Ceauşeştilor şi a cheltuielilor imense cu *"înaltele solii de pace"* prezidenţiale şi parlamentare pe tot cuprinsul globului, precum Abuviz-Împuşcaţii.

Din Raportul de activitate al SRI, prezentat de Măgureanu în faţa Camerelor reunite, a reieşit clar că siguranţa naţională este serios ameninţată de dezastru economic, fără a se preciza şi cine sunt vinovaţii. La avertismentele din Raportul SRI au protestat tocmai parlamentarii puterii, acuzând serviciul respectiv de amestec în problemele executivului! Tot în şedinţa comună a parlamentului s'a pus punct final Raportului *"Apartamentul"*, adoptându-se o hotărîre prin care, până la 31 Mai 1996, să se elucideze de către instituţiile abilitate matrapazlâcurile unor demnitari care se joacă de-a Năstase-patru-case! Altfel spus, Raportul *"Apartamentul"* se va muşamaliza ca şi Raportul privind corupţia, până când Ilieştii vor fi îndepărtaţi de pe scena politică românească. De Ziua Naţională, imunii neamului au şomat, tăind frunze la câini, sfidând cu cinism o ţară'ntreagă şi considerându-se, în cap cu realesul zâmbăreţ, puncte de referinţă ale planetei pământ!! Buricoşii demagogi au aniversat 1 Decembrie în 30 Noembrie, printr'o aşa zisă sesiune solemnă a Camerelor reunite, luându-şi apoi trei zile de weekend, când atâtea legi importante îşi aşteaptă rezolvarea. Vacanţa chiulangiilor legiuitori s'a prelungit o săptămână, din pricina viscolului şi a căderilor masive de zăpadă, care-au blocat drumurile. Din lipsa cvorumului nu s'a votat la Camera Deputaţilor legea Agenţiei Rurale, în timp ce la Senat au început dezbaterile la Legea Administraţiei publice locale, fiindcă se apropie vertiginos alegerile locale şi Legea Serviciului de Informaţii Externe (SIE)) - un fel de stat în stat ultrasecret, tot pe spinarea pălmaşilor contribuabili! Pentru tentaculele SRI, SIE şi celorlalte *"servicii de informaţii"*, cărora nici dracul nu le mai ştie numărul real şi numele celor ce le manevrează din umbră, există din belşug *"parai verzi"*, în timp ce în sectoare vitale ca învăţământ, cercetare, dezvoltare, sănătate, artă, cultură etc. regimul criptocomunist menţinut de Ilici Iliescu nu investeşte nici un ban!

Profesorii şi studenţii au ieşit în stradă cerând Văcăroiului alocarea a 6% din PIB (produsul intern brut), dar protocoalele încheiate au rămas simple amânări la... calendele greceşti, fiindcă în legislativ întâmpină rezistenţa maşinii de vot a puterii. Deşi Serviciul de Informatii Externe activează din '90, abia acum senatorii au început discutarea Legii de intrare în legalitate a acestui serviciu de *"obţinere din străinătate a datelor referitoare la siguranţa naţională a României"*. Dar în SIE ultrasecretomania face ca toate cele 19 articole ale proiectului Legii respective să aibă un conţinut echivoc, încât legea în sine nu reglementează nimic real, toate acţiunile având caracter de secret de stat! În vacanţa parlamentară, Comisia de apărare a Senatului va începe un control riguros al Serviciului de Protecţie Informativă a cadrelor din Ministerul de Interne.

ARHIEPISCOPUL VALERIAN D. TRIFA

Urmare din pag. 1

Arhiepiscopul Valerian este model de urmat pentru toţi; pentru cei învăţaţi şi pentru cei neînvăţaţi; pentru cei tari şi pentru cei slabi; pentru cei cu mulţi *"talanţi"* şi pentru cei cu puţini *"talanţi"*. El este un model ideal căci întreaga lui existenţă ne arată că ceea ce este cu adevărat important nu sunt mulţimea sau cantitatea celor pe care le facem ci gândul şi duhul prin care le facem. Cele văzute, oricât de mari ori fi fost, se risipesc şi se strică dar gândul, duhul în care au fost făcute se păstrează şi asta este garanţia că lucrarea bună se poate reface, poate în alt loc şi într'o altă formă. Acest model uman ideal este darul cel mai de preţ şi veşnic pe care Arhiepiscopul Valerian ni-l lasă ca să îl urmăm la caz că vom fi vrednici. El a făcut tot ce se putea face şi împăcat a intrat în Împărăţia Celui care vântură rânduielile strâmbe ale lumii ca pleava.

Alex. NEMOIANU

RĂSPUNSUL NOSTRU

Urmare din pag. 1

La acest punct vrem să facem o precizare: autorităţile româneşti de astăzi sunt vechile autorităţi de ieri ale regimului comunist. Cu ele ne vom lupta până le vom da jos dela putere. Pentru motive cunoscute pe tot globul. Cei doi ziarişti mai apelează, apoi, şi la surse care nu pot fi identificate. Păi, dacă nu se pot identifica, de ce trebue să fie crezute? Se mai spune încă, textual, că *"Royal Commission of War Crimes (din Canada) noted allegations"* că noi cei care locuim în Hamilton, am avea legături cu Garda de Fier în România, Spania, Germania, Florida, New York City, Chicago, Cleveland, Detroit, Windsor, Montreal, Toronto şi Kitchener. Atât de mulţi să fie gardiştii? şi să nu se fi alarmat nici o ţară? Deşi aceştia constituie un pericol universal? De aceea ne întrebăm: numai aşa se poate câştiga pâinea cea de toate zilele în ziaristică? Pentrucă dacă este adevărat - aşa cum citim în Spectator - *"garda de Fier e o organizaţie secretă aproape imposibil de penetrat de cei din afară"*, de unde au cei doi jurnalişti informaţiile lor aşa de precise, şi de pe tot globul?

Nu cumva nucleul întregii probleme e altul? Nu cumva deranjează faptul că directorul ziarului *"Cuvântul Românesc"* e un *"outspoken anticommunist"*? Directorul ziarului nu neagă acest lucru, chiar dacă în mintea şi'n scrisul celor doi acuzatori noi suntem consideraţi, ideologic, *"rabid anti-communists"*. Da, suntem. Ca unii care cunoaştem direct esenţa comunismului declarăm fără echivoc: *"suntem "rabid anti-communists"* şi vom rămâne cât vom trăi.

Dar acuza că am fi posedaţi de un *"fanatism religios şi rasial"* şi de *"naţionalism xenofobic"* o respingem tot fără echivoc. Şi ca răspuns punem întrebarea: Dumneavoastră, Domnilor, ziarişti, care ne acuzaţi, aţi vrut să vă naşteţi ceea ce v'aţi născut. Şi odată ce ne-am născut TOŢI într'un singur fel, şi dacă murim TOŢI în acelaşi fel, noi suntem convinşi că viaţa comandă tuturor respectul reciproc. Şi noi mai suntem încă ferm convinşi de faptul că rădăcina tuturor răutăţilor, oriunde şi oricând depinde, exclusiv, de comportamentul nostru de creaturi raţionale, sau nu. Pentrucă TOŢI oamenii, oriunde şi oricând, au fost şi sunt făcuţi numai după chipul şi asemănarea unui singur Dumnezeu.

Restul, cum ni se spunea, în glumă, la şcoală, e literatură. Şi literatura, se ştie, e de multe genuri şi de mai multe calităţi.

PETRE ŢUŢEA DESPRE CORNELIU COPOSU

Andrei-Iustin HOSSU

Am avut nesperatul privilegiu de a-i fi asiduu ascultător, fidel ucenic şi apropiat prieten lui Petre Ţuţea, între 5 Noembrie 1972 şi 3 Decembrie 1991, când a trecut în Eternitate. Ultima oară l-am văzut în Ziua Sfintei Maria Mare - 15 August 1991 -, vizitându-l la Spitalul *"Cristiana"*. Fiind grav bolnav şi foarte singur, din vigurosul său geniu oral nu mai rămăsese decât un bătrân foarte vlăguit, secătuit de Viaţă şi agonizant dinaintea Morţii. În acea înainte de masă l-a vizitat (cum făcea adesea), din generozitate feminină maternă şi creştinească aducându-i de mâncare, buna, distinsa şi frumoasa Doamnă Moisescu.

Petre Ţuţea ne-a făcut prezentările: *"Doamna Moisescu - frumoasa Română din Bucureşti, Domnul Hossu - prietenul meu dela Cluj"*.

Dânsa a afirmat că îi este milă mai ales de doi mari Români: Corneliu Coposu şi Petre Ţuţea, martirizaţi de criminalii comunişti în puşcăriile lor infernale. La despărţire, i-am urat sănătate şi l-am sărutat pe frunte, şi, împreună cu Doamna Moisescu, am ieşit din salon, lăsându-l în grija surorilor călugăriţe, noi abia stăpânindu-ne lacrimile. Am mers cu acelaşi troleibus până în centru, i-am sărutat respectuos mâna Doamnei Moisescu şi ne-am despărţit. M'am dus la Librăria Humanitas de mi-am cumpărat *"Convorbiri cu Mihai I al României"* de Mircea Ciobanu şi *"Istoria Basarabiei"* de Ion Nistor, apoi am mers la Hotelul Dâmboviţa de mi-am ridicat bagajul, şi după-masă m'am întors cu acceleratul acasă la Cluj. Căutam să mă mai iluzionez dinaintea evidenţei raţionale crude: Petre Ţuţea era pe moarte. Vestea morţii sale, aflată dela Televiziune la 3 Decembrie 1991, m'a găsit pregătit ***raţional*** pentru a nu mă dezechilibra ***afectiv***.

Învăţătura lui Petre Ţuţea - naţionalismul ferm, luptător şi cruciada sfântă împotriva comunismului - mi-a fost hrană spirituală vreme de 20 de ani, cristalizându-se în propria mea convingere şi concepţie politică şi ideologică. Graţie cultului meu pentru Iuliu Maniu şi învăţăturii Magistrului meu Petre Ţuţea, după Revoluţie, la 21 Ianuarie 1990, m'am înscris în cel mai radical partid anticomunist relegalizat în România - Partidul Naţional Ţărănesc Creştin Democrat (am fost al 25-lea membru al organizaţiei judeţene Cluj).

La o săptămână după marele miting anticomunist organizat de PNŢCD la 28 Ianuarie 1990, având drum la Bucureşti, l-am vizitat, în chilia sa din blocul de lângă Cişmigiu, pe călugărul filosof Petre Ţuţea. Ca niciodată înainte, acum duşmanul de moarte al bolşevismului - nu mă îndoiesc că a fost cel mai mare duşman al comunismului din lume, comparabil cu Papa Pius al XII-lea, Winston Churchill, Harry Truman, Francisco Franco, Alcide De Gasperi, Konrad Adenauer, Charles De Gaulle, Ronald Reagan, Margaret Thatcher - era fericit fiindcă *"i s'au realizat toate profeţiile politice"* (vorba versului marelui Bacovia): regimul comunist din România se prăbuşise, iar acum Poporul Român - minune a lui Dumnezeu pe pământ - devenise liber pentru a-şi regăsi identitatea spirituală prin reîntoarcerea la matca Lui creştină. Mi-a spus:

- M'a chemat Dumitru Mazilu - am fost dus la el, la Preşedinţie, de către ofiţeri cu automobilul, ca un demnitar - şi m'a întrebat cum văd eu posibilă reconstrucţia politică a României ca stat după prăbuşirea comunismului. I-am răspuns: Prin refacerea Partidului Naţional Liberal şi Partidului Naţional Ţărănesc. Eu sunt bipartinic, pentrucă amândouă aceste glorioase partide, prin glorioşii lor bărbaţi de stat Ionel Brătianu şi Iuliu Maniu, au creat România Mare. Trebue readus imediat pe Tronul României Regele Mihai, România este Monarhie Constituţională, iar Constituţia Liberală din 1923 - care e o capodoperă, e genială! - trebue pusă pe rol.

- Şi ce-a zis Mazilu?

- M'a ascultat şi mi-a mulţumit. A fost de acord cu mine. E anticomunist, să ştii. De aceea l-au înlăturat din conducerea Frontului Iliescu şi Brucan, care sunt bolşevici. Brucan e un imbecil, e ideologul Frontului.

Am râs în cascade: vasăzică numai un imbecil putea fi ideologul FSN-ului, PCR-ul rebotezat perestroikist şi glasnostist.

- Ce ziceţi de Doamna Doina Cornea, Domnule Profesor?

- Extraordinară ardeleanca asta! (Menţionez că pentru musceleanul Petre Ţuţea, mândria supremă era de a fi fost elev al Liceului Gheorghe Bariţiu din Cluj şi ilustru student şi doctor în Drept al Universităţii Dacia Superioară *"Regele Ferdinand I"* din Cluj, iar sub comunişti puşcăriaş politic la Aiud, iar a fi ***ardelean*** şi îndeosebi ***ardeleancă*** erau cele mai înalte titluri de nobleţe din lume.) *Doamna Cornea este vrednică de Premiul Nobel pentru Pace!*

- Ştiţi că e mare catolică?

- E mistică. De aceea e mare luptătoare.

- Pe Domnul Corneliu Coposu îl cunoaşteţi, nu mă îndoiesc.

- Da.

- V'aţi cunoscut la Cluj, nu ?

- La închisoare - zise Ţuţea, cu atâta naturaleţe în ton de era să mă umfle râsul, căci o spusese aşa cum ar fi zis: *"Ne-am cunoscut în saloanele dela Athénée Palace"*. Atunci m'am convins că o situaţie tragică în sine (cum, aci, întâlnirea Ţuţea-Coposu la închisoare) poate fi îmblânzită de tonul în care o relatezi.

- Cum îl apreciaţi, e un vrednic urmaş al lui Maniu, nu ?

- Coposu e un senior, un mare senior.

Nu am mai avut drum la Bucureşti până la mijlocul lui August 1990, când, întors de pe litoral, după obiceiul meu din 1973 încoace, l-am vizitat. Între timp, regimul neocomunist Iliescu-Brucan-Roman se demascase în toată hidoşenia lui: infama calomniere a Doamnei Doina Cornea şi a Domnului Corneliu Coposu, murdara campanie electorală a FSN-ului împotriva partidelor istorice PNŢCD şi PNL (îndeosebi împotriva PNŢCD, datorită staturii nestoriene a Domnului Coposu), ruşinoasele alegeri din 20 Mai 1990, criminala *"mineriadă"* (=terorismul de stat) din 13-15 Iunie 1990 şi masacrarea Pieţei Universităţii. Iar Petre Ţuţea devenise ceea ce era - un ***nume***, o ***personalitate***, prin apariţia sa la Televiziune (Duminică 29 Aprilie 1990, în interviul dat lui Vartan Arachelian) emoţionase toată suflarea românească, dobândind ca la o baghetă magică o fantastică popularitate naţională. L-am găsit singur şi indispus, fiindcă ziarele neocomuniste au început să-l atace acuzându-l că este patronul spiritual şi instigatorul Pieţii Universităţii deodată ce dânsul l-a legionarizat pe Marian Munteanu.

I-am spus să nu pună la inimă, căci acum este ***cineva***, iar neocomuniştii se tem de dânsul fiindcă este o ***personalitate puternică***. Am fost foarte măgulit că m'a felicitat pentru articolele mele din *"Patria"* naţional-ţărănistă din Cluj (îndeosebi ***Iuliu Maniu - Mahatma Gandhi al Românilor*** şi ***Trei conducători politici***, articol închinat de mine eroilor Pieţei Universităţii: Marian Munteanu, Nica Leon şi Dumitru Dincă) spunându-mi că şi dânsul scrisese la *"Patria"* manistă din Cluj în anii '30. În contextul discuţiei politice din după amiaza de 17 August 1990, Ţuţea a afirmat:

- Coposu e un mare caracter. La închisoare a fost pus să se lepede de Maniu, şi el a spus: "Mor pentru Maniu!" Fiindcă e un mare caracter, Coposu e un mare om politic. Nu poţi fi om politic dacă nu eşti om de caracter. Iar Ion Plăcintaru, nu e om politic!

- Cine-i Ion Plăcintaru, Domnule Profesor? - am făcut eu pe niznaiul, râzând pe îngrăşate.

- Iliescu.

- Da' de ce-i ziceţi Plăcintaru?

- Nu ştii ce i-a spus lui Coposu? I-a spus: "Cum să las din mână plăcinta asta?", adică puterea. Ăsta-i om politic?! Ăsta ales cu 85 la sută?!! Au furat voturile, domnule, de sus până jos. Israelul a declarat că la ei alegerile din România ar fi fost anulate.

Între 22-24 Octombrie 1990, a avut loc la Cluj Conferinţa Naţională a Forumului Democratic Antitotalitar din România, onorată de prezenţa şi discursul Preşedintelui PNŢCD Corneliu Coposu. Simpozionul politic s'a încheiat printr'un miting anticomunist, unde cel mai entuziast primite şi ovaţionate au fost cuvântările Domnului Corneliu Coposu şi a liderului studenţilor Marian Munteanu. După miting, m'am prezentat Domnului Preşedinte PNŢCD în calitatea ce o aveam atunci de membru al Comitetului Judeţean PNŢCD Cluj. I-am împărtăşit aprecierile superlative ale lui Petre Ţuţea despre Domnia Sa. Cu modestia sa caracteristică (atâta de potrivită oamenilor autentic valoroşi), Domnul Coposu nu a comentat deloc. Am reţinut judecata sa înţeleaptă că Opoziţia trebue unită pentru ca actualul regim neocomunist să nu degenereze într'un nou totalitarism. Cât de lucid vizionar politic a fost şi câtă dreptate a avut, trăim şi vedem pe zi ce trece...

În scrisoarea mea către Majestatea Sa Regele Mihai din 17 Decembrie 1994 (publicată ca anexă în cartea mea ***Istoria Monarhiei Române***, editată de Dl. Dr. Şerban Milcoveanu în Biblioteca *"Învierea"*, Bucureşti, 1995), afirm că, pentru regenerarea morală actuală a naţiunii române, avem ***cinci modele umane: Regele-Martir Mihai I, ţăranca Elisabeta Rizea, intelectualul Doina Cornea, omul politic Corneliu Coposu şi filosoful Petre Ţuţea***. Petre Ţuţea şi Corneliu Coposu au trecut în Eternitate, devenind astfel modele-simbol.

În 1958, la moartea extraordinarului Papa Pius al XII-lea, Preşedintele SUA Dwight Eisenhower spunea că din acel ceas umanitatea universală a rămas mai săracă.

Parafrazându-l pe preşedintele american, spun şi eu, în 1995, la moartea marelui om, creştin şi Român Corneliu Coposu, că fiecare din noi Românii care simţim şi gândim româneşte şi creştineşte am rămas mai săraci... Dumnezeu să-l primească în Rai, iar pe noi să ne ierte pentru cât i-am greşit!

(Cluj, la 13-14 Noembrie 1995 (noaptea dinaintea înmormântării lui Corneliu Coposu)

Instantanee

O PURĂ BĂTAIE DE JOC

Radu BADIU

Printre cei care văd exact ceea ce se întâmplă azi în politica din ţară se află şi Marian Priceputu zis Ninel din cătunul Progresu. Om la 45 de ani, calificat în comunism electrician, e acum un rătăcit. După desfiinţarea sistemului de irigaţie - unde a lucrat ca electrician la pompe şi transformatoare - a fost o vreme şomer, apoi în ajutorul de după şomaj, iar acum nu mai este nimic - după cum spune - negăsind de lucru nicăieri. Singur la părinţi, s'a stabilit la ţară unde - deşi posedă aproape 20 de pogoane (părinţii nu el) nu le poate lucra deoarece n'are cal şi căruţă iar părinţii, trecuţi de 70 de ani, de-abia mai pot ajunge până la vie, fiindu-le imposibil să mai dea cu sapa şi la porumb sau floarea soarelui. Ca om care a lucrat multă vreme la Bucureşti se duce des în capitală cu zarzavat, timp în care vede *"la faţa locului"* ce fac politicienii şi în ce ameţire se zbate ţara. Om cu un vocabular bogat, de orăşan, fiindcă citeşte, Marian-Ninel, cumpără ziare şi reviste. În general pe cele de puternică opoziţie (cum este ziarul *"Ziua"* şi revista *"Academia Caţavencu"*) dar uneori şi pe cele care apără, ce trebue veştejit şi înjură, ce trebue respectat. Întâi aici revistele *Europa, România Mare, Politica* şi *Totuşi iubirea.* Le cumpără rar pentrucă vrea să vadă până unde poate să meargă ura şi miciuna celor ce-au dus'o de minune în comunism, bazându-se tocmai pe aceste *"sentimente"*. Când - din motive politic evidente, strâns în cleştele realităţii, adevărului şi dreptăţii Ion Iliescu a fost nevoit să se dezică la New York de stâlpii lui de susţinere din lateral, CV Tudor şi Gh. Funar, numindu-i *"Jirinovschi ai României"*, CV Tudor a explodat şi l-a făcut pe Iliescu albie de porci ca la uşa cortului în revista lui căreia, din ipozrizie şi nesimţire istorică, i-a pus numele sfânt de *"România Mare"*. Injuriile, ce nu fac onoare nici unui ţigan fără perdea la gură - cum sunt ţiganii din România, dar mite unuia ce se pretinde poet, au făcut înconjurul ţării, au ajuns şi peste hotare, dând a se înţelege că unitatea de monolit în jurul partidului a foştilor comunişti îndoctrinaţi s'a fisurat şi că, în curând, se va rupe, spre răsuflarea uşurată a poporului care va scăpa - în sfârşit - de căpuşele foştilor reaşezaţi la conducere. După ce a citit toate acestea şi a văzut că actualul guvern nici vorbă să se clintească, la întoarcerea din Bucureşti, Marian Priceputu zis Ninel s'a uitat lung la mine şi mi-a spus:

- Totul e o pură bătaie de joc la adresa noastră. Se fac a se certa de ochii Americii dar, bazându-se pe ignoranţa politică a ţăranilor noştri speră să mai stea călare peste noi încă patru ani. Nici vorbă se se rupă arcul guvernamental. Ca şi ţiganii, se bălăcesc şi la o adică, scot cu toţii custurile şi se reped la Opoziţie ca tâlharii să nu'şi piardă puterea, ciolanul. Guvernarea foştilor sub masca democraţiei e o pură bătaie de joc la adresa neamului nostru românesc.

ATENŢIE LA NUMĂRĂTOAREA VOTURILOR ÎN 1996. SĂ NU FIE INVERSĂ

Adrian GRIGOROPOL

Secolul 20 a început şi va sfârşi între două revoluţii ruseşti. Explozia iniţială a avut loc în 1905 (despre care Lenin a spus că a fost o repetiţie minoră a celor majore din 1917) şi a fost incitată de înfrângerea Rusiei de către Japonia. Revoluţia a doua, din 1990, a fost în fapt o *"implozie"* a falimentului experimental al ideologiei comuniste cu o economie riguros planificată dela centru. În prima revoluţie, 1905-1917, Rusia a ales între un regim autocrat total inadecvat evoluţiei istorice şi utopia egalitarismului proletarian, fundamental irealizabil, însă odată luat drumul greşit, s'a perseverat şi recurs la constrângere criminală, soldându-se cu o mare de sânge şi suferinţe inumane.

Intercalarea a două războaie mondiale a făcut ca Ruşii să plătească cel mai sângeros tribut (circa 40 de milioane de vieţi pe câmpul de luptă, plus altele acasă din paranoia inamicilor interni ai poporului). După un asemenea bilanţ, în circumstanţe oarecum prielnice, s'a gândit la o cale de ieşire din prăpastie şi astfel Gorbaciov a lansat faimoasele sale lozinci ale *"glasnostului"* şi *"perestroicăi"* pe care *"lumea liberă"* le-a îmbrăţişat ca de natură să pună capăt *"Războiului rece"* care trena de aproape jumătate de veac.

Revoluţia-implozie, de fapt, camufla o reformă, un plan de retuşuri amăgitoare care, închegat în pripă şi necontrolabil, a dus rapid la un fenomen de *"dezintegrare"*. Supra-puterea Uniunea Sovietică s'a fragmentat în 1990 în 15 republici independente din autonomie (!) formând o constelaţie sub noua denumire de Comunitatea Statelor Independente (CSI). Un sistem planetar în care Federaţia Rusă întinsă în Europa, Asia până în Extremul Orient şi ceva şi de prin Orientul Mijlociu, cu o populaţie majoritar rusă de cam 80% ar juca rolul Soarelui sub a cărui relativă atracţie mai rămâneau şi câteva state zise foste satelite, iar acum independente.

Implozia a fost o mare surpriză şi pe plan universal a pus tulburătoarea întrebare: Ce va urma? Democraţie? Restaurare? Naţionalism imperialist? Sau poate ceva necunoscut?

Avizez cititorul că cele de mai sus şi unele referinţe care vor urma au o strânsă tangenţă cu ţara noastră şi că în final obiectivul se va fixa asupra acesteia, întrucât după ce în Decembrie 1995 în Federaţia Rusă s'au ţinut alegeri legislative generale ale căror rezultate le cunoaştem, în 1996 se vor ţine în ţara noastră alegeri generale legislative (precedate de locale) precum şi prezidenţiale, că la 1 Noembrie 1996 vor fi alegeri pentru Congres şi Prezidenţiale în Statele Unite şi că vor fi şi în alte părţi ale lumii.

Cum adesea se întâmplă cu prilejul marilor schimbări în lume, evenimentele depăşesc capacitatea normală de a le evalua.

Nu-ţi rămâne decât procedeul modern al unei tehnici de gândire de a *"plănui scenarii"* (scenario planning), adică a-ţi frământa mintea cu întrebări despre viitor reducând prin raţionamente complexitatea evenimentelor. Cum nu mă pretind inventatorul prafului de puşcă, am recurs la o carte călăuzitoare în multe privinţe: *"Russia 2010"* editată în 1995, autori Daniel Yergin şi Thane Gustafson, subtitrată *"Ce va fi aceasta pentru lume?"* şi în care anul 2010 este legat de 25 de ani dela lansarea în arenă a lui Gorbaciov. Jalonul de temelie dela care au plecat autorii şi care este însuşibil total, este că de bună seamă plănuirea scenariilor nu ne va oferi viitorul. Numai ghicitorii pot face acest lucru. Ei menţionează că pe de o parte lipsa unor preocupări oportune şi flexibile asupra posibilelor desfăşurări a unor probleme care pot fi semnificative pentru viitor a ratat anticiparea celor petrecute în Iugoslavia şi la Saraievo iar pe de altă parte este foarte dificil să identifici punctele de inflexiune, noile răspunsuri şi perspective pe care evenimentele le cer. Un uluitor exemplu este modul deficient cum guvernul USA a conceptualizat viitorul, rămânând blocat în axiomele trecutului şi nu a evaluat corespunzător zgâlţâielile cutremurului care a distrus Uniunea Sovietică. Robert M. Gates la audierile lui pentru a fi adjunct al CIA-ului a spus în 1991: *"Noi toţi am învăţat unele lecţii importante din evenimentele ultimilor doi-trei ani, în termeni de a gândi ce este de negândit!"*

Să procedăm la o comparaţie. După cele de-al Doilea Război Mondial, Germania şi Japonia se aflau distruse ideologic şi material. Care le este starea actuală?

Uniunea Sovietică, printre învingătoare, exploatatoare nemiloasă a învinşilor şi a oricui a putut, în 1990, după o jumătate de veac - distrusă ideologic şi economic.

Însă o întindere teritorială imensă, un enorm rezervor de resurse economice, cu o uriaşă structură de fabrici mortificate dar susceptibile de modernizare, iar cele eliminate înlocuibile la nivelul actualităţii, cu o capacitate nucleară capabilă să şantajeze până la a distruge total lumea, însă cu o deficienţă esenţială a unei forţe de muncă a circa 300 milioane populaţie, în mare măsură dezorientată, pe marginea anarhiei, cu o voinţă de muncă anihilată de deceniile de comunism care nu preţuia valoarea produsului ci extenuarea fizică şi morală pentru a putea stăpâni şi care a dobândit năravul să fure statul aşa cum acela o fura pe ea.

Nu este un imperativ de a se ieşi din această stare numai pentru ceea ce a fost Uniunea Sovietică, dar şi pentru restul lumii. *"Cheia"* acestei treceri s'a concretizat în cuvântul *TRANZIŢIE*. Către ce?

Le enumerăm: DEMOCRAŢIE; RESTAURARE; NAŢIONALISM; COMUNISMO-FASCISM.

DEMOCRAŢIE, de vreme ce se exclude să aibă loc trecerea peste noapte, care vor fi mijloacele, cât de suficiente, de eficiente, cât poate să dureze? Dacă principiile nu sunt totul, ci esenţială este exercitarea lor practică, însuşirea de către partea cea mai activ luminată a societăţii de inexorabilitatea sistemului pentru o viaţă mai bună, implementarea la nivel general a condiţiilor de dezvoltare în libertate, oportunităţi egale dar realizabile prin competiţia valorilor şi nu a unor preferinţe arbitrare şi manevre incorecte subterane şi fără a se altera un mod de viaţă decent tuturor. Democraţia este greu de realizat, dar beneficiile ei sunt cele mai profitabile individului şi societăţii.

RESTAURARE: Mai simplă, rapidă, nu necesită temelii noi, anevoioasa construire a unei societăţi civile ca în democraţie, cadrele şi aparatele de constrângere existente şi dacă nu chiar devotate interesate în autoapărare. Un iureş de măturare a mentalităţilor incomplet operate la timpul lor ori a celor noi încolţite. S'a încercat în August 1991 dar n'a reuşit deoarece n'a fost bine pregătită, securitatea şi armata neîncrezătoare şi cu toate că mentalitatea comunistă se erodase în cele câteva decenii de eşecuri, rămăsese mentalitatea socialistă practicată în multe părţi din lume (Franţa, Germania) şi se impunea o remodelare a comunismului până a nu se mai recunoaşte el însuşi, cum ar fi comunism cu faţa umană.

NAŢIONALISM, o simplă mutare de macaz ca la calea ferată, aşa cum simbolizează vulturul rusesc cu două capete. Naţionalismul rusesc imperialist ar trebui luat ca foarte serios în Federaţia Rusă care reprezintă teritorial şi ca populaţie rusă cam 80% atât din imperiul ţarist cât şi din imperiul comunist. (Foste). Dacă e vorba de *"unitate"* ca un ideal al unui stat ce este mai uşor de înlocuit *"comunist"* cu *"naţionalist"*. Tradiţia istorică are şi ea un cuvânt de spus. În cel de-al Doilea Război Mondial, milioane de ostaşi funciarmente *"ruşi"* şi-au dat viaţa luptând din *"patriotism"* nu din *"comunism"*, pentrucă jucând cartea pentru propria lor salvare se refugiaseră sub cuvântul mobilizator *"Patrie" - "Mama Rusia!"*

COMUNISMO-FASCISM. Incredibil dar adevărat. Se manifestase în statele foste satelite şi această alegere a caracterizat ca TRANZIŢIE mai ales România. Dacă *"Russia 2010"* este considerată chiar de către autori ca o carte de *"scenarii vizionare"*, folosind gândirea tehnică despre viitor pentru a ajuta cât mai mult în cunoaşterea de către toţi a Ruşilor şi a Rusiei şi a se putea evita haosul, precum a semnala care pot fi contingenţele pe plan internaţional şi regional, am luat cartea ca un punct de plecare, pentru a analiza care este situaţia din ţara noastră.

Noi am pătimit şase ani TRANZIŢIA fără ca să ştim către ce. Unele coincidenţe cu alegerile din Decembrie din Federaţia Rusă, sunt îngrijorătoare sub aspectul că am trecut deja prin două alegeri generale legislative, una locală, două prezidenţiale, ne mai punând la socoteală auto alegerea din 22 Decembrie 1989.

În ultima lună a anului decedat 1995, în frunte la alegeri în Federaţia Rusă s'au situat cu 22% comuniştii, fapt care, se pare, a fost privit în restul lumii cu răceală hibernală, chiar dacă iarnă nu era pretutindeni. În Rusia au participat în mod legal comuniştii. La noi s'a zis că nu, mascaţi ca FSN, PSDR etc., cu noi conducători ca Ion Iliescu, Petre Roman, şi o întreagă suită care nici nomenclaturişti n'au fost, iar carnete roşii de partid n'au avut, Doamne fereşte! Despre comunism se spune că e o boală cronică nevindecabilă: dacă te-ai infectat, cu el rămâi. Noroc însă că în Rusia, ca şi în România, Partidul era selectiv, verificare strictă şi epurări sezoniere, aşa că numărul membrilor era oarecum limitat. Cam 1/5 din populaţie. Deci în alegeri considerate libere, nicăieri nu pot realiza majoritatea şi obţinerea în nume propriu a puterii. Luându-ne de exemplu pe noi, eşalonul doi al Partidului votat cu devotament şi în cunoştinţă de cauză, cine erau cei mascaţi, au fost obligaţi nu numai la trucarea alegerilor, dar şi la alianţe cu diferite cozi de topor. Dar la alegerile din 1992, la strâmtoare mare, s'au văzut nevoiţi să se alieze cu extremişti de dreapta (să nu te cruceşti?) căci pe PSM-ul de stânga îl aveau deja la remorcă cu prea onorabilul fost prim ministru comunist - Ilie Verdeţ.

Revoluţia din Decembrie 1989 a avut de obiectiv răsturnarea dictaturii comuniste şi dobândirea democraţiei. Ea nu s'a sufocat în trei zile din propriul său avânt dezrobitor. Ci din două motive:

Unul a fost *"plănuitul scenariu"*. Avangardă *"scrisoarea celor şase"*, clocită de nişte nomenclaturişti trecuţi pe linie moartă în frunte cu Silviu Brucan, care făcea nestingherite navete prin capitalele occidentale, terminând cu binecuvântarea Moscovei (a se citi Gorbaciov). Nu era nici pe departe un scenariu de revoluţie, ci unul de reformă fără riscuri, de vreme ce era tacit tolerată de Moscova în Polonia, Cehia, Ungaria. Un scenariu de compromis pe care, când Revoluţia spontană l-a sfărâmat, să rezulte că mai era un *"scenario planning"* al Moscovei (probabil cunoscut şi la Washington), pentrucă după trei zile se ştia *"urbis et orbe"* că Revoluţia în România a fost *"furată"*.

S'a repetat din partea Occidentului şi cu precădere a Statelor Unite, situaţia din Ungaria, 1956. Sprijinul care ni s'a dat a fost acela al emisiunilor radiofonice neîntrerupte ale radio-ului *Europa Liberă*, *"girul"* euforic pentru curajul răzvrătirii şi lacrimile fierbinţi pentru sângele vărsat, iar după alegerile din 1990 (faimoasa Duminică a Orbului) când indignarea măsluirii făcuse ocolul globului, guvernul american ne-a explicat părinteşte *"că democraţia nu se instaurează într'o primă alegere, că vor mai urma şi altele, că acaparatorii puterii au fost avertizaţi că trebue să îndeplinească anumite condiţii obligatorii (personal, la Bucureşti, Secretatul de Stat Jr. Baker)* şi aşa, din alegeri în alegeri, am ajuns în 1995 ca ţara să fie condusă de o putere *"comunisto-fascistă"* (fascism de carton ca să intre la numărătoarea de voturi în Parlament). Acum, după ce preşedintele Clinton i-a învederat în Casa Albă şi nu sub umbrela sub care Ion Iliescu stătea în ploaie ca să debiteze, nu se vedea cui succesul repurtat, că trebue să se pună capăt alianţei cu extremiştii, adevăraţi ori numai nominalizaţi, că de, vin alegerile din 1996, coaliţia a intrat în gravă dezbinare.

Şi TRANZIŢIA? Cum a fost şi cum rămâne cu falimentul general, TRANZIŢIE?

TRANZIŢIA dela dictatura comunistă la democraţie, ceea ce ne interesează pe noi, pretinde obligatoriu trei condiţii:

1. Trecerea dela forma totalitară de partid unic comunist la aceea de pluralism de partide.

2. Trecerea dela economia planificată şi dirijată dela centru, la economia de piaţă liberă.

3. Dela negarea drepturilor omului, la libertatea individuală şi colectivă, la exprimarea liberă prin viu grai şi prin scris, la sacralizarea dreptului de proprietate personală, asociere şi viaţă paşnică, pe care toate statul să le garanteze prin Constituţie şi să le apere fără discriminare.

Statele Unite se ghidează după cuceririle obţinute în aceste domenii, considerând că acestea au fost fructul unei Revoluţii dar care în fapt n'a fost o Revoluţie, ci opera unor minţi luminate, care au colaborat la instituirea unei Constituţii-Model pentru întreaga lume.

Revoluţia Franceză, ca aceea Română şi altele, trebuesc considerate *"salturi fatale"*, o expresie eufemică pentru radicalism.

La noi radicalismul a murit *"în faşă"*, deşi politic raţional a fost înscris în art.8 al Proclamaţiei dela Timişoara.

Nu avem ghilotine, plutoane de execuţii, vânători de vrăjitoare şi este moral pentru lumea democratică să ne lase să ne degradăm în mizerie, să fim victime ale corupţiei, tranzit de arme şi droguri, o platformă a imoralităţii, a mafiilor multinaţionale şi un lazaret al unor suferinţe inumane?

Cu ce ne-a rămas să ne apărăm şi ce şanse ne-au mai rămas câtă vreme catalizatorul Opoziţiei, marele om politic, Corneliu Coposu a părăsit lumea aceasta trecând în lumea drepţilor tocmai când aveam mai mare nevoie de el, lăsând Convenţia Democratică, pe care o construise fără cârmaci şi din păcate cu un echipaj din care unii au dezertat, iar cei rămaşi se luptă pentru un loc în Parlamentul viitor, nu pe coverta alegerilor, unde se va da lupta pentru salvarea României.

Regele Mihai, din exilul impus de comuniştii de ieri şi menţinut de către cei de azi, a atras atenţia poporului român că anul 1996 va fi un an decisiv. Mesajul l-am înregistrat ca atare, însă nu ştim adevăratul şi profundul lui înţeles. Cât este de pregătit poporul ca să decidă şi cât de versată este puterea ca să nu piardă?

Dacă deschizi televizorul, nu numai când vrei să recepţionezi urările pentru Noul An 1996, nu auzi decât că ne rămâne ***speranţa***.

Mitologia ne spune că atunci când din greşeală a fost deschisă cutia Pandorei, n'a rămas în ea decât *SPERANŢA*, dar că s'au răspândit în lume toate... *MOLIMELE*.

TELEVIZIUNEA ... NOASTRĂ ... „LIBERĂ"

OAMENI AI MUNCII, SUB STEAGUL SOCIALISMULUI, UNIŢI-VĂ!

Scînteia Socialismului

Publicaţie a Partidului Socialist Român

Iată, stimaţi cititori, o fiţuică neobolşevică, având acest titlu şi apărând nu în Transnistria roşie, ci în România, şi nu în epoca de aur calp, ci în anii aceştia postrevoluţionari.

Este o publicaţie a Partidului Socialist Român, partid comunist sută la sută, înteiat la 18 August 1992. Fiţuica aceasta apare la Bucureşti, o dată pe lună, în patru pagini de format mic. A ajuns la numărul 15, în Septembrie 1995, ceea ce inseamnă că există din Iulie 1994. Titlul este flancat de stema P.S.R. şi de semnul electoral al aceluiaşi partid. Însemnele principale de pe ambele simboluri drăceşti sunt tot cele ruso-bolşevice, adică steaua pentagonală, secera şi ciocanul. În locul lozincii arhicunoscute *"Proletari din toate ţările, uniţi-vă!"* citim, acum, tot deasupra titlului gazetei sloganul, de aceeaşi sorginte *"Oameni ai muncii, sub steagul socialismului, uniţi-vă!"*

Extragem câteva titluri de articole din numerele 13 şi 15 (doar pe acestea le-am putut cumpăra): *"Năpârliţii - slugi credincioase ale jefuitorilor. Scrisoare deschisă către Dl. Oliviu Gherman"*; *"Măsuri feudale în armata României"*; *"Despre Asociaţia Debililor Politici"* (sunt ridiculizaţi cei ce n'au fost membri ai P.C.R., adică tocmai aceia, ce neînfrăţindu-se cu dracul ca să treacă puntea celor 45 de ani de întuneric satanic, au păstrat nepătată măcar o părticică a sufletului neamului românesc); *"Cine ameninţă cu adevărat siguranţa naţională?"* (bineînţeles că toată Opoziţia care nu-i de stânga). Se mai pot citi două apeluri, unul către comuniştii din România, iar celălalt către toţi tinerii din România.

Zeii cărora se închină aceşti degeneraţi sunt, desigur, Marx, Engels, Lenin, Gheorghiu-Dej, Nicolae Ceauşescu (aceşti doi renumiţi românoctoni sunt consideraţi patrioţi eminenţi şi se cere să li se ridice statui), Fidel Castro şi Kim Jong Il. Discursurile acestora din urmă sunt publicate in extenso.

Despre Revoluţia din Decembrie 1989 se scrie că *"n'a fost altceva decât o contrarevoluţie antisocialistă"*. Aşadar, este reluată, fără discernământ, o terminologie ridicolă. Căci sintagma *"contrarevoluţie antisocialistă"*, prin negarea ambilor termeni, devine pozitivă şi înseamnă *"revoluţie socialistă"* ceea ce ar fi pe placul acestor semidocţi. Or, aceste specimene cred că în Decembrie 1989, s'a petrecut *"o mare nenorocire naţională"* spre folosul *"trădătorilor şi năpârliţilor"* din ultimele trei guverne conduse de Petre Roman, Teodor Stolojan şi Nicolae Văcăroiu. Iar privatizarea, în opinia aceloraşi gazetari agramaţi, legalizează vinderea României la mezat şi instaurarea capitalismului sălbatic şi primitiv.

Ce cer aceşti neobolşevici în chip nedisimulat şi fără nici o jenă? Nici mai mult nici mai puţin decât *"reluarea construcţiei socialismului"* de unde s'a oprit Bâlbâitul demolator de ţară.

Precizăm că, în prezent, fiinţează, în România, o puzderie de partide de orientare comunistă (pe lângă cele patru care au alcătuit până de curând coaliţia guvernamentală: P.D.Ş.R., P.U.N.R., P.S.M., şi P.R.M.). Iată câteva dintre ele: Liga Comuniştilor din România, Forţele Muncitoreşti din România, Comitetul Central de Acţiune Muncitorească pentru Emanciparea Muncitorilor, Asociaţia de Luptă împotriva Abuzurilor, Partidul Muncitorilor şi Ţăranilor din România, Partidul Socialist Român, Partidul Comunist şi Partidul Comunist Român - Târgu-Jiu. Toate acestea au fost invitate de Liga Comuniştilor din România, la Craiova, în zilele de 1 şi 2 Septembrie 1995 ca să se unească într'un singur partid comunist.

Toate cele nouă organizaţii comuniste, precum şi altele de aceeaşi extracţie, ca, spre pildă, Partidul Muncitoresc Român, funcţionează la lumina zilei, fiind legalizate, nici un judecător nezicând nimic că au fost adoptate sigle, însemne şi statute literalmente bolşevice, antiromâneşti. Culmea aberaţiilor politicienilor contemporani o constituie aprecierea că aceşti internaţionalişti şi neromâni ar fi comunişti naţionalişti. Şi, astfel, cititorul derutat nu mai ştie ce să creadă.

În schimb, când vreo mişcare curat românească şi creştină de educaţie patriotică şi morală, doreşte să se înregistreze la vreun tribunal din Bucureşti sau din provincie, atunci judecătorii toţi, având aceeaşi provenienţă ideologică, se opun cu înverşunare. Este şi aceasta o dovadă clară că în România se instaurează o democraţie originală, care-i mumă pentru comunişti şi maşteră pentru naţionalişti.

Denami HAIDER

"LIMBA NOASTRĂ-I LIMBĂ SFÂNTĂ"

UN ETNONIM DE PRISOS

Mihai STERE DERDENA

Dintotdeauna, Românul nu l-a numit altfel pe ţigan decât *"ţigan"*. Tot aşa se exprimă şi Francezul, când se referă la aceeaşi etnie. Termenul *"ţigan"* se scrie, în franceză *"tsigane"* sau *"tzigane"*, dar e rostit la fel ca în limba română. Este posibil ca acest etnonim să nu-l fi împrumutat noi din limba franceză, ci Francezii să-l fi luat din limba noastră. Aceasta deoarece în Franţa se face distincţie între ţiganii emigraţi din Asia, trecând mai întâi pe la noi, şi cei veniţi din Egipt, prin Spania. Acestora din urmă li se spune *"gitans"*, dela cuvântul spaniol *"gitano"*, care nu-i altceva decât un derivat diminutival al termenului *"egiptano"*. Cu alte vorbe, o denominaţie care creează confuzie între Egipteni şi ţigani, două popoare complet diferite.

Aflăm din dicţionarul *"Le Petit Larousse"* din acest an că etnonimul *"rom"* şi l-au ales ţiganii abia în anul 1971, la primul lor congres mondial. Însă nici un popor străin nu şi-a însuşit încă acest nume nou în locul cunoscutului şi de mult consacratului termen *"ţigan"*. Doar în ţara noastră, unde acest etnonim ar trebui să fie şi mai repudiat, asistăm la proliferarea unei noi ciudăţenii, între atâtea altele, în aceşti ani postrevoluţionari. Credem că, numai datorită proverbialei noastre toleranţe infinite, s'a ajuns atât de departe cu lansarea acestui termen nou pentru etnici ţigani încât chiar anul trecut el a fost oficializat la organizaţiile paneuropene sub forma *"rrom"*.

De ce cu doi *"r"* şi nu doar cu unul aceasta-i o întrebare ce nu ne priveşte câtuşi de puţin şi nici nu credem c'ar putea cineva să-i dea răspunsul cuvenit. Şi-apoi, minima diferenţă ce există între consoana iniţială simplă şi cea dublă este sesizabilă doar în scriere, nu şi în vorbire.

Spunându-le *"romi"*, iar nu *"ţigani"*, nu facem altceva decât să creăm noi înşine o paronimie şi, implicit, o foarte gravă confuzie cu etnonimul *"Români"*. Paronimia se amplifică în derivatul adjectival *"romesc-romească"*. Se folosesc dela o vreme chiar formele *"romanesc-romanească"* (pentru perechea adjectivală *"ţigănesc-ţigănească"*), ceea ce sporeşte gravitatea confuziei cu *"românesc-românească"*. Deja, demnitarii din state Vest-europene au sesizat această harababură lingvistică.

Al doilea argument, care pledează pentru preferarea vechiului etnonim *"ţigan"*, îl constituie evitarea omonimiei, de asemenea supărătoare, dintre *"rom"* (băutura alcoolică) şi *"rom"* (ţigan).

Credem, pe de altă parte, că şi ţiganii, care, ca orice etnie, trebue să se mândrească cu etnonimul originar, n'au de câştigat, ci numai de pierdut de pe urma paronimiei *"rom-român"*. De aceea ar trebui să se lepede de etnonimul de prisos *"rom"*.

Suntem tot mai convinşi că, în nici o ţară de pe această planetă, intelectualitatea nu ar accepta aberaţia ca o etnie minoritară să fie rebotezată în aşa fel încât să se confunde cu denominaţia etniei majoritare.

Recent, parlamentul din Bratislava a votat legea prin care slovaca a fost declarată unica limbă de stat în Slovacia. Aceeaşi lege interzice cehismele şi americanismele. În schimb, parlamentarii noştri n'au deloc de gând să stopeze invazia înspăimântătoare de anglicisme şi de alte barbarisme în limba română.

Vai nouă dacă nu ne păstrăm limba cât mai curată şi, prin neologismele de origine latină pe care să le introducem, cât mai romanică!

OLTENISME

Ionel RĂDULESCU

• **DEMOGRAFIA DOLJEANĂ...** În majoritatea localităţilor doljene, numărul persoanelor decedate depăşeşte de aproape trei ori pe cel al nou-născuţilor. Serviciul de asistenţă al mamei, copilului şi adolescentului din Direcţia Sanitară Dolj a constatat că, în lunile Ianuarie-Mai '95 în Dolj s'au născut 3.295 copii (spor natural minus 4,08 şi mortalitate infantilă 27,61 la mie) faţă de Ianuarie-Mai '94 când s'au născut 3.611 copii (spor natural minus 3,02 şi mortalitate infantilă 22,70 la mie).

Scăderea drastică a natalităţii are motivaţii sociale, veniturile mici, posibilităţi de întreţinere reduse, familii cu un singur susţinător salariat, creşterea şomajului, a nesiguranţei de mâine etc., sunt cauzele refuzului de-a aduce pe lume un copil. Alarmantă este de asemenea mortalitatea infantilă cu cauză directă malformaţiile congenitale (19,78 la mie), iar asociată 37,36 la mie. Printre cauzele majore: radiaţiile dela Cernobil şi Kozlodui, stresul părinţilor, consumul de cafea, alcool, tutun, subnutriţia. Creşte an de an numărul nou-născuţilor abandonaţi în maternităţi sau la leagănele de copii - situaţie care nu interesează autorităţile şi factorii de decizie la nivel local sau naţional.

• **ORAŞUL LUI AMZA PELLEA...** Aşezarea din inima câmpiei Olteniei, declarată oraş în urmă cu 75 de ani, Băileştiul, numără astăzi 25.000 locuitori în 4.600 gospodării şi 1.600 apartamente. Dintre aceştia, aproape 11.000 sunt şomeri! Situaţia demografică este alarmantă: 396 nou născuţi şi 791 decese în '94! Băileştiul nu are staţie de epurare a apei, nu există mijloace de transport în comun, iar străzile oraşului sunt pline de gropi. Reţeaua de canalizare are doar 26 km. Centrala telefonică, veche de peste 20 de ani cuprinde 1.000 de posturi. Oraşul are şase şcoli şi două licee, la 5.000 de elevi. Nu există reţea de gaze. La unicul hotel din oraş poposesc lunar mai puţin de zece oaspeţi, Joia şi Duminica e organizată piaţă, iar Sâmbata târg. Din 300 societăţi comerciale particulare, doar zece sunt profitabile pe producţie. Peste necazurile băileştenilor s'au mai abătut şi căderile de grindină din vara acestui an, piatră de 5 cm. în diametru, urmată de precipitaţii 12,3 litri/mp, care au distrus acoperişul a jumătate din gospodăriile populaţiei. Pagubele cetăţenilor au fost de 1,7 miliarde lei, dar ASIROM-ul nu le-a putut asigura decât ridicola sumă de 6,5 milioane lei, iar Văcăroiu le-a acordat 200 milioane lei în materiale de construcţie!!

• **CLANUL FULGERAN...** Este unul dintre grupurile de ţigani din cartierul craiovean *"Fata Luncii"*, unde nici miliţiştii înarmaţi nu prea au curajul să pătrundă! Banda Fulgeranilor, ca toţi ţiganii de pe cuprinsul României, a *"muncit"* din moşi strămoşi, furând şi tâlhărind la drumul mare, pe plaiurile mioritice.

Din '90 încoace, ţigănimea noastră *"trudeşte"* din greu, dar cu folos şi'n afara graniţelor ţării, dând tunuri de multe milioane prin Franţa, Germania, Austria şi Turcia. Jucându-se cu valuta, Fulgeranii Craiovei au împrumutat diferite persoane, după care, la scurt timp, au mărit dobânzile aşa cum au dorit muşchii lor! Apoi, prin intimidări, presiuni, ameninţări, şantaj, bătăi cu bare metalice, ciomege, săbii Ninja, etc., au deposedat mulţi cetăţeni de sume importante de lei, valută, apartamente, autoturisme, etc. Astfel, un cetăţean care s'a împrumutat de 25 milioane lei dela un mafiot al clanului a fost sechestrat, bătut şi obligat, ca urmare a dobânzilor foarte mari aplicate, să-şi achite împrumuturile şi dobânzile la termenele convenite. Mulţi au părăsit definitiv oraşul, de teama ţiganilor puşi pe căpătuială.

• **VALUTARII TRANZIŢIEI...** În Ian. '90 ţigănimea extrem de numeroasă a Craiovei a luat cu asalt serviciul de paşapoarte abandonat în grabă de miliţionerii ceauşişti şi-au plecat la *"lucru"* în Occident, c'aşa zic ei la furat! Mare parte din tuciurii a dat tunuri grele la Nanterre, oraş francez înfrăţit cu Craiova, creindu-le localnicilor mari pagube în perioada '90-'91. Situaţia s'a repetat mai vârtos în '94-'95 la Lyon, unde peste 1.500 de ţigani au pretins autorităţilor franceze statutul de refugiaţi, motivând că în ţigănia din România au obosit... furând şi societatea nu-i acceptă, nu au locuri de muncă şi nu au nici acces în şcoli! Autorităţile lyoneze sosite în grabă la Craiova pentru documentare s'au lămurit asupra... ţigăniei şi i-au returnat urgent pe manglitorii Estului comunist în paradisul sărăciei. Conform art.1 al Convenţiei dela Geneva, *"refugiat poate fi numită orice persoană care dovedeşte că este persecutată în muncă, orientare politică sau religioasă, apartenenţă la un anumit grup social"*. Ori, confraţii Iliescului n'au fost, neam de neamul lor mai răsfăţaţi ca acum, când au ajuns să impună (făr' de) legea lor în Ţara Românească! Tupeul, agresivitatea, dar mai cu seamă inventivitatea infracţională a ţigănimii întrec astăzi orice închipuire.

Ca să fie în pas cu moda postdecembristă, milioanele de ţigani din România urmează exemplul comuniştilor care au *"dispărut"* peste noapte, travestiţi la'nceput în fesenişti, apoi în fedesenişti, pedeserişti, pesemişti, peremişti etc. etc. Aşa vor să *"dispară"* şi ţiganii dela noi, rebotezându-se... rromii din România şi înmulţindu-se în progresie geometrică, pentru a duce ţara *"pe cele mai înalte culmi de progres şi civilizaţie a... furtului!"* Culmea neruşinării e că'n fiecare Vineri seara la oră de vârf, televiziunea Iliescu prezintă emisiunea: *"Din viaţa rromilor"* o minciună gogonată, ca atâtea altele, dată pe postul naţional, de-ai fi tentat să crezi că ţigănimea e o binecuvântare cerească pentru Ţara Românească.

© Desen de Laviniu M. Drăghici

VECHEA NOMENCLATURĂ. CIOCOIMEA NOUĂ A ROMÂNIEI

Nicolae D. RUSU

Bunul Dumnezeu mi-a ajutat de curând să revăd țara, locurile copilăriei și tinereții mele. Bucuria mea a fost de nedescris, căci iubirea de țară, de neam, rude și prieteni, amestecată cu oarecare nostalgie, s'a revărsat peste inima mea.

Și totuși, parcă totul s'a schimbat. Revoluția română a întrerupt firul unei vieți grele, monotone, și întregul popor aștepta în sfârșit o schimbare spre mai bine.

Din păcate, această schimbare nu s'a produs, sau mai degrabă, dacă e să judecăm după rezultatele economice și sociale, schimbarea e spre mai rău.

Căci, întregul regim existent azi la putere a fost clădit pe minciună dela bun început.

Revoluția, da, a existat cu adevărat, fără putință de tăgadă, chiar lângă Belu e un cimitir plin cu cruci ale tinerilor uciși pe când strigau: *"JOS COMUNISMUL!"*; și-au dat viața tocmai pentru ca țara să fie liberă.

În paralel, se pare că și dumnealor, eșalonul doi al partidului, pregătise o lovitură de stat în noaptea de 31 Decembrie '89. Dar cum revoluția începuse și evolua clar anticomunist, cei ce au azi puterea, deja organizați, *"au sărit în căruță"* si au deturnat'o în folos propriu. *"La vremuri noi, tot noi"*, se laudă ei acum malițioși. Și ce perspective avea atunci țara dacă s'ar fi făcut reforme cu adevărat democratice, economice și sociale în sprijinul majorității populației. Și mai ales dacă se dorea cu adevărat, s'ar fi putut îndeplini cel mai scump ideal al tuturor Românilor, reîntregirea țării, devenind o țară închegată și puternică.

Nici azi nu cunoaștem pe deplin adevărul, ce s'a întâmplat atunci: de pildă, chiar acest ziar relata recent că dictatorul și sinistra ar fi fost împușcați în ceafă de Gelu Voican Voiculescu la 23 Decembrie și nu 25, versiunea oficială, după simulacrul de judecată. Până acum se zvonea că cel ce-a dat ordinul de execuție ar fi fost Brucan: acum se pare că însuși Iliescu ar fi ordonat'o. Aceasta ar explica sinuciderea judecătorului Gică Popa, care asistând neputincios la crimă, frământat poate de mustrări de conștiință, după numeroase telefoane de amenințare căi va fi omorîtă familia, și-a pus capăt zilelor. Mulți din cei dela conducerea țării au devenit complici, legați prin această crimă.

Cine știe câte vom mai afla înviitor, căci adevărul continuă să stea ascuns pentru marele public, cu toate anchetele întreprinse până acum.

Astăzi totul este de vânzare, și corupția domnește la toate nivelele: deși este de formă criticată, nu se ia nici o măsură concretă împotriva ei.

Jaful și prădarea țării este organizată, ca și cum ar fi o directivă dată de stat. Cine jefuiește? În primul rând cine poate, adică cei ce au realmente posibilitatea și puterea: foștii (și actualii) securiști ce au în mână banii dictatorului, fripturiștii ce-au ajuns în parlament și senat, mafiile de vârf din întreprinderi care se privatizează după un program foarte ingenios: ei își vând lor înșiși (eventual prin interpuși) o întreprindere, după ce-o aduc mai întâi în prag falimentar. Cei ce nu vor să coopereze cu ei la furt și au cât de cât o putere de decizie, sunt eliminați, dați afară sau caz fericit, mutați într'o poziție subalternă.

Au apărut azi, noii ciocoi, oameni foarte bogați cu vile și mașini luxoase și când vezi un Mercedes luxos pe stradă, te întrebi al cui o fi? al unui securist, nomenclaturist, țigan sau străin. Nu, la un Român obișnuit nu te gândești și pe bună dreptate, căci la o economie falimentară unde totul se duce de râpă văzând cu ochii, cine au bani? Numai hoții și pungașii.

În două săptămâni, leul a ajuns dela 2.500 lei/$ la 3.300 lei/$; după un scandal în parlament cu guvernatorul Băncii Naționale Mugur Isărescu, leul a înregistrat o valoare artificială de 2.800 lei/$. Dea Domnul să se mențină chiar și-așa.

Vă mărturisesc că nu înțelegeam cum e posibil ca unii oameni să-l regrete pe Ceaușescu. Cum să regreți un dictator, ce-a dărâmat atâtea clădiri istorice și sfinte biserici? Și totuși, mulți îl regretă.

"Fără el n'am fi avut metrou și locuințe, spun ei: a fost megaloman, dar am avut de lucru și nu eram șomeri; puteam să mergem pe străzi la orice oră, azi ne pândesc bandele de țigani; a lăsat țara fără datorii, ba chiar cu 2 miliarde dolari în buget, în timp ce azi datoria publică crește anual cu peste 1 miliard dolari".

Într'adevăr, urmare așa zisei privatizări, oamenii au rămas fără lucru, șomajul este în continuă creștere. Salariul mediu este de 200-250.000 lei lunar (brutto) dar sunt și salarii de 120.000 lei din care, după impozit, rămâi cu 90.000 lei. Pensionarii au și ei pensii mici, care în raport cu inflația leului ramân neschimbate: aceasta, în condițiile când de exemplu un kg. de cartofi costă 1.000 lei.

Blocuri de locuințe și alte construcții, începute sub Ceaușescu cu 6 ani în urmă, în valoare de miliarde de lei sunt și azi în aceeași stare cu macaralele lângă ele: nimeni nu se mai îngrijește de ele, numai țiganii și nu numai ei, fură noaptea ceea ce se mai poate fura. Cerșetoria a devenit o meserie în special pentru țigani oriunde, în tramvai, autobuz, metrou sau pe stradă: unii se țin după tine și dacă nu-i bagi în seamă te'njură. Despre Securitatea individului, să nu mai vorbim, căci aproape nu există.

Un fenomen grav, este scăderea natalității și a populației, aceasta tot ca urmare a înrăutățirii vieții.

Tineretul - și nu numai el - în imensa sa majoritate, nu visează decât un singur lucru, să emigreze.

Un prieten mi-a mărturisit același lucru. *"Bine, i-am răspuns, dar nici aici nu umblă câinii cu covrigi în coadă, iar lupta vieții este grea, mulți, foarte mulți se luptă pentru supraviețuire și aici".*

"Nu știu cum e-acolo, dar știu cum e-aici. Sunt fără viitor, m'am săturat și nu mai pot, mi-a răspuns el."

De curând, a apărut un proiect de lege în care se propune ca limita de vârstă pentru pensionare să fie de 62 ani femeile și 65 ani bărbații. Aceasta în condițiile în care în anunțurile publicitare se caută pentru o eventuală angajare numai tineri sub 35 de ani.

La țară, nici până azi nu s'a făcut reforma agrară promisă. Trebue să se înțeleagă clar că până când țăranul nu primește titlul de proprietate a pământului, agricultura nu se va repune pe picioare. Este o situație în care puterea se complace în a păstra acest echivoc: vă promitem că va fi al vostru, munciți-l!

Ultima mare personaliate de seamă a României, Domnul Coposu, demn, corect și cinstit, mare patriot s'a dus pe drumul veșniciei, după ce-a suferit atât de pe urma comunismului. Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească în pace. La ceremonia de înmormântare au fost delegați și personalități din întreaga țară, peste un milion de oameni, dar la televizor s'a anunțat c'au fost numai vreo sută de mii: încă o minciună gratuită, mai ales că Țara a pierdut un mare om.

Acum, Opoziția politică mi s'a părut ca și inexistentă și aproape toți sunt convinși că Iliescu, dacă va candida - și după părerea mea va candida precis și sigur, - va ieși din nou președinte.

"N'ai pe cine să alegi pe altcineva, spun mulți oameni simpli, căci Emil Constantinescu, candidatul Opoziției este prea moale, n'are stofă, nu se zbate, nu vorbește tare și convingător de parc'ar fi nehotărît".

Este adevărat însă că pentru aceasta Convenția Democratică ar trebui să-și revizuiască și ea poziția în privința unei candidaturi cu șanse de izbândă, să lase la o parte interesele partinice sau de grup în fața interesului național de salvare a țării.

Căci dacă tot Iliescu va ieși, nu-i mai văd capăt actualului regim. Peste alți 4 ani, pătura îmbogățită a PDSR și a partidelor sale satelite este posibil să se înțeleagă în exploatarea țării cu finanța internațională și să domnească pe vecie peste poporul înrobit.

Și aici este momentul să declar răspicat că a merge pe o candidatură ce știi că nu are sorți de izbândă echivalează cu o atitudine de inconștiență și infantilism politic, sau ceea ce este și mai grav, de trădare națională față de interesele națiunii române.

Nu avem voie să tăcem, să luăm poziția struțului că nu vedem ce se'ntâmplă sau și mai rău că nu ne interesează.

România este și rămâne pe vecie țara noastră, a morților noștri și strămoșilor, a părinților și fraților noștri și a neamului nostru ce va să vină.

Așa ne este dat dela Bunul Dumnezeu.

Una dintre puținele bucurii și speranțe spre mai bine am avut'o constatând că bisericile și mânăstirile noastre sunt aproape zilnic pline. Oamenii se roagă neîncetat cu ardoare la Dumnezeu, care le-a rămas ultimul sprijin. Asta arată că suferă cumplit, dar totuși suferința îi va întări poate pe calea cea dreaptă.

Căci, spune Sfântul apostol Pavel.

"ATUNCI CÂND SUNT SLAB (sufăr). ATUNCI SUNT TARE (în credință)".

De aceea și noi să nu ne pierdem speranța, să ne smerim și să ne rugăm neîncetat la Dumnezeu să ne ajute să nu suferim mai mult, să se milostivească și să aducă țara și poporul nostru pe un drum binecuvântat de El.

NAȚIUNEA, STATUL, INDIVIDUL SUB ASPECT BIOSOCIAL

Mina LOZANU

Cunoscutul savant american S. Carriger (1974) în lucrarea sa *"Moștenirea spontană a naturii"* afirmă că fenomenele întâlnite în societatea umană și lumea animală spontană, în esența lor, sunt identice. Deosebirea aparentă constă în nivelul perfecționării sau în gradul de adaptivitate. In natură procesele sunt supuse unui control rigid din partea selecției naturale, pe când în societatea umană intervine rațiunea, dar și un tumult de tendințe mercantile.

Există o sumedenie de sisteme sociale, și fiecare animal aparține sistemului său. Când moare o albină, un șoarece ori un iepure, trebue să ne imaginăm că fiecare din aceste vietăți va fi lipsă la *"apelul"* societății sale. Fiecare aparține unei structuri sociale discrete și îndeplinește anumite funcții. Structurile sociale în lumea animală poartă denumirea de populații, a căror mărime și nivel de organizare sunt diferite. Orice populație de animale e răspândită pe o anumită arie geografică pe care, de obicei, există un complex de condiții naturale practic irepetabile. Adaptându-se pe parcursul multor milenii la aceste condiții, populația, datorită selcției naturale, își formează trăsături speciale și deosebitoare de cele ale populațiilor din aceeași specie ale altor regiuni. În cazul intervenției unui factor de izolare, care împiedică pătrunderea fluidului de gene străine, procesul evolutiv poate conduce la emanciparea populației date prin transformările ei într'o specie nouă. Astfel, afirmația cunoscutului savant rus S. Cetvericov (1926) că populația este unica formă de organizare capabilă să contribuie la procesul de microevoluție și să susțină progresul întregii biodiversități terestre este evaluată ca una din cele mai senzaționale descoperiri ale secolului XX.

Pe lângă fenomenul de teritorialism care exprimă nu numai apartenența la un spațiu vital, dar și activitatea de apărare a acestui teritoriu de invazia străinilor, populațiile posedă niște trăsături specifice și unicale: forma de dirijare a sistemului ierarhic la toate nivelele, structura socială, fondul genetic, particularitățile morfologice și de comportament. Toate acestea contribuie la menținerea stabilității populației. Cu alte cuvinte, populația este unica formă de existență a speciilor și garantul prosperării bioseferei.

Strămoșii omului, începând cu australopitecii africani (cca. 3 milionane de ani în urmă), au existat în structuri sociale identice speciilor de animale. În continuare populațiile de oameni au evoluat în triburi - o formă de organizare socială mai avansată, iar în cele din urmă, în națiuni. Așadar, există o strictă succesiune a sistemelor de organizare dela animale la om.

Conform afirmațiilor sociologilor, națiunea este o comunitate de indivizi care au teritoriul, limba și tradițiile comune. Nu negăm aceste criterii, însă, luând în considerație faptul că specia umană este o categorie biosocială, considerăm că indicatorii enumerați nu exprimă profunzimea esenței acestei noțiuni. E necesar să adăugăm că fiecare națiune, ca și populațiile sălbatice de animale, posedă un fond genetic specific care generează trăsături morfologice unicale. Ceea ce include știința în noțiunea de comportament la animale, în societatea umană este reprezentat printr'un complex de trăsături: tradiții, cultură, știință, particularități ale rațiunii, spirit național etc., adică tot ceea ce a obținut specia Homo sapiens în plus la speciile animale pe parcursul evoluției sale timp de multe milenii.

În viziunea noastră spiritul neamului reprezintă sublima expresie a evoluției societății umane. El, spiritul național, joacă rolul principal în consolidarea națiunii. Această categorie de ordin pur psihic, dezvoltată pe un fundament bioenergetic specific, echivalează cu noțiunea *"sacru"*. Spiritul neamului constituie fluidul comun al energiei interne raționale a națiunii. Aidoma unui vulcan în stare latentă, el poate da o colosală erupție în cazul dacă națiunea este supusă pericolului de moarte. Planeta noastră, timp de secole, este zguduită de izbucnirile popoarelor în lupta lor pentru eliberarea națională. Prin luptă și-au recucerit libertatea popoarele colonizate ale Africii, Asiei de Sud și Sud-Est. Tot prin luptă și-au dobândit suveranitatea popoarele ce intrau în componența periului ruso-comunist. Spiritul combativ a ridicat la luptă poporul cecen, opunând rezistență hotărîtă armatei blindate rusești. Mai devreme sau mai târziu, sub presiunea spiritului combativ al națiunilor subjugate, poate avea loc prăbușirea acestui ultim imperiu. Analizând situația creată pe parcursul secolelor ajungem la concluzia că spiritul națioanal este groparul imperiilor.

Pe fondul caracterelor specifice ale națiunilor decurge evoluția biosocială a speciei umane în întregime. De aici, axiomatică devine afirmația că națiunile (ca și populațiille de animale sau triburile) reprezintă forma de existență a speciei umane.

Nu putem trece cu vederea modalitatea de organizare a națiunilor. Ceea ce în populațiile spontane de animale am numit organizare socială, în societatea umană o numim statalizare. Deci, statul este forma de organizrae a Națiunii. În concepția clasicilor materialismului - doctrină a bolșevismului - formațiunea politică statul este numit *"instrument de oprimare"* a indivizilor. *"El va dispărea atunci, când va avea loc contopirea națiunilor, urmată de apariția unei singure formațiuni sociale globale"* (Lenin, *"Statul și revoluția"*). Această definiție nu are nimic comun cu știința. Ea reiese din realitatea sistemului social-bolșevic, unde statul într'adevăr este transformat într'un groaznic aparat de oprimare, strangulare, nimicire a cetățenilor săi.

Statul, însă, nu poate juca un rol negativ în societatea umană, deoarece ar deveni o categorie inadaptivă și, deci, ar fi eliminat. În orice stat civilizat funcțiile lui - păstrarea ordinii publice, organizarea producerii, a instruirii, apărării teritoriului și a intereselor cetățenilor etc. sunt necesare și binevenite. Majoritatea statelor lumii sunt naționale și apără în primul rând interesele națiunii, fără de a le neglija pe ale minorităților etnice, cât privește teoria *"contopirea națiunilor"*, e o demagogie pură, iar tendința pe care a manifestat-o imperiul ruso-comunist de a dizolva națiunile constituie un act criminal contra umanității. Dispariția națiunilor ca formă de existență a speciei umane ar duce la destructurarea ei și, în consecință, la frânarea procesului de microevoluție și adaptare biologică. Indiscutabil, consecințele ar fi fatale.

Ritmul de dezvoltare a națiunilor, dar și a statelor terei, efectivul lor numeric, mărimea teritoriului ocupat sunt diferite. Între națiuni și state, pe parcursul istoriei se creează relații de concurență care generează contraziceri, ostilități, confruntări, războaie. Consecințele acestor fenomene indecente se manifestă de obicei, prin

Continuare în pag.9

DIN NOU DESPRE DRAMA MINORITĂŢII DIN UNGARIA

Dr. Coriolan BRAD

Conflictele etnice dintre Unguri şi Români durează de zeci de ani şi vor mai dura atâta timp cât Ungurii evită să recunoască adevărul istoric. Prin pretenţiile lor permanente, ei urmăresc în mod subversiv mărirea teritorială a Ungariei care în prezent nu poate fi realizată prin forţe militare şi atunci au găsit necesar să-şi schimbe tactica. Se folosesc abuziv de minoritatea maghiară din România. Dacă până la al Doilea Război Mondial au pus deschis problema revendicării Transilvaniei, în prezent substratul revizionist este acoperit prin pretenţiile minorităţii maghiare din România care depăşesc legalitatea şi pe care statul român nu le acceptă. De altfel ei sunt convinşi că nici o minoritate din Europa nu se bucură de atâta libertate politică şi culturală ca Maghiarii din România, dar prin dimensionarea pretenţiilor caută pe de o parte dezmembrarea integrităţii teritoriale a României, iar pe de altă parte boicotarea intrării României în organismele democratice internaţionale.

În Ungaria locuiesc încă Români. Mă întreb, în ce măsură principiul egalităţii civice a fost sau este aplicat obiectiv pentru minoritatea română. După Primul Război Mondial, în Ungaria trăiau aproximativ 250.000 de Români concentraţi în localităţile din jurul oraşului Gyula. După statistica maghiară din 1990, ar mai exista în Ungaria aproximativ 4.800 de Români. După o statistică românească din 1930 în Transilvania trăiau 1.353.276 Maghiari şi Secui (în rândul Secuilor sunt trecuţi şi Românii secuizaţi), iar după statistica din 1992 trăiesc în România 1.620.000 Maghiari (cifră în care nu sunt incluse toate persoanele care vorbesc limba maghiară, deci Maghiari şi Secui). Fără comentarii, cifrele vorbesc dela sine, de care parte se poate vorbi de genocid etnic şi cultural.

În cele două zile pe care le-am petrecut în vara aceasta în oraşul Gyula şi în împrejurimile lui, din informaţiile primite dela diverse persoane, mi-am dat seama care pot să fie cauzele tragediei minorităţii române din Ungaria. Nu este nimic aleatoriu, totul gândit şi bine regizat pentru o eficientă asimilare.

În cazul căsătoriilor mixte întotdeauna s'a preferat etnicitatea maghiară şi prin firea lucrurilor copiii născuţi sunt Maghiari şi crescuţi în spirit maghiar. În nici un caz nu se poate vorbi de reducerea natalităţii în rândul minorităţii române, pentrucă am găsit familii cu doi sau mai mulţi copii. În special între cele două războaie mondiale, dar chiar şi în prezent, pentru ca un Român să poată exercita o profesie de necesitate publică, era nevoie de maghiarizarea numelui cu scopul de a se forma *o societate maghiară şi omogenă, ca acela care şi-a maghiarizat numele, prin aceasta se înglobează definitiv în corpul naţiunii maghiare* (S. Telkes).

Important de semnalat este lipsa asociaţiilor şi instituţiilor care să asigure identitatea Românilor. În vara acestui an în mod arbitrar a fost desfiinţată Uniunea Românilor din Ungaria, asociaţie cu tradiţie, care de bine, de rău mai stimula conştiinţa naţională românească şi înlocuită de Mişcarea de Autoguvernare a Românilor din Ungaria pe care nimeni nu a cerut-o. Românii nici nu cunosc sensul ei, aceasta fiind impusă nelegitim unei minorităţi discriminate.

Viaţa spiritual-creştină se desfăşoară în cele nouăsprezece parohii ortodoxe şi una greco-catolică în regiunea Gyula şi una ortodoxă la Budapesta. Aceste parohii până în anul în curs au fost deservite de un număr insuficient de preoţi care săvârşeau în bisericile parohiilor serviciul divin prin rotaţie, o dată sau de două ori pe lună. În acest an Episcopia Ortodoxă a Aradului, sub a cărei oblăduire se află vicariatul din Gyula a trimis câţiva preoţi misionari care să acopere necesităţile stringente din aceste parohii. Lipsa preoţilor a produs demolarea spiritului creştin-ortodox care se reflectă în participarea credincioşilor în număr foarte mic la Sfânta Liturghie, înmulţirea numărului sectarilor şi frecventarea de către unii enoriaşi a bisericilor maghiare.

În lista cotradicţiilor flagrante cu normele europene ale drepturilor omului şi drepturile minorităţilor se înscrie discrepanţa între numărul mare de şcoli de toate gradele inclusiv universitate cu limbă de predare maghiară în România şi penuria instituţiilor de învăţământ cu limba de predare română pentru minoritatea română din Ungaria. În comuna Micherechi, unde 96% din populaţie este reprezentată de Români, există o singură şcoală generală cu toate clasele pentru Români, dar în care învăţământul se face o parte în limba română şi o parte în limba maghiară. În celelalte comune clasele de Români sunt incluse în cadrul şcolilor maghiare. În aceste clase se predă mai puţin în limba română şi mai mult în limba maghiară. La Liceul Nicolae Bălcescu din Gyula, pretins liceu românesc, limba română se predă ca oricare altă limbă străină într'un liceu de cultură generală. Studiul limbii române se face în două grupe: începători şi avansaţi. Sunt predate vagi noţiuni de literatură clasică română. Din studiu nu lipseşte analiza *"Ţiganiadei"* lui I.B. Deleanu, pentru a se face referire la *"originea de ţigan"* a poporului român. Geografia şi istoria se fac numai în limba maghiară, cu accente false asupra poporului român, prezentat ca năvălitor fie din Sudul Dunării, fie din Moldova şi Muntenia. În aceste condiţii de denaturare a adevărului istoric, a tradiţiilor şi a aspiraţiilor, este normal că Românii nu mai simt şi nu mai gândesc româneşte. Le-a dispărut în totalitate conştiinţa naţională românească, încât s'a ajuns ca părinţii să-şi trimită copiii să înveţe mai bine în limba maghiară decât în limba maternă. Consecinţa acestei decizii este că toţi Românii din Ungaria vorbesc perfect limba maghiară şi aproape deloc limba română, încât s'a ajuns ca în casele multor Români să se vorbească numai ungureşte.

Dacă în librăriile din România se găsesc standuri întregi cu cărţi în limba maghiară şi la chioşcuri ziare şi reviste maghiare, minoritatea română din Ungaria nu are posibilităţi de informare prin mass-media. Am colindat toate librăriile şi chioşcurile de ziare din Bekescsaba şi Gyula şi nu am găsit urmă de carte, ziar sau revistă în limba română. Se pare că toate sunt proscrise în afara unui ziar ***NOI***, care apare la sfârşit de săptămână cu ştiri din regiune şi banalităţi care nu au nimic comun cu spiritul şi tradiţia românească. Ziarul se trimite de redacţie la domiciliul celor abonaţi. Televiziunea maghiară consacră minorităţii române doar douăzeci de minute pe săptămână, Sâmbăta, între orele 9.00 şi 9.20, oră nepotrivită şi cu program dirijat, care să nu lezeze demnitatea statului maghiar, în timp ce Maghiarii din România se bucură de un program mult mai dimensionat în limba lor.

Aşa cum se prezintă situaţia, este un progres pentru Maghiari, iar pentru Românii din Ungaria un proces de exterminare a identităţii româneşti. Dacă până la unirea Transilvaniei cu România, Românii preferau să nu înveţe limba maghiară ca să-şi păstreze identitatea şi tradiţia, în prezent conştiinţa naţională românesscă fiindu-le distrusă, Românii din Ungaria se simt mai mult Unguri decât Români. Fenomenul acesta de maghiarizare, de înstrăinare, de rupere de trupul naţiunii îşi are origini istorice îndepărtate şi nu a fost stăvilit în urma celui de al Doilea Război Mondial, dimpotrivă a fost continuat până în prezent prin diferite forme.

Cauzele dezastrului minorităţii române din Ungaria sunt multiple. În primul rând lipsa unor conducători în rândul lor care să se identifice cu soarta minorităţii române. Cu efect negativ a fost lipsa învăţătorilor şi preoţilor în comunele cu populaţie românească, care să ţină aprinsă flacăra gândirii româneşti şi a sorgintei daco-romane. Vinovate de această situaţie sunt toate guvernele din România dela întemeierea ei şi până în prezent care au neglijat soarta Românilor din afara graniţelor României, fiindcă n'au acordat ajutorul moral şi material de care trebuia să beneficieze această minoritate. Şi Biserica Ortodoxă îşi are partea ei de vină, lăsând *turma fără păstori*.

O slăbiciune firească a Românilor minoritari a fost cedarea în faţa fricii de concediere sau a imposibilităţii exercitării meseriilor publice şi particulare, ceea ce ar fi însemnat lipsa asigurării condiţiilor vieţii materiale pentru ei şi familiile lor.

Pentru minoritatea română din Ungaria ora douăsprezece a trecut. După cum au evoluat şi evoluează în continuare lucrurile, nu cred că această insulă de Români se va mai putea salva. S'a practicat o maghiarizare în toate compartimentele vieţii, politic, cultural, bisericesc şi administrativ. Drama minorităţii române trebue deplânsă din plin căci este drama noastră, a poporului român. Ungurii şi-au pus în joc întreaga lor abilitate pentru reuşita deznaţionalizării Românilor din Ungaria şi a integrării lor în societatea maghiară găsind condiţii favorabile pentru atingerea scopului.

Politica maghiară faţă de minoritatea română din Ungaria a distrus identitatea etnică şi confesională a Românilor, ceea ce nu se poate vorbi în termeni identici despre minoritatea maghiară din România care se bucură de cel puţin drepturi egale cu populaţia română.

Este demn de semnalat faptul că *ura* dintre Români şi Maghiari în România este o diversiune creată artificial de liderii iredentişti maghiari. Într'o călătorie pe care am făcut-o în vara acestui an în judeţele din România cu populaţie majoritară maghiară, cu câte persoane am vorbit, Maghiari sau Români, nimeni n'a semnalat disensiuni naţionaliste între cele două etnii. Am întâlnit mulţi Unguri care nu ştiau să vorbească decât limba lor maternă, dar şi mulţi Români care vorbeau ambele limbi. Aşadar, neliniştea şi tulburările interetnice sunt cât se poate de vădit creaţii artificiale ale iredentiştilor maghiari. Confirmarea celor relatate anterior este eşecul festivităţilor maghiare din 27 Iulie '95 dela Debrecen din Ungaria şi din 2 Septembrie '95 dela Odorheiul Secuiesc din România.

Cu impertinenţă se pune în discuţie de luni de zile semnarea tratatului bilateral româno-maghiar pe baza unei reconcilieri istorice româno-ungare.

Domnilor UDMR-işti, de unde trebue să pornească dorinţa de reconciliere?

Credeţi că paragraful 1201 recomandat de Parlamentul Adunării Generale a Consiliului Europei trebue respectat numai de Români?

Care etnie este lipsită de elemetarele drepturi fundamentale ale omului şi supusă distrugerii?

Care tineri ar trebui să meargă cu *jalba* la Strasbourg, Români sau Maghiari?

Credeţi că se vor putea stabili raporturi bune între Ungaria şi România numai în spiritul final al comunicatului guvernului maghiar publicat în 1941 după Dictatul dela Viena? care se termina astfel: *Acum când nedreptăţile Trianonului sunt reparate, Ungaria va face tot ce este posibil pentru a stabili între cele două ţări raporturi bune, care nu puteau să existe în cursul ultimilor douăzeci de ani din cauza intrigilor puterilor Antantei.* Antanta nu mai există. Cine face intrigile în prezent?

Sperăm ca timpurile trecute să nu se mai reîntoarcă.

NAŢIUNEA, STATUL, INDIVIDUL SUB ASPECT BIOSOCIAL

Urmare din pag.8

extinderea influenţei unei naţiuni puternice asupra celor mai mici şi slabe. Ca regulă, aceste acţiuni se soldează cu o stare deplorabilă a naţiunilor mici, dizolvarea lor în rezultatul asimilării sau dispariţiei lor prin nimicirea fizică.

Istoria ne oferă numeroase exemple de invazie a unor popoare asupra altora, care au generat dezastrul celor cotropite. Invazia Ruşilor pe parcusul a 4-5 secole pe un enorm spaţiu euro-asiatic a dus la nimicirea şi dispariţia unui mare număr de popoare.

Pe măsură ce între state pătrund tot mai mult normele de relaţii civilizate, se intronează ideea că invaziile, cotropirile de popoare sunt o frână puternică în calea progresului social al omenirii în întregime şi al fiecărui stat aparte. De rând cu Rusia, biruitori în Războiul al Doilea Mondial, au fost şi Anglia, SUA. Acestea însă nu şi-au anexat nici o palmă de pământ străin, pe când Rusia a hăciuit în bucăţi Europa, dar şi Extremul Orient.

Statele civilizate europene, odinioară puteri mari coloniale, s'au dezis de ideea colonizării pământurilor străine. Doar actuala Rusie a mai rămas ca un ultim imperiu cu evidente intenţii de a anexa pământuri şi a cotropi popoare. Punctul culminant al ideologiei, strategiei şi tacticii imperile, Rusia l-a atins în perioada comunistă.

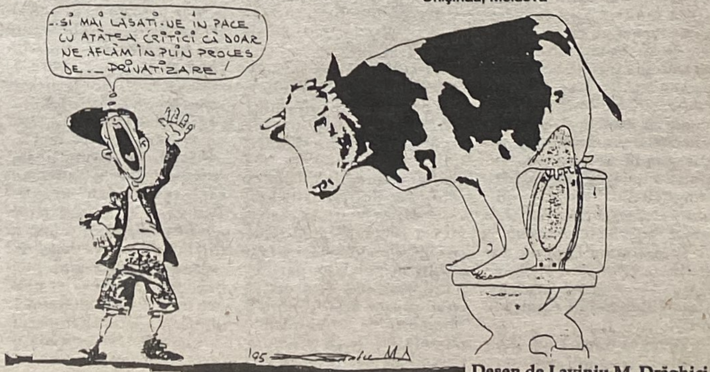
De natura social-biologică a naţiunii s'a ţinut cont la elaborarea şi adoptarea Declaraţiei universale despre drepturile omului. Cu toate acestea, în Rusia, dar şi în unele state din Europa termenul *"naţiune"* a devenit de ocară, confundat fiind cu *"nazism"*, *"fascism"*, *"bolşevism"* etc., curente îndreptate contra naţiunilor. De această situaţie profită întru totul actualul imperiu rus care se vede justificat în acţiunile sale barbare de înnăbuşire în sânge a luptei pentru eliberare naţională a popoarelor anexate cu forţa. O bună parte din indivizii rusofoni aflaţi pe teritoriile ocupate profită de susţinerea forţelor imperiale, obţinând privilegii esenţiale. Concomitent, aceştia devin duşmanii de moarte ai autohtonilor, contribuind la dispariţia lor.

Ultima problemă abordată este posibilitatea divizării naţiunii. Unii consideră că din moment ce se pot diviza statele, acelaşi lucru se poate face şi cu naţiunile. Dela bun început lămurim că statele sunt categorii istorico-sociale, create şi distruse de oameni. Pe când naţiunile sunt categorii biosociale create, după cum am mai accentuat, în procesul de microevoluţie sub controlul selecţiei naturale. De aceea ele sunt formaţiuni, integre şi indivizibile. Dintr'o naţiune, printr'o modalitate voluntară nicidecum nu poţi crea două-trei naţiuni noi, după cum nu poţi diviza blocul de trăsături naturale ale neamului.

Actualmente se intenţionează a se crea o naţiune nouă - *"moldovenească"* în Republica Moldova prin decizii parlamentare, încălcându-se legile naturii. Zadarnice sunt aceste sforţări, pentrucă spiritul neamului, mai devreme sau mai târziu, va restabili adevărul istoric.

Pe parcursul istoriei reprezentanţii multor neamuri, inclusiv şi Românii, şi-au părăsit pătria, stabilindu-se cu traiul în diferite regiuni ale pământului. Oriunde s'ar afla, ei îşi păstrează trăsăturile naţiunii-mamă, spiritul neamului. Unicul lucru pe care l-au pierdut îl constituie structura teritorială statală naţională.

Mina LOZANU
Prof. Universitar, doctor habilitat în biologie
Preşedintele Asociaţiei *"Plai carpatin"*,
Chişinău, Moldova

Desen de Laviniu M. Drăghici

"EXIL - ÎNCERCĂRILE LABIRINTULUI"

Camilian Demetrescu, editura "Il Cerchio" - Rimi

-I-

Noua biserică (libertatea cultului)

PRIMELE ÎNTREBĂRI

De ce ai ales Italia?

N'a fost o alegere. Nici eu n'am ales Italia, nici Italia nu m'a ales pe mine. A fost un caz fortuit, ca naşterea unui copil nedorit. Dar dacă aş fi putut alege, aş fi ales-o oricum. Cel puţin pentru un motiv: avem aceleaşi defecte, noi Românii şi voi Italienii. Şi din aceste defecte, care nu sunt puţine, provin calităţile noastre, care sunt multe, chiar foarte multe.

Care defecte?

Primul e o formă de lene activă, aş putea spune frenetică uneori, care ne aduce la o stare de oboseală precoce, dar cu efect pozitiv: ne rămâne timp să trăim, spre deosebire de alte rase, extrem de eficiente, dar care nu-şi permit astfel de superficialităţi. Şi, natural, trăind ceva mai mult, se înmulţesc şi păcatele. Neavând aşadar un sens foarte precis despre drepturi şi datorii, cu deosebire despre limitele proprietăţii, şi mai ales ale proprietăţii publice, suntem generoşi în arta de ne aranja, trecând cu dezinvoltură dincolo de limitele meschine ale codului penal, făcut şi el în aşa fel ca să nu înnăbuşe de tot instinctul nostru sănătos de supravieţuire.

Şi calităţile?

Cea dintâi calitate este aceea de a nu lua prea în serios lucrurile serioase, ca de pildă fascismul şi comunismul. Calitate esenţială care ne-a ferit de virusul fanatismului, cel mai teribil flagel din acest nenorocit secol. Deşi cu unele diferenţe: Italienii şi-au permis să celebreze fascismul şi comunismul cu acelaşi gust semifrivol de operetă, în timp ce Românii n'au putut opune barbariei comuniste decât arma clandestină a umorismului. Dacă am fi luat în serios nazifascismul şi comunismul, ar fi fost de zece ori mai fioroase. Ca în Germania şi în Uniunea Sovietică.

Dar impactul cu societatea italiană?

În 1969, când împreună cu Mihaela, nevasta mea, am ajuns în Occident, Italia îşi trăia '68-ul ei politic, contestatar. Pier Paolo Pasolini era de partea tânărului poliţist rănit la cap de o piatră rebelă în Valle Giulia, pe scările Facultăţii de Arhitectură din Roma unde avusese loc o ciocnire violentă între studenţi şi poliţie. În curtea Academiei României, peste drum, o pereche de tineri refugiaţi din încăerare pentru a-şi spăla rănile, ne-au explicat că de fapt ei nu vroiau altceva decât nota politică la examene, adică să fie toţi promovaţi, în mod *"democratic"*. Pentru Mihaela, studentă în litere la facultatea (marxistă) din Bucureşti, aşa ceva era de neconceput. Nu putea înţelege *"marxismul"* burghez din Occident, considerat de *"şaizecioptişti"* drept *"adevăratul marxism"*. A fost primul ei şoc în Italia.

Cum interpretaţi fenomenul?

Ştiam că după Yalta partidele comuniste occidentale, resemnate de a nu putea obţine majoritatea parlamentară prin alegeri, au decis să cucerească majoritatea ideologică prin orice mijloace. Strategia elaborată de Gramsci era în curs la sosirea noastră în Occident şi cu deosebire în Italia. *"Imaginaţia la putere"*, faimosul slogan al agitaţiilor studenţeşti dela Paris în '68 şi dela Roma în '69, nu era altceva decât expresia acestei strategii, care trebuia să ducă la constituirea aşa-zisei *"societăţi civile"*, avangardă a progresismului marxist antioccidental şi filosovietic. Cunoşteam fenomenul încă de pe când urmam în ţară cursurile obligatorii de marxism la Uniunea Artiştilor Plastici, al cărei membru eram.

Pe plan cultural, care a fost prima impresie?

Fascinat de bazarul strălucitor al unui chioşc de ziare, am cerut vânzătorului revistele de cultură ale săptămânii, ca la Paris sau Bucureşti. Lipseau. Dar nu pentrucă nu le avea el; nu se tipăreau, pur şi simplu nu existau. Nu reuşeam să înţeleg. Am văzut după aceea prin librării câteva numere mai vechi din *"Fiera Letteraria"*, sau *"Il Drama"*. Cultura nu se vindea la chioşc. Puţine ziare aveau un supliment cultural, în general grăbit şi mediocru. Pagina a treia a cotidianelor nu de tot gramscizate propunea obsedant croaziere de mic cabotaj pe itinerarii tardoiluministe, cu nelipsitul pavilion roşu, simbol al *"rezistenţei"*, natural antifasciste. Marea flotă a editurilor controla navigaţia puzderiei de ambarcaţii care deschideau calea navei amiral a comunismului italian. În această climă culturală nu puteam să-mi asigur lecturile alternative, *"reacţionare"*, decât pe căi clandestine.

Începea deci exilul?

Cultural da. Politic începuse de mult, din primii ani de comunism, în ţară. Dar nu mi-aş fi putut imagina că şi în Occident cultura putea să treacă prin furcile caudiene ale aceleeaşi ideologii ca la Bucureşti. Deşi *"Tratatul de istoria religiilor"* fusese publicat de editura comunistă Einaudi - cu inevitabila prefaţă a lui Francesco de Martino care îl ghetiza pe autor printre *"spiritualiştii demodaţi"* - Mircea Eliade era considerat în Italia, şi nu numai, pur şi simplu fascist, deci indezirabil. A trebuit să-i caut cărţile la Paris, sau în biblioteca Societăţii Academice Române din Roma. Cum de altfel Guenon şi alţi autori voit ignoraţi în Italia.

Şi exilul politic?

Continua. Fuga mea în Occident, cu ipotetica *"alegere a libertăţii"*, nu schimbase în nici un fel raportul cu puterea. Şi aici, ca înainte în România, trebuia să înfrunt rigorile unui echilibru politic ostil oricărei disidenţe: tot ceea ce nu era la stânga partidului comunist era considerat fascist; toate celelalte partide politice, minus democraţia creştină care, deşi *"coruptă"*, *"arogantă"* şi *"clientelară"*, nu putea să fie pe deasupra şi fascistă, dat fiind că era partenerul inevitabil al comuniştilor în strategia *"compromisului istoric"*, destinată să-i aducă într'o zi la guvern.

Cu ce consecinţe pentru un exilat?

Nu trebuia să vii neapărat din Est pentru a te simţi exilat cultural în Occident. Angoasa morală care loveşte omul în această civilizaţie tehnologică îl împinge la autoapărare. Dacă nu e redus chiar la condiţia de animal de crescătorie, pentru a se face din el doar un consumator vorace, dacă reuşeşte să folosească alfabetul pentru a se cultiva şi a gândi împotriva curentului, şi mai ales dacă spune public ceea ce gândeşte, mai devreme sau mai târziu se trezeşte a fi un disident incomod, şi ca atare e condamnat la automarginalizare.

Deseori, strivit între brutala presiune a bunei stări obligatorii şi încăpăţânata dar fragila sa voinţă de a rezista, omul trezit riscă să cedeze din nou; îngreţoşat de propria-i neputinţă, dezarmat. Dar când reuşeşte să nu se lase strivit de buldozerul conformismului, se regăseşte în picioare, ca prin miracol, dar în poziţia extrem de incomodă a exilatului în propria patrie.

Primele contacte

"Ai fost antifascist, antinazist?" îl întrebam pe un Italian declarat de stânga.

"Daaa", îmi răspundea prompt.

"Atunci, ca să fii consecvent ar trebui să fii anticomunist, deoarece comunismul e fascismul şi nazismul astăzi".

"Cuuum?"

Era primul meu contact cu comunismul italian. Un adevărat scandal. Şi dacă interpelatul mă lăsa să adaug ceva, explicam:

"Voi aveţi antifascismul vostru. Îl avem şi noi, în Est. Dar al nostru e antifascismul roşu, cum îl chema Ignazio Silone. Voi v'aţi eliberat, noi nu".

Era în 1969. Primăvara dela Praga era înmormântată, a noastră, nenăscută încă, agoniza. Ziaristul insista:

"Dar aceşti Ruşi n'au făcut chiar nimic bun pentru voi?"

Întrebare de aur. Răspundeam: *"Cum să nu, au făcut pentru noi un lucru extraordinar şi le suntem profund recunosctători"* (ziaristul se lumină la faţă). *"vezi dumneata, adăugam, voi Occidentalii aveţi mari probleme cu tinerii voştri: sunt drogaţi, cinici, indiferenţi, alienaţi de nihilism, de rock, sunt grav intoxicaţi de marxism. Ei bine, noi, graţie prezenţei trupelor sovietice timp de peste cincisprezece ani, avem un tineret complet imun la marxism. Privelegiu pe care voi nici nu-l puteţi visa."*

Ziaristul se înfuria: *"Eşti un anticomunist visceral"*.

"Sigur că da, replicam, cum poţi deveni anticomunist aşa, din principiu? Trebue să te ardă până în adâncul măruntaielor, să intre în propria ta carne ciuma comunismului, pentru a înţelege ceea ce este, pentru a-l combate şi a te vindeca. Detest burghezii care se declară anticomunişti doar de teama de a-şi pierde privelegiile, proprietăţile.

Ajunşi aici, invariabil colocviul se întrerupea, prin epuizare logică. Am experimentat de nenumărate ori, în ani, această schemă de dialog, mereu cu acelaşi rezultat. Aberaţia raţionamentului meu era atât de enormă că nu putea fi justificată decât cu explicaţia *"ăsta vine din Est"*, iar câte unul mai înţelegător adăuga milos *"săracul"*, vrând să spună *"îi lipseşte o rotiţă"*. Ceea ce nu vroia să fie, Doamne fereşte, o critică la adresa comunismului în general, ci incapacităţii noastre de a-l fi aplicat cum se cuvine, în mod *"ştiinţific"*, cum o vor face ei, comuniştii italieni, în timp ce noi, amărîţii din Est, nici nu merităm şansa pe care istoria, adică materilaismul istoric, ne-a dat-o cu atâta generozitate.

Punctual, când se ajungea la acest argument, era scos pe tapet cel mai spectaculos şi mai banal loc comun de după al Doilea Război Mondial: *"Comunismul italian va fi divers!"* *"E deja divers, replicam eu, dar în rău"*. Şi ca să nu dau timp interlocutorului meu să explodeze, mă grăbeam să precizez. *"Îţi dau un exemplu: în Uniunea Sovietică şi în celelalte "democraţii populare", cu tot bombardamentul propagandei ateiste de partid, nu s'a reuşit extirparea credinţei în Dumnezeu din sufletul oamenilor. Dimpotrivă, s'a întărit. În provinciile roşii italiene în schimb, comunismul a reuşit unde "marele partid frăţesc" a dat faliment: prin înstăritele ferme ţărăneşti din Emilia-Riomagna, se pot vedea în loc de icoane, madonine şi crucificşi, pe mici altare domestice, statuete ale lui Marx şi Lenin sau Stalin, după cum soseau din Soviete, distribuite prin Liga Cooperativelor tovărăşeşti".*

S'ar putea obiecta că mulţi comunişti se duc la biserică, dar aceasta demonstrează că în clima de totală libertate religioasă din Italia cei care au ales să venereze profeţii comunismului o fac din proprie voinţă şi convingere, fără a fi constrânşi de nimeni, nici de partid, nici de securitate. Libertatea cultului e asigurată.

Ce este în fond *"La Festa dell'Unita"* (sărbătoarea comuniştilor italieni) decât o sărbătoare păgână fără Dumnezeu, dar cu toate atributele unei secte bine hrănite de preoţi, teologi, diaconi, măicuţe şi chiar mitropoliţi, toţi agitatori ai unei cauze din ce în ce mai vlăguite, consecinţă a *"epuizării vectorului propulsiv al revoluţiei din Octombrie"*, cum obişnuiesc să explice *"ştiinţific"* comuniştii italieni falimentul lor ideologic. O revoluţie pornită pe picior greşit. Ce este spasmodica schimbare de nume şi simboluri a vechiului partid comunist italian, decât căutarea febrilă a unui nou Dumnezeu, mai puţin teribil şi ameninţător, mai atrăgător şi mai amabil, cu un cuvânt mai *"democrat"*, un Dumnezeu jumătate anglosaxon, jumătate inspirat de Fiinţa Supremă a marei finanţe mondiale? O schimbare care s'ar vrea radicală, dar fără a renunţa la însemnele păcatului originar ***secera*** şi ***ciocanul***: secera exterminării de clasă şi ciocanul unei *"propaganda fide"* protoistorice dar încă veninoasă.

Şi totuşi talpa roşie, poporul îndoctrinat timp de decenii de agitatorii formaţi la şcoala Moscovei, va putea da în viitor o contribuţie importantă la relansarea turistică a Italiei: ultima rezervă a rasei comuniste, ultimii piei-roşii ai speciei ideologice în curs de dispariţie, protejate de stat şi ambientate în habitatul său natural, va putea fi vizitată cu plată de către turiştii din lumea întreagă, ca şi de antropologii atraşi de acest excepţional fenomen.

De fapt sloganul unui comunism italian *"divers"* era recunoaşterea dezastrului comunismului realizat în Est. Dar *"ruptura"* oficială cu Moscova, mult trâmbiţată de tovarăşii italieni, nu putea şterge gravele păcate ale partidului comunist italian care nu s'a comportat *"divers"* de PCUS faţă de celelalte popoare *"frăţeşti"* din Est. După al doilea conflict mondial Uniunea Sovietică s'a îmbogăţit pe spinarea ţărilor învinse, impunându-le enorme despăgubiri de război. România, deşi aliată în a doua parte a conflictului, plătind un foarte greu tribut de sânge, a fost pur şi simplu jefuită: petrol, uraniu, cărbune, lemn, grâu, vite, tot ceea ce Ruşii pretindeau a lua drumul stepelor timp de decenii, încărcate în trenuri româneşti. Stors şi furat de munca sa poporul român a supravieţuit cu greu. Au fost ani de înfricoşătoare mortalitate şi suferinţi, fără să mai punem la socoteală un milion de oameni deportaţi în lagăre de muncă şi închisori, doar pentru un presupus delict de opinie.

Cum s'a comportat faţă de această tragedie a poporului român *"diversul"* partid comunist italian? În ce mod a încercat să uşureze suferinţele Românilor, consecvent cu declaraţiile sale umanitare de *"solidaritate cu cei slabi"*, slogan trâmbiţat şi astăzi împreună cu progresiştii, în spiritul *"internaţionalismul proletar"*?

Se ştie că PCI a avut timp de decenii după război, prin Legea Cooperativelor, exclusivitatea importului de carne din România, ştiind bine că Românii stăteau la coadă dela două noaptea, chiar şi iarna, în faţa măcelăriilor goale, pentru un pachet de oase congelate, ceea ce rămânea după ce carnea era curăţată de oase pentru export. Biftecurile de primă calitate sosite în vagoanele frigorifere din România, plătite la preţuri politice, erau apoi vândute de tovarăşii din PCI pe piaţa capitalistă, cu profitul ilicit pe care îl denunţase tovarăşul Marx.

Între timp în vistieriile nomenclaturii dela Bucureşti intra valuta forte care asigura privilegiile ierarhilor care, după zisele PCI-ului trădaseră idealurile proletariatului, iar experţii Ministerului Sănătăţii dela Bucureşti explicau poporului român că nu e sănătos să mănânci carne şi de aceea partidul asigură abundenţa de soia pe piaţa internă.

Iată cum *"diversul"* partid comunist italian a ştiut să sprijine politica *"ecovegetariană"* a regimului, în apărarea sănătăţii Românilor, înfometând timp de decenii un popor care nu avea acces la magazinele cu preţuri speciale, rezervate aparatului politic. V'aţi gândit vreodată, dragi tovarăşi din PCI, că fragedele voastre fripturi erau smulse, toate, familiilor de muncitori ale unui popor *"frate"*, cum vă place să-l chemaţi, fiilor acestor familii crescuţi cu oase congelate şi cu salam de soia? Spuneţi-mi dacă şi ce aţi rupt dela gura copiilor noştri face cumva parte din *"ruptura"* voastră cu Moscova, faimoasa, istorica, indiscutabila ruptură strategică destinată să asigure o nouă virginitate comunismului italian? Sunt întrebări la care nu răspundeţi niciodată.

Mihai Eminescu

(15 Ianuarie 1850, Botoşani - 15 Iunie 1889, Bucureşti)

"VIS" (1876)

Gheorghe RĂDULESCU

"Vis" (1876) este o poezie aproape necunoscută, cu toate că figurează în volumele în care sunt înscrise poeziile antume şi postume ale poetului. *"Vis"* este o poezie obişnuită în aparenţă, scrisă când Eminescu avea 26 de ani, este o poezie cu un sens abscons, dramatic, o poezie în care viaţa şi moartea, visul şi realitatea sunt unite în acelaşi univers. Poate că acest vis poetic eminescian are o tangenţă cu nuvela imaginativ-romantică a poetului *"Avatarii Faraonului Tlà"*, poate că metempsihoza, metamorfoza, căutările, şi profunzimea poetului îl ajutau să-şi reprezinte în viziunea sa unele imagini ale necunoscutului transcendent, sau poate sensibilitatea, presimţirile şi crearea imaginară a unor înfăţişări subconştiente să dea glas unei realităţi care i-a fost predestinată peste 13 ani, în 15 Iunie 1889.

Desigur că Eminescu aplica un Archaeus, prototip al oricărui individ, aşa cum îl vedea Edgar Poe, ca un concept al identităţii umane.

"Vis" este o poezie în care reprezentarea vieţii reale are o imagine umbrită, faţă de trăirile poetului în irealitate, căci Eminescu îşi trăia existenţa, visând, trăia în locuri din care el îşi extrăgea esenţa creaţiei sale. În multiple cazuri reprezentarea morţii pare chiar reală, fiind viaţa morţii şi moartea vieţii:*"Căci toţi se nasc spre a muri / Şi mor spre a se naşte"*. *"Vis"* este o poezie a morţii, privită prin prisma spiritului purificator (şi exaltat în acelaşi timp al creatorului), este introspecţia gândirii poetului, pe care o întâlnim şi în *"Mortua est"* (1871), cam în aceeaşi perioadă şi în *"Strigoii"* (1876). Poezia *"Vis"* are viziunea spiritelor în cosmogonie, are viziunea transcendentă schoepenhaureană, în care se adâncise poetul, înmuindu-şi sufletul în eter, căci fluiditatea spiritului nu este altceva decât plutirea în spaţiile siderale, de dincolo de noi. Că a fost Eminescu un poet al transcendenţei cosmice, nu este nici o îndoială, el credea în lumea lui imaginară pe care o metamorfoza în realitate şi cobora transcendentul la mintea lui genială, pentru a limpezi căile imaginare: *"Ce vis ciudat avui, dar visuri / Sunt ale somnului făpturi: / A nopţii minte le scorneşte, / Le spun a nopţii negre guri"*. Până aici totul pare firesc, însă visul deschide paranteze, semne de întrebare, obsesiile îi provoacă o răstălmăcire a faptelor şi aspectelor imaginare văzute în vis. De multe ori poetul ne lasă impresia că datorită căutărilor lui într'o lume pe care vrea să o cunoască, într'o lume al cărei cifru nu îi este dat omului să-l descifreze, încearcă parcă să-L ajute pe Dumnezeu în dezlegarea tainelor Lui pentru înţelegerea noastră faţă de neştiutul unui univers pe care divinitatea ne opreşte în pragul trecerii spre veşnicie, ca să fie pe deplin înţeles şi cunoscut de noi.

Dar iată visul lui Eminescu. Este o fantasmă, este irealitatea care prin transparenţa ei, încet, încet ia forma şi imaginea realităţii. De fapt Eminescu, în stare de veghe sau nu, trăieşte visuri imaginare, care prin consistenţa lor se prelungesc în viaţă, având convingerea că aşa ar fi trebuit sau este chiar în realitate, mai ales în perioada halucinaţiilor lui nervoase, el umbla şi vedea într'un spaţiu şi timp, fără existenţa spaţiului şi a timpului totul transfigurat în jurul lui, jucându-se parcă cu elemente intangibile, crezând în realitatea jocului său, care de fapt aveau în sinea lor un sâmbure al realităţii, transpus însă pe alte planuri de viaţă, o viaţă a morţii fără de sfârşit: *"Pluteam pe-un râu, Sclipiri bolnave / Fantastic trec din val în val, / În urmă-mi noaptea de dumbrave, / Nainte-mi domul cel regal"*. Şi un orizont se deschide, deosebit însă decât acela de pe insula lui Euthanasius (din Cezara), luând o înfăţişare de construcţie din stăpânirea lui Hades, însă încăperea pare cerească şi sfinţită de aerul creştinesc, un aspect dintr'o altă lume. Eminescu avea o predilecţie faţă de asemenea construcţii, cu încăperi stranii, funerare în genul celei din *"Avatarii Faraonului Tlà"* sau de trececeri vaporoase de umbre mortuoare, ca în *"Mortua est"* ori *"Strigoii"*, aspecte întâlnite la Shakespeare, Edgar Poë, Baudelaire, Trakl şi alţii, o caracteristică a romantismului, transmisă şi accentuată mai departe în simbolism, suprarealism, expresionism, etc: *"Căci pe-o insulă în farmec / Se 'nalţă negre, sfinte bolţi / Şi luna murii lungi albeşte, / Cu umbră împle orice colţ"*. (mur, muri = zid, ziduri, în franceză - mur = zid, perete).

Dar, deodată imaginea se lărgeşte, cu fiecare mişcare sau pas, poetul întâlneşte prin întuneric figuri de sfinţi, aşa cum sunt în bisericile ortodoxe pe icoanele de pe iconostas, sau în picturile murale pictate pe pereţii din interior sau la unele biserici pe zidurile exterioare (în special la bisericile mânăstirilor din Bucovina şi Moldova de Nord).

Imaginea ia aspectul unei adevărate catedrale ortodoxe, însă o catedrală pe unde nu trec decât spiritele celor morţi, un fel de sanctuar, de cavou imens, fără început şi sfârşit, o catedrală a morţii, de proporţii cosmice: *"Mă urc pe scări, intru'n lăuntru, / Tăcere-adâncă l'al meu pas, / Prin întuneric văd înalte / Chipuri de sfinţi p-iconostas"*. Eminescu sugerează anumite imagini, stări psihologice, sugestionând cititorul. Forţa de sugestie este remarcabilă la poetul nostru, datorită trăirilor lăuntrice puternice şi profunde ale creatorului, cu toate că el elimină orice ornament sau aranjament descriptiv. Aici, ideea este sugerată, ea împlineşte funcţia introspectivă, adresându-se intuiţiei şi percepţiei cititorului.

Desigur că în această imensitate a întunericimii morţii, o singură licărire de opaiţ, de candelă, crează anumite stări psihice, impresionând mai cu seamă atunci când întreg ansamblul este semnificat prin cruce, crucea fiind conducătorul spiritelor în necuprins: *"Sub bolta mare doar străluce / Un singur sâmbure de foc; / În dreptul lui s'arat-o cruce / Şi'ntunecime'n orice loc"*. Şi această capelă mortuară, imensă, are în cuprinsul ei toate cele necesare unui locaş creştin unde se săvârşeşte slujba înmormântării. Corul intonează un cântec trist, funebru, melodia şi sonoritatea lui se scurge ca o apă în întuneric peste zidurile ce adăpostesc pentru un moment mortul care parcă îşi ascultă pentru ultima oară melodia tristă ce se pierde în infinit. Eminescu cunoştea bine slujbele religioase creştin-ortodoxe. În familia lui avea câteva feţe bisericeşti, dela mătuşi la unchi, dar chiar poetul îşi realiza întru totul creştinismul, fiind un convins creştin, după tot ce-a scris, după cinstea şi dragostea lui puternică faţă de cei din jur, pentru oameni în general, iertător şi generos până la sacrificiu, făcând totul discret, fără ostentaţie, umil şi plecat înaintea lui Dumnezeu: *"Acum de sus din chor apasă / Un cântec trist pe murii reci / Ca o cerşire tânguioasă / Pentru repaosul de veci"*.

Şi iată, în atmosfera creată, apare chiar mortul, cu mantie de Domn, luminându-şi cu făclia calea în eternitate. Obiceiul creştin-românesc, de a pune o lumânare aprinsă în mâna omului care moare are un sens adânc duhovnicesc şi popular în acelaşi timp. Spiritul omului trebue să fie călăuzit de lumină în trecerea lui peste vămile ce îl întâmpină, spre veşnicie. Lumânarea aprinsă, pusă în mâna omului care moare are şi sensul Învierii lui Cristos şi a morţilor, spiritul renaşte în eternitate, căci se întoarce de unde a plecat, viaţa fiind veşnică în împărăţia lui Dumnezeu, o viaţă a morţii eterne: *"Prin tristul zgomot se arată, / Încet, sub văl, un chip ca'n somn / Cu o făclie'n mâna-i slabă- / În albă mantie de Domn"*. Dar deodată poetul este cuprins de spaimă, viziunea lui devine tragică, o presimţire îi străpunge sufletul sensibilizat şi traumatizat, căci visul lui îi descoperă însăşi identitatea, mortul este chiar el. Ivirea imaginii poetului pe fundalul mortuar, nu este altceva decât perspectiva morţii în viziunea reală, o spaimă escatologică pune stăpânire pe el, căci frica în faţa dezastrului o au până şi sinucigaşii. Şi Hölderlin şi Leopardi şi Eminescu şi până la moralistul Emil Cioran nu puteau să se elibereze de obsesia morţii, în tot ce-au gândit şi-au scris, necunoscutul şi prezenţa continuă a morţii i-au făcut să pătrundă într'un labirint din care cu şi mai mare greutate nu mai puteau scăpa: *"Şi ochii mei în cap îngheaţă / Şi spaima-mi sacă glasul meu. / Eu îi rup vălul de pe faţă... / Tresar - încremenesc - sunt eu"*. Ideea morţii devine o obsesie, căci visul poetului din poezie ajunge să fie un complice real care îl acompaniază în tot restul vieţii. Presiunea obsedantă a morţii este un laitmotiv pe care Eminescu îl poartă în subconştientul lui, de fapt această obsesie este măsura timpului pe distanţa termenului predestinat, geniile însă privesc peste timp şi spaţii, privesc în afara noastră: *"................................./ De-atunci, ca'n somn eu îmblu ziua / Şi uit ce spun adeseori; / Şoptesc cuvinte ne'nţelese/ Şi parc'aştept ceva - să mor?"*

Pentru Eminescu, moartea este un fenomen de premenire şi înviorare a pământului şi aşa şi este (unii din eroii poetului intră în lucrarea pământului, ca orice element vital care se metamorfozează în timp şi spaţiu), doar sufletul se desprinde de materie, el este elementul superior datorită nemuririi lui, el este elementul care poate pătrunde în spaţiile uranice, numai lui îi este sortit să cunoască adevărul după moarte.

Poetul intuise în adâncime principiile credinţei creştine, intuise procesul creator şi forţa spiritualităţii Dumnezeieşti. Eminescu L-a descoperit pe Dumnezeu, fără să aşeze în cumpănă credinţa creştină, cu filosofiile şi concepţiile gândirii filosofice din antichitate şi până la el, deoarece era iniţiat şi cunoştea în profunzime semnificaţiile acelor filosofii, Dumnezeu i s'a revelat în toată existenţa Lui creatoare şi cerească, în toată Trinitatea Lui Dumnezeiască. Poezia *"Vis"* (1876), scrisă (aşa cum am spus mai sus), cam în aceeaşi perioadă cu *"Mortua est"* (1871) şi *"Strigoii"* (1876), poartă aceeaşi amprentă a unei gândiri care încearcă să străbată căile lumii în toată aşezarea ei pământească şi spirituală, să perceapă procesul transfomator şi înnoitor al acestei lumi chinuite, dar şi înălţătoare spre Dumnezeu.

PASĂREA CU ŞAPTE ARIPI

- Poeme tanka -
Fragmente

Se naşte-un copil.
În univers Lumina
Sporeşte. C'un gând.

Genunii albe - a fi -
S'a'mprumutat Rostirea.

Cosite spaime...
Lebădă, ce mireasmă -
Cântecul morţii!

Oceanului în mijloc
Ne arde lumânarea.

Orb eram pe-atunci
Luminii picurându-şi
Facerea lumii.

O auzeam când mâna-ţi
Mi-a şters lacrima oarbă.

Pe vârf de munte
Desenând metaforă -
Părelnic pinul.

Ce strâmb gât de vioară!
Steaua-mi polară - arcuş.

Poamă zbârcită...
N'a fost orgie-a lunii
Să n'o fi ştiut.

Iarna-ţi mai ţine'ntr'un bumb
Acrul storcit. Spânzurând...

Rămas-am sute...
Cerul - ultimul reazăm -
Mi-l duc lăstunii.

Trestii miezul de noapte
Mi-l bat pe ghiaţa lunii...

Dumitru ICHIM

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

A apărut în 1995 în Italia ultima carte a lui Camilian Demetrescu, ***"EXIL - Încercările labirintului"***, Editura *"IL CERCHIO"* din Rimini, un eseu autobiografic despre dublul său exil în Occident: cel politic, al opozantului față de orice fel de comunism, din Est sau din Vest, și cel cultural, al disidentului în raport cu decăderea spirituală a civilizației actuale, de care e responsabilă în primul rând stânga ideologiei materialiste. Cartea denunță atât comunismul *"realizat"* în *"democrațiile"* populare din Est, cât și comunismul *"ireal"*, abstract al partidelor comuniste occidentale care au susținut și legitimat la vremea sa teroarea leninistă și cea stalinistă. De asemenea autorul analizează cauzele degradării spirituale a Occidentului și explică participarea sa, în cei 26 de ani de exil, la mișcările de trezire culturală în ordinea spiritualității religioase a Europei de astăzi.

Cartea a fost prezentată în cadrul *"Mitingului pentru Prietenie între Popoare"* dela Rimini, unde anul acesta, în August, Camilian Demetrecu a susținut, împreună cu teologul Julien Ries (elev al lui Mircea Eliade) un semniar de trei zile pe tema simbolului în cultura creștină. Cartea a fost de asemenea prezentată la Piacenza, Viterbo și Roma, urmând a fi discutată în alte centre culturale italiene.

Cunoscându-l pe Camilian Demetrescu după evenimentele din '89-'90, Adolfo Morganti a devenit un prieten al poporului român. Grație colaborării sale generoase a fost posibilă tipărirea Bibliei în traducerea Galaction, inițiată de Comitetul ProRomânia din Gallese și care a fost distribuită în țară. Reproducem cuvântul rostit de editorul Morganti la prezentarea cărții:

"Rareori se întâmplă chiar unui editor, pe cât de neobișnuit și de necomercial precum "IL CERCHIO" dela Rimini, posibilitatea de a tipări o carte în măsură să contribuie la o schimbare a spritului vremii noastre. ***"Exil - încercările labirintului"***, *ultima strădanie literară a lui Camilian Demetrescu este o astfel de carte.*

Nu cred că e cazul să insist a-l prezenta pe Camilian Demetrescu unui public care îl cunoaște de atâția ani în Italia. Putem spune pur și simplu că el este un martor al Europei.

Alături de alți compatrioți ai săi, care asemeni unor sâmburi înaripați, smulși de vântul înghețat și mortal al comunismului, au zburat departe de România și s'au împrăștiat în lumea "liberă" după al doilea război pentru a salva memoria adâncă a pământului lor, a latinității lor chinuite și apărate cu dinții și cu unghiile, Camilian Demetrescu și-a înfipt rădăcinile acolo unde Providența l-a îndrumat, în Italia, unde a continuat să mărturisească Cuvântul Lui.

Cine sunt acești sâmburi smulși din România eternă, romană și europeană până în măduva oaselor deoarece a fost din totdeauna pavăza Europei de Est? Nume faimoase, cel puțin astăzi când ostracismul decretat de dictatura culturală marxistă în Italia a căzut odată cu marxismul însuși: Mircea Eliade, Eugen Ionesco, Emil Cioran, Vintilă Horia, nume celebre, precum și alții mai tineri, care continuă să ne recheme pe noi, Italienii, amnezici, la propriile noastre rădăcini. Camilian Demetrescu, cu ai săi șaptezeci de ani de veșnic adolescent al spiritului, e unul din aceștia.

Și totuși, dincolo de orice considerent sentimental, ultimul său eseu ***"EXIL - încercările labirintului"***, *nu are doar o valoare artistică remarcabilă, nu e doar un ulterior important document istoric despre nebunia ideologică a veacului nostru, care s'a făcut stat odată cu marile utopii totalitare din Est și din Vest. Desigur "EXIL" e toate acestea.*

Dar mai mult, caracteristică ce o face unică, această carte este un portret inedit și nemilos al lașității noastre. O lașitate toată italienească dar care din fericire, și din comoditate, se salvează și nu participă la marile masacre (ale veacului) și devine regim, dictatură de catifea, în hegemonia gramsciană a culturii, în artă, în ziarism, în politica pe care am suportat-o din anii '60, și care e încă intactă și astăzi în mare parte.

Imaginați-vă un fervid opozant al comunismului care după o mie de peripeții reușește să ajungă în Occident. El însuși vă va confirma cum mult suspinatul pământ al făgăduinței, al Europei occidentale, în scurt timp i-a apărut ca un loc al absurdului. Marele dramaturg Eugen Ionesco ar avea încă atâtea de spus pe această temă.

Să ne amintim înalta burghezie din anii '70, care se declara, graseind, revoluționară maoistă, cu bufetele în picioare ale noii aristocrații a banului din Italietta Republicană, predicând dictatura proletariatului cu caviar și șampanie. Toți "idioți utili"? Desigur: un eventual guvern comunist italian ar fi făcut din ei carne tocată.

Dar nu e numai atât. Paginile din "EXIL" ne amintesc, din nefericire, politicienii primei republici, vânzători de voturi și favoruri, oricând gata să se vândă pe ei înșiși dictatorului de schimb (Albanezul Hodgea, dictatorul român Ceaușescu, Africanii Amin Dada sau Bocassa), pe te miri ce; ca de pildă vacanțe pe Marea Neagră a boss-ilor social democrați italieni, astăzi în carceră, despre care vorbește Demetrescu în pagini de neuitat.

Ei bine, ajuns în Italia, Demetrescu constată pe propria piele că există o solidaritate profundă între inamicii aparenți, între Estul comunist și Vestul capitalist, ceea ce dezminte orice retorică liberistă.

După primul exil, politic (în raport cu sistemul comunist), își dă seama că se află într'un al doilea exil, cultural și existențial, în realitatea unui Occident gras, gol, libertin, fără memorie, sinucigaș. Demetrescu descoperă că singura ieșire din acest încâlcit labirint duce direct spre inima omului, pe calea care duce la sacru, spre "Axa care nu se clatină" (celebră operă a literaturii spirituale orientale n.n.) ce a susținut din totdeauna cultura și civilizațiile autentice și care constituie sensul însuși al Europei.

E pentru el momentul redescoperirii artei sacre. O redescoperire care trece prin mâini și nu prin creier, cum se întâmplă la atâți intelectuali de astăzi care vorbesc de "criză" sau de "redescoperirea" unui sacru generic, care nu le schimbă viața și nu îi pune să îngenuncheze în rugăciune. Vorbesc deci de un tezaur pe care nu îl posedă, pe care l-au văzut doar în cărți și despre care vorbesc anapoda.

Mâinile lui Camilian Demetrescu nu mint. Orice labirint are rostul de a nu conduce către Centru. Centrul lui Camilian Demetrescu e cel pe care și noi îl căutăm cu înfrigurare. Acel Centru care dă sens vieții care se naște, dar și morții, Centrul care iluminează orice efort uman în viața de fiecare zi, care a construit miile de biserici căzute azi în ruină aici în Italia, care a dat viață în douăzeci de secole unei civilizații creștine profunde, supraviețuind astăzi doar prin miracol, dar care nu va putea muri decât luând cu sine însăși civilizația noastră.

Exilul său e deci exilul nostru. O caldă recunoștință lui Camilian Demetrescu pentru a ne fi călăuză și urzitor al mântuirii: firul Ariadnei care este viața și arta sa ne îndrumează spre Centrul în care strălucește eternă Gloria dumnezeiască".

Adolfo MORGANTI

"GEOPOLITICA"

De curând a apărut în România revista de studii *"Geopolitica"*. Primul număr este impresionant prin volum, aproape 600 de pagini, și prin calitate. Felicitări redactorilor, profesorii Emil Emandi, Gheorghe Buzatu, și Vasile Cucu, toți trei prezenți de altfel în volum și cu contribuții proprii. Lucrarea apare sub egida societății Române de Geografie și este publicată la editura ieșeană *Glasul Bucovinei.*

Un asemenea volum de studii geo-politice românești era necesar de multă vreme, dar nu s'a putut tipări decât acum când specialiștii și-au redobândit libertatea de cercetare și de exprimare. Geopolitica, cum sună de fapt titlul publicației, este o ramură a geografiei de mare necesitate României. Faptul că lucrarea apare la Iași, capitala Moldovei istorice, și la editura *Glasul Bucovinei*, descrie simbolic o parte a problematicii geopolitice românești.

Este lăudabil faptul că editorii au dedicat prima parte a lucrării... restituirilor. Iar la secția *"Restituiri"* sunt publicate nume de răsunet în geopolitică și demopolitica românească între care Simion Mehedinți, Vintilă Mihăilescu, A. D. Xenopol, C. Rădulescu-Motru, Alexandru Boldur, Sabin Manuilă și alții. Cunoscute doar specialiștilor, lucrările acestor corifei sunt puse acum la dispoziția maselor largi de tineri studenți. Pentru a croi un viitor mai bun țării, tinerii de azi vor trebui să studieze mai întâi ce au gândit, ce au scris, și ce au încercat să înfăptuiască înaintașii lor.

Urmează secția de contribuții geo-politice noi, la care pe lângă numele editorilor mai remarcăm prezența profesorilor Grigore Posea din București, Ladis Kristof din Oregon, Statele Unite, Sterie Ciulache, Kurt Treptow, și alții.

Tematicile abordate merg dela definiția geopoliticei și spațiul politic personal, până la marile probleme naționale și teritoriale românești ca Basarabia, Bucovina și Românii dela Sud de Dunăre.

Mă opresc o clipă la articolul profesorului Buzatu intitulat *"Rolul factorului geo-politic în determinarea opțiunii României privind evacuarea Basarabiei și Bucovinei de Nord în 1940"*. Cercetând arhive deschise doar recent istoricilor, cercetătorul încearcă să determine dacă România se putea opune militar cu succes invaziei sovietice din acea vară fatidică.

Citind acest studiu, mi-am amintit de cuvintele înțelepte și triste ale fostului premier basarabean Mircea Druc împărtășite unui mic grup de ascultători: *"Data viitoare va trebui ca noi, Basarabenii, să anexăm România, pentrucă noi nu vă vom ceda niciodată fără luptă..."*

Ce trebuia să facă statul român în 1940 este acum o chestiune pur retorică, dar ce nu a făcut statul în acele zile fierbinți de Iunie ne hărțuiește conștiința de peste cinci decenii, și ne va hărțui încă mult timp de acum înainte. Prețul suprem al libertății unui neam este sacrificiul suprem. Nimic nu se câștigă fără luptă!.

Nicolae DIMA

Constantin Aurel Dragodan

"POEȚI DUPĂ GRATII"

editura "Arhiva Asociației foștilor deținuți politici din România"
București, 1993

În Martie 1994 apărea în *"Cuvântul Românesc"*, sub titlul *"Palatul fermecat"* al stihurilor lui Constantin Aurel Dragodan, un articol despre volumul de poeme *"Itinerare în lanțuri"* care se încheia: *"Cu virtuozitate stăpânind arta scrisului, imagini proaspete și născociri de rime rare, Constantin Aurel Dragodan aduce în literatura noastră o năframă a Sfintei Veronica pe care s'a întipărit chipul Răstignitului"*.

Cu bucurie aflăm ca prima ediție s'a epuizat. Mihai Rădulescu, care conduce editura *"Ramida"*, a tipărit o a doua ediție la care editorul adaugă un prolog deosebit de interesant pentru istoria Românilor, în general, și istoria literaturii române, în special.

De asemenea, am primit la redacție ***"Poeți după gratii"***, o antologie a poeților din închisori, după indexul alfabetic (incomplet) fiind vorba de un proiect de trei volume cuprinzând selecții din opera literară a 143 de poeți care au suferit în închisorile comuniste.

Primele două volume care ne-au parvenit, au apărut în București în 1993 în editura *"Arhiva Asociației foștilor deținuți politici din România"*. Prima ediție a apărut prin grija și îngrijirea coordonatorului de lucrare Constantin Aurel Dragodan, precum și: Alexandru Angelescu, Fronea Bădulescu, Ion Constantinescu - Mărăcineanu, Nicolae Nicolau, Dumitru Paceag, Emanoil Paraschivaș și D. Radu - Udar.

Dumitru ICHIM

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ŞI DE BIRUINŢĂ ALE NEAMULUI

Unirea Principatelor Române

Zahu PANĂ

Se împlinesc anul acesta 137 de ani, de când Românii, învingând toate piedicile întâlnite în cale, au realizat actul care va dăinui peste veacuri: Unirea Principatelor Române. Comemorarea acestui act istoric nu poate fi completă dacă nu cunoaştem drumul parcurs de făuritorii acestui act, de devotamentul lor şi de tăria lor de credinţă în idealul Unirii. De aceea, evenimentele care au precedat mişcarea pentru Unirea Principatelor Române, sunt etape de o deosebită importanţă pentru a ne ajuta la înţelegerea înfăptuirii acestui moment unic din istoria României.

Să încercăm a prezenta o parte dintre cele care ni se par de o importanţă mai deosebită:

a) Influenţa ideilor Revoluţiei Franceze din 1789, în rândurile tinerilor intelectuali români;

b) Revoluţia lui Tudor Vladimirescu şi Revoluţiile dela 1848 din Muntenia şi Moldova, care au avut ca urmare exilarea tinerilor revoluţionari în Apus;

c) Războiul Crimeei care a dus la înfrângerea Ruşilor, prin căderea Sevastopolului, fapt care i-a obligat să vină la masa tratativelor; şi

d) fericitul eveniment pentru Români, venirea pe tronul Franţei a lui Napoleon al III-lea.

Din evenimentele enumerate mai sus, mă voi opri la cel care a contribuit cel mai mult la evenimentul pe care îl comemorăm. Când bătălia pentru Sevastopol era în punctul ei culminant, ţarul Nicolae I era pe patul de moarte, iar ştirile dezastruoase de pe front care i-au fost aduse nu l-au mai interesat. Curierilor veniţi la ţar, el le-a răspuns că ştirile nu-l mai privesc pe el, ci pe fiul lui. În aceste condiţii se urcă pe tronul Rusiei Alexandru al II-lea.

Pentru Ruşi, situaţia era disperată, Sevastopolul asediat, escadrilele inamice pătrunseseră în apele ruseşti şi, mai grav, armata austriacă se pregătea să intre şi ea în acţiune, adică să le creeze Ruşilor al doilea front. La 28 Decembrie 1855, Franţa, Anglia şi Austria dau un ultimatum prin care cereau ca Rusia să răspundă până la 17 Ianuarie 1856, dacă acceptă sau nu următoarele puncte:

1. Principatele danubiene vor fi puse sub protectoratul colectiv al marilor puteri, care vor garanta organizarea lor internă. Nici o intervenţie armată a Turciei nu poate avea loc asupra teritoriului lor fără un acord prealabil al puterilor protectoare; o rectificare de frontieră va avea loc în partea Basarabiei;

2. Libertatea de navigaţie pe Dunăre va fi stabilită sub controlul puterilor contractante;

3. Marea Neagră va fi neutralizată. Un acord va avea loc între Rusia şi Poartă. Turcia va fi admisă în concertul european. Principiul închiderii strâmtorilor va fi din nou proclamat;

4. Drepturile creştinilor din Turcia vor fi confirmate fără nici un prejudiciu adus suveranităţii şi independenţei sultanului. Renunţarea Rusiei la cererea de a proteja pe creştinii din Imperiul Otoman;

5. Posibilitatea pentru beligeranţi de a propune, în timpul negocierilor de pace, alte condiţii, conform intereselor comune.

În ziua de 16 Ianuarie 1856, Rusia a dat răspunsul că acceptă tratativele de pace pe baza celor cinci puncte de mai sus, refuzând să accepte rectificarea de frontieră privitoare la Basarabia.

Tratativele de pace au avut loc la Paris, încheiate cu documentul *"Congresul din Paris"* din 25 Februarie 1856.

Revoluţionarii români din 1848 în exil, au înţeles să continue lupta în afara ţării, postulatul lor politic fiind ostilitatea faţă de Rusia, cu o bogată activitate propagandistică. Se evidenţiază în această activitate Ion Eliade Rădulescu, care a scris mai multe cărţi, din care *"Protectoratul Ţarului sau România şi Rusia"* - demască viclenia politicii ruseşti în Principate - iar N. Bălcescu cu cartea *"Chestiunea economică a Principatelor danubiene"*, explică tentaţia puterilor europene faţă de ţările româneşti. Marele câştig însă pentru cauza românească a fost atragerea unor scriitori de valoare francezi ca Bataillard, care publică în 1850 cartea *"Principatele danubiene"* şi Jules Michelet cu o altă lucrare despre principate. Între 1856 şi 1858, o vastă activitate este desfăşurată de N. Golescu şi Dimitrie Brătianu, fără de care principatele ar fi devenit două provincii turceşti sau austriece. Alături de ei au activat şi alţi exilaţi tineri ca: Budişteanu, Culianu, G. Mărzescu, Florescu, Th. Aman, Buescu, Obedeanu, Melidon, Henţescu şi mulţi alţii care îl secundau pe Arhimandritul Iosafat Snagoveanu, în munca sa. Din partea Franţei mai aveam ajutorul Contelui Walewski care, ca reprezentant al Franţei în Congres, a pus în prima şedinţă a Congresului, problema Unirii Moldovei şi Valahiei.

Cel care a fost însă din prima clipă alături de Români, este Împăratul Napoleon al III-lea care inaugurează cu Principatele Dunărene Politica sa, a naţionalităţilor.

Puterile europene erau atunci împărţite în privinţa Unirii Principatelor. Turcia şi Austria se opuneau categoric, Rusia căuta să speculeze situaţia, Anglia era mai aproape de vederile Turciei şi numai Franţa era categoric pentru Unire.

În Tratatul de Pace dela Paris, vedem că pentru Moldova şi Valahia se prevedea: *"Moldova va fi mărită cu o parte din Basarabia rusă... că şi Valahia se va bucura de suzeranitatea Porţii şi sub garanţia puterilor contractante"*.

ALEXANDRU IOAN CUZA

În ajunul deschiderii conferinţei dela Paris, Napoleon al III-lea - în audienţa acordată reprezentantului Angliei, Clarondon - a căutat să obţină adeziunea Angliei la ideea contopirii celor două principate într'un singur stat, Anglia însă a susţintut cererea Turciei care era împotriva Unirii. Această politică a Angliei a fost determinată de manevra politică a lui Orlov, delegatul Rusiei, care urmărea să-i dezbine pe Englezi de Francezi. Rusia, neopunându-se Unirii, lăsa a se înţelege o apropiere între Rusia şi Franţa, fapt care alarma Anglia, văzând în expansiunea Ruşilor, o apropiere de frontiera cu India.

Toate manevrele politice ale puterilor europene, erau foarte atent urmărite de exilaţii români care nu scăpau din vedere nici o mişcare a adversarilor Unirii. Ei înaintau memorii la cancelariile europene în care au rezumat cererile lor în următoarele patru puncte:

1. Unirea Principatelor într'un singur stat.

2. Noul stat să se bucure de deplină independenţă.

3. Şeful Statului să fie ereditar şi străin.

4. Statul să fie pus sub garanţia Europei.

La 6 Martie 1856, N. Golescu, *"în numele compatrioţilor săi"*, a înaintat un memoriu reprezentanţilor Franţei, Angliei şi Sardiniei prin care cerea înainte de începerea conferinţei de Pace:

1. Retragerea trupelor austriece;

2. stabilirea unor guverne interimare alese de locuitorii celor două capitale;

3. alegerea prinţului prin sufragiu universal, conform vechilor obiceiuri ale ţării.

Efectul memoriului a fost imediat. La 27 Martie, Contele Walewski, preşedintele Comisiei a invitat pe un ton rece pe reprezentantul Austriei ca să comunice data când îşi vor retrage trupele din Principate, dar Austriecii au mai rămas, şi un război nu se putea porni doar pentru atâta.

S'a pus de multe ori întrebarea de ce unioniştii cereau un prinţ străin, când majoritatea erau republicani. Ştefan Golescu şi C.A.Rosetti publicau chiar o revistă *"Republica Română"*, iar ca domni, atât Mihai Sturdza în Moldova cât şi Gheorghe Bibescu în Valahia, au dovedit o strălucită capacitate de a guverna.

Ideea unui prinţ străin însemna, în climatul politic de atunci, un plus de asigurare a independenţei noului stat. Românii cereau un prinţ străin dintr'o dinastie occidentală, numai rus şi german să nu fi fost. D.A. Sturdza şi-a exprimat chiar dorinţa ca domnul să fie din Francia, Anglia sau Piemont. Împotriva acestei idei se afla Anglia, temătoare ca noul prinţ să nu fie din familia Bonaparte, ceea ce ar fi întărit şi mai mult poziţia Franţei la Gurile Dunării şi în Balcani. Este meritul deosebit al lui Dimitrie Brătianu care, prin relaţiile sale, izbutise să aibă acces chiar la Palmerston, Ministrul de Externe al Angliei. Datorită acestor relaţii, Sir Bulwer, reprezentantul Angliei în comisia de anchetă, a sfătuit pe Români să renunţe la ideea unui prinţ străin, mulţumindu-se cu un prinţ român, deoarece Turcia ar fi dispusă să accepte această soluţie, iar Anglia ar susţine Unirea Principatelor. Românii au acceptat propunearea numai de dragul unirii, dar puterile semnatare ale tratatului de Pace, în loc să ia măsuri pentru instalarea unui guvern provizoriu care să pregătească alegerile, au lăsat totul pe seama Porţii.

Turcii s'au grăbit şi au numit câte un caimacan în fiecare principat: În Moldova pe Theodor Balş şi în Valahia pe Alexandru Ghica, *"un bătrân rablagit, înăcrit, aproape căzut în copilărie"* cum îl descrie Béclard, consulul francez la Bucureşti.

Cel mai important fapt ce trebuia realizat acum, era libertatea exilaţilor de a se întoarce în ţară, fiindcă ei erau în măsură să orienteze evenimentele, dar cu toată intervenţia ambasadorului Franţei, caimacanul Alexanru Ghica - subordonat total consulului austriac - refuză să le dea viza paşaportului. A fost nevoie de intervenţia lui Dimitrie Brătianu la lordul Otway care, la 14 Martie 1857, a cerut Angliei să intervină la Constantinopol pentru întoarcerea în ţară a exilaţilor. Aceştia s'au întors abia în luna Iulie 1857.

În Moldova, Teodor Balş era ticălosul instrument antiunionist, cu totul la dispoziţia Austriecilor şi Turcilor. El a oferit 80.000 de ducaţi pentru domnie şi s'a obligat să zădărnicească unirea. În acest scop îi insulta şi îi umilea pe membrii divanului, unionişti, până când aceştia demisionau şi îi înlocuia pe cei care se opuneau unirii. A înlocuit pe toţi prefecţii cu vederi unioniste, a interzis *"Hora Unirii"* şi a declarat delict, purtarea de către studenţi a costumului naţional. Nu i-au reuşit manevrele, pentrucă moare la 1 Martie 1858. În locul lui Turcia a numit un alt caimacan pe Nicolae Vogoride, fiul unui paşă turc, Ştefan Vogoride, fost bei de Samos. Acesta este şi mai ticălos ca Balş, plăsmuieşte un manifest defetist ca din partea unioniştilor şi în confuzia creată, falsifică alegerile cu majoritatea antiunionistă.

În faţa acestor abuzuri, apare din nou ajutorul Franţei, care prin consulul dela Iaşi, Victor Place, trimite un raport contelui Walewski, la 18 Iunie 1857, despre falsurile lui Vogoride. Franţa intervine şi Turcia este obligată să anuleze alegerile şi să facă altele noi unde, din 85 de deputaţi, numai doi erau ostili unirii. În Valahia, Alexandru Ghica nu era influenţat de străini şi unioniştii au câştigat alegerile pentru Divan.

Divanurile ad-hoc, odată constituite, au votat patru puncte care au fost înaintate Comisiei Europene de Anchetă, cu sediul la Bucureşti.

1. Garantarea autonomiei ţării lor, conform capitulaţiilor încheiate între Ţările Româneşti şi Poarta Otomană în 1393, 1460 şi 1512, ca şi neutralizarea ţării moldo-valahe.

2. Unirea Munteniei cu Moldova într'un singur stat, sub un singur guvern.

3. Prinţ străin dintr'o familie domnitoare europeană, cu moştenirea tronului, moştenitorii lui trebuind să îmbrăţişeze religia ţării.

4. Guvern Constituţional reprezentativ şi conform cu vechile obiceiuri ale ţării, o singură adunare bazată pe o lege electorală foarte largă, în scopul de a reprezenta interesele generale ale poporului român.

Aceste cereri au fost discutate de puterile europene şi Convenţia dela Paris întrunită în acest scop, după două luni de discuţii a hotărît la 19 August 1858 următoarele:

"Valahia şi Moldova să poarte numirea de Principatele Unite sub suzeranitatea Porţii şi garanţia Puterilor, dar vor continua să formeze două state separate, cu drapele diferite. Doi domnitori aleşi pe viaţă şi o comisie centrală comună care va stabili un fel de unire generală, o Adunare Moldovă şi o Adunare Valahă, alese pe şapte ani; o curte de casaţie comună", etc.

Convenţia dela Paris mai prevedea, la articolul 49, că după publicarea acestui hatişerif, administraţia va fi încredinţată de către actualii caimacani, în fiecare Principat, unei comisii interimare constituită conform dispoziţiilor Regulamentului Organic. Astfel, în Moldova au fost numiţi: Ştefan Catargi, Anastase Panu şi Vasile Sturdza, iar în Valahia: Emanoil Băleanu, Ion Manu şi Alexandru Filipescu.

În Convenţia dela Paris se mai stipulase ca domnitorii celor două principate să fie români în amândouă Principatele. Dintre cei trei caimacani ai Moldovei, doi erau unionişti înfocaţi, dar Ştefan Catargi era împotriva Unirii. Pentru a se obţine Unirea, trebuiau ca unioniştii să aibă o majoritate de 2/3 din voturi, dar din 64 de deputati aleşi, numai 30 aparţineau partidei naţionale unioniste. Din restul de 34 de deputaţi, 21 erau pentru Mihai Sturdza, fostul domn al Moldovei, iar 13 pentru fiul acestuia, Grigore Sturdza. Ambiţioşi amândoi, nici tatăl nici fiul nu voiau să cedeze. Mai mult decât atât, în partida

Continuare în pag. 16

În duh şi adevăr

EVANGHELIA PUTERII

Sergiu GROSSU

Apostolul Pavel, în nenumărate versete din epistolele sale, pune în lumină importanţa Evangheliei în viaţa de credinţă, subliniind puterea de transformare şi de rodire a Cuvântului divin în orice suflet atras de *"nebunia propovăduirii Crucii"*. Cei doisprezece apostoli, de altfel, şi-au început activitatea misionară *"în Ierusalim, în toată Iudea, în Samaria şi până la marginile pământului"*, conform îndemnului Mântuitorului, prin vestirea Evangheliei *"cu îndrăzneală"*, mărturisind *"cu multă putere despre învierea Domnului Iisus"* **(FAPTE, 4.33)**. Ucenicii erau bine încredinţaţi că această Evanghelie nu este un sistem de şubrede principii omeneşti, ci puterea lui Dumnezeu, după cum va scrie Apostolul Neamurilor creştinilor din Roma: *"Căci mie nu mi-e ruşine de Evanghelia lui Hristos, fiindcă ea este **puterea lui Dumnezeu** pentru mântuirea fiecăruia care crede..."* **(ROMANI, 1.16)**.

Despre această Evanghelie mântuitoare vorbeşte mereu înflăcăratul discipol al lui Gamaliel. O astfel de Evanghelie propovăduieşte el, ***singura*** Evanghelie valabilă în opera de salvare individuală şi colectivă. Numai printr'o astfel de Evanghelie poate fi ridicată ţara şi poporul dela gurile Dunării din fundul prăpastiei în care se găseşte astăzi, deşi s'au scurs şase ani dela aşa zisa revoluţie din Decembrie 1989. Fiindcă Evanghelia lui Hristos este capabilă să dinamiteze orice stâncă potrivnică, orice inimă împietrită, orice minte batjocoritoare, orice voinţă tiranică, orice munte de trufie sau de îndoială.

Evanghelia puterii ne învaţă că tuturor celor ce L-au primit pe Iisus ca Mântuitor şi care cred în Numele Lui *"le-a dat dreptul să se facă copii ai lui Dumnezeu, născuţi nu din sânge, nici din voia firii lor, nici din voia vreunui om, ci din Dumnezeu"* **(IOAN, 1.12-13)**. Ba, mai mult, ni s'a dat ***dreptul*** *"să fim socotiţi neprihăniţi prin credinţa în Hristos, iar nu prin faptele Legii"* **(GALATENI, 2.16)**.

Expresia ***"faptele Legii"*** este o moştenire a Vechiului Legământ şi reprezintă ***ceva din afară***, o obligaţie externă, comandamente impuse şi devenite *"faptele Legii"* printr'o adeziune, oarecum forţată, a voinţei celui ce credea în Iahve. Erau, ca atare, fapte rituale, de cult, daruri şi jertfe obligatorii pentru omul Legământului dintâi, însă socotite în perioada Harului *"nişte porunci pământeşti, date, ca toate cele privitoare la mâncări, băuturi şi felurite spălături, până la o vreme de îndreptare"* **(EVREI, 9.9-10)**. Ori aceste *"daruri şi jertfe"*, aceste precepte vechi-testamentare, nu pot duce *"pe cel ce se închină în felul acesta"*, la desăvârşire, la o trăire ireproşabilă, în lumină. Ci, mai degrabă, ne fac să ne asemuim Fariseului din parabolă, lipsit de smerenie şi mulţumit de calculul matematic al evlaviei sale ipocrite, de ***factorul cantitativ*** al executării faptelor Legii, în care totul - dar absolut totul - se sprijină pe grandomania gestului realizat, pe acea *"închinare voită"*, repudiată de Mântuitorul Iisus.

Idealul pe care îl fixează Evanghelia tuturor creştinilor (şi, prin urmare, şi nouă, celor ce ne aflăm de atât amar de vreme *"pe malurile râurilor Babilonului"* din Exil, unde ne plângem desrădăcinarea de plaiurile copilăriei, aidoma psalmistului captiv de odinioară) este acesta: ***"Fiţi desăvârşiţi!"*** O desăvârşire imposibilă pentru omul faptelor Legii, dar cu putinţă de realizat printr'o credinţă ***calitativă***, interiorizată, devenită principiu intim şi director al minţii şi-al inimii, o credinţă care ţâşneşte spontan şi irezistibil din lăuntru spre afară.

Din păcate, noi ne-am obişnuit mai mult cu *"faptele Legii"*, respectiv cu frecventarea bisericii, cu gestul mecanic al obolului din cutia milei, cu ajutorarea duminicală a săracilor, cu obişnuinţa rugăciunii cu buzele şi a postului *"de două ori pe săptămână"*, aidoma Fariseului care se ruga aşa: *"Dumnezeule, Îţi mulţumesc că nu sunt ca ceilalţi oameni... Eu postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din toate veniturile mele..."* Însă Evanghelia puterii îndeamnă pe toti creştinii, născuţi cu adevărat *"din Dumnezeu"* şi transformaţi, prin mijlocirea Duhului Sfânt, în făpturi noi, să devină temple şi altare de lumină, dând crezare cuvintelor Sf. Efrem, Sirul (citez din memorie): *"Dacă intrând într'o biserică nu devii tu însuţi biserică şi templu al lui Dumnezeu, participarea ta la slujbă este inutilă"*.

* * *

Marea noastră tentaţie este de a crede şi a sluji ***la doi stăpâni*** deodată. De a fi alături şi de Dumnezeu şi de Mamona; şi de Iisus cel Răstignit şi de tâlharul Baraba, în infinitele lui ipostaze sociale. *"Şi aşa am ajuns* - scria, cu cinci decenii în urmă, preotul ortodox Iosif Trifa, iniţiatorul şi conducătorul mişcării religioase Oastea Domnului - *la creştinătatea de azi, care crede că se poate mântui, stând "în tabără". Crede omul în Dumnezeu, crede în Iisus Hristos, merge din când în când şi la biserică, ţine şi unele porunci - dar trăieşte în lume, trăieşte în tabără, trăieşte în bună pace cu toate modele şi păcatele lumii"*.

Dacă opera credinţei este constructivă, opera păcatului se arată destructivă, nimicitoare. De aceea, începutul vieţii creştine este ***recunoaşterea păcatului***, concretizată în strigătul sfântului Pavel: *"Hristos Iisus a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoşi, dintre care cel dintâi sunt eu!"* **(1 TIMOTEI, 1.15)**. El subliniază, astfel, că mântuirea noastră, a păcătoşilor, se realizează prin Iisus, atunci când sufletul terfelit de fărădelegi şi întinăciuni se descoperă pe el însuşi *"cel dintâi"* vinovat, *"cel dintâi"* călcător de porunci, adică cel mai decăzut şi mai îndepărtat de Dumnezeu dintre oameni. Cine nu are simţământul de culpabilitate proprie, cine nu se recunoaşte păcătos nu va ajunge niciodată la starea duhovnicească de a fi, cum citim în Evanghelie, *"un singur duh"* cu Domnul, ca unul care s'a alipit de El şi, prin contopirea cu El, a devenit proprietatea lui Dumnezeu şi templu al Duhului Sfânt.

Rezistenţa oricărei clădiri este în funcţie de temelia pe care o are. În Evanghelia după Matei Mântuitorul ne arată ce ni se poate întâmpla dacă lucrăm în chip nechibzuit, fără discernământ, de mântuială; dacă ne zidim sufletul, nădejdile, patriotismul, viziunea politică, idealurile cele mai curate, *"pe nisip"*: *"A dat ploaia, au venit şuvoaiele, au suflat vânturile şi-au izbit în casa aceea; ea s'a prăbuşit şi prăbuşirea i-a fost mare"* **(MATEI, 7.26-27)**. Pe când zidită *"pe stâncă"*, rezistă tuturor revărsărilor de ură şi tuturor furtunilor acestui veac ticălos şi apostat, întocmai exemplului pe care ni l-au lăsat martirii şi sfinţii Bisericii.

Sfântul Pavel ne spune răspicat că *"nimeni nu poate pune o altă temelie decât cea care a fost pusă şi care este Iisus Hristos"* **(1 CORINTENI, 3.11)**. Mântuitorul este singura temelie valabilă, singurul fundament indispensabil mai ales nouă, diasporei româneşti. Iisus Domnul este *"piatra din capul unghiului"*, ***piatra unghiulară*** a umanităţii. Să dăm crezare Evangheliei. Să nu alergăm după alte *"pietre"*, după alte *"temelii"*, deoarece numai ***în Iisus*** *"toată clădirea, bine închegată, creşte ca să fie un Templu sfânt în Domnul; şi prin El şi voi sunteţi zidiţi împreună, ca să fiţi un lăcaş al lui Dumnezeu, prin Duhul"* **(EFESENI, 2.21-22)**.

Ce minunat ar fi dacă Românii, atât cei din ţară cât şi cei din Exil, şi-ar da silinţa să clădească o viaţă nouă pe această piatră unghiulară, precum ne recomandă Scripturile: *"Iată, pun ca temelie... o piatră, o piatră încercată, o piatră de preţ, piatra din capul unghiului clădirii, temelie puternică..."* **(ISAIA, 28.16)**.

Increzându-ne în Iisus, *"piatra pe care au lepădat-o zidarii"*, cum scrie psalmistul **(PS. 118.22)**, zidind pe stânca Golgotei, îmbăindune în sângele Jertfei, nu vom fi amăgiţi niciodată. Numai pe această unică Temelie, România de azi poate să-şi zidească, fără nici o umbră de îndoială, prezentul şi viitorul ei politic.

O VIZITĂ ISTORICĂ:

P.S.SA, EPISCOPUL VIRGIL BERCEA, VICAR AL EPISCOPIEI BLAJULUI VIZITEAZĂ STATELE UNITE

- INTERVIU LUAT DE ION HALMAGHI -

Urmare din numărul trecut

Împreună, Ortodocşii cu Greco-catolicii. Şi s'ar putea da un exemplu, în faţa lumii, de iubire. Şi se poate face această colaborare. Ortodocşii şi Greco-catolicii pot face multe lucruri împreună. Ştiu să se roage, ştiu să lucreze împreună; sunt Români.

Practic, cam acesta este drumul pe care noi încercăm să mergem.

Întrebare: Care a fost răspunsul la scrisoarea pomenită mai sus?

Răspuns: De fapt, un răspuns a fost numai din partea Mitropolitului Nicolae, al Banatului. Noi, sperăm totuşi că scrisoarea va avea un răsunet şi din partea altora.

Întrebare: Vă rog să explicaţi mai bine această situaţie.

Răspuns: Noi încercăm să ţinem legătura cu ierarhia ortodoxă care există la ora actuală. Şi încercăm să le arătăm efectiv din partea noastră toată dragostea, toată consideraţia. Noi ne călăuzim de un principiu creştin. Toţi suntem oameni, care putem păcătui, dar toţi putem să avem o oră a întoarcerii: ceasul lui Dumnezeu. Fiecare, din noi. Şi atunci, accentuând acest principiu, inclusiv eu, trebue să dăm posibilitatea tuturor să revină. În Evanghelie avem atâtea exemple de păcătoşi care s'au reîntors şi, cu atât este mai mare valoarea, cu cât a fost un păcat mare şi a reuşit să-l recunoască, şi să nu mai calce pe urmele acelui păcat, ci să meargă pe drumul cel luminos.

Întrebare: Ce s'a ales după marea zarvă care s'a făcut în jurul Conferinţei dela Balamand? Care este situaţia actuală?

Răspuns: Documentul dela Balamand, care a făcut foarte multă zarvă, a fost interpretat foarte partinic, subiectiv de către Î. Prea Sfinţia Sa Antonie Plămădeală care, totuşi, la ora actuală a schimbat tonul în Pastorala Sa de Paşti. Tonul din această Pastorală este cu totul altul.

De fapt, Documentul dela Balamand nu este împotriva Greco-catolicilor. Din contră, este pentru prima dată când, într'un document oficial se recunoaşte existenţa Bisericii Greco-Catolice, inclusiv participarea la Conferinţă, unde jumătate din delegaţi au fost Ortodocşi şi jumătate Greco-catolici. Documentul dela Balamand înseamnă o deschidere, dacă se citeşte în spiritul în care a fost eliberat. Nu subiectiv, nu partinic. Creează o deschidere foarte largă pentru înţelegerea Bisericii Greco-Catolice în contextul actual al istoriei. Că Greco-Catolicismul nu mai este o metodă, aşa cum a fost în epoca când s'a făcut Unirea cu Roma, şi noi o acceptăm. Noi nu suntem metoda. Dar, Biserica Greco-Catolică există. La ora actuală, metoda pe care se merge, drumul pe care se merge spre unirea Bisericilor, este drumul ecumenic. Eu cred foarte mult că acest drum va deschide foarte multe porţi, care nu au putut fi deschise până acum cu aceste Biserici greco-catolice. Ele au dat foarte mult, ele au deschis anumite perspective, ele există, ele au dreptul să existe; o recunoaşte Documentul dela Balamand: libertatea conştiinţei, dreptul fiecăruia de a alege, apoi faptul că noi nu facem prozelitism. Când încercăm să readucem pe credincioşii noştri acasă, nu utilizăm metode necinstite. Prozelitism înseamnă în special utilizarea forţei, a cumpărării. Din partea noastră este exclus acest lucru.

Cei care doresc să se reîntoarcă, sunt bine veniţi. Cei care doresc să rămână la Ortodocşi, Dumnezeu să-i binecuvânteze şi să-i ajute.

Întrebare: O ultimă întrebare, dar esenţială. Am înţeles că aţi intuit multe lucruri esenţiale din comunităţile greco-catolice din America. Pe de altă parte, cunoaşteţi bine realităţile din ţară. Vă rog să spuneţi cititorilor noştri, care este mesajul semnificativ, pe care vă plasaţi în această viziune de viitor, pe care v'aţi format-o?

Răspuns: Eu fac un simplu lucru, preiau cuvintele lui Iisus, tocmai pentrucă, chiar dacă am stat puţin în America, eu pot să spun că am perceput ceva despre comunităţile de aici. *"Poruncă nouă vă dau vouă, să vă iubiţi unii pe alţii"* a spus Iisus. *"Să vă iubiţi unii pe alţii"*.

Dacă aceasta o realizaţi, reuşiţi cu adevărat să treceţi peste subiectivism, peste micimile sufleteşti, peste coordonata amară care de multe ori ne stăpâneşte, reuşiţi cu adevărat să sesizaţi mesajul la care ne cheamă Iisus şi, în acelaşi timp mesajul la care ne cheamă un sânge care ne curge prin vinele noastre.

Sfârşit

APEL

Comitetul de binefacere dela Biserica "Grădina Icoanei", Bucureşti, Str. Icoanei Nr. 12, Sect. 2, Tel: 011 40 211 69 93 sau 619 08 75, are mai multe programe caritabile pentru ajutorarea săracilor, copii orfani, bătrâni, suferinzi, precum şi construirea uni Schit în Masivul Parâng (jud. Dolj) pentru care a obţinut teren şi are deja planurile pentru construcţie.

Vă rugăm din tot sufletul să ajutaţi acest comitet prin donaţii după dorinţa dumneavoastră, la Banca "Dacia Felix" S.M.B., Bucureşti, cod fiscal 5364423, în conturile: 415 908 526 0301 (valută), sau 410 908 526 0301 (lei).

Vă mulţumim şi nădăjduim să fim vrednici să auzim şi noi la judecată cuvintele Mântuitorului *"Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unuia dintre aceşti fraţi ai mei, prea mici, mie mi-aţi făcut"* (Matei, XXV-40).

Comitetul de binefacere al Bisericii "Grădina Icoanei"

FARA ARMÂNEASCĂ

GENEZA ŞI EVOLUŢIA CONŞTIINŢEI NAŢIONALE LA MACEDO-ROMÂNI

CONTRASTE VLAHO-BIZANTINE

—— Constantin PAPANACE ——

Prima menţionare a Vlahilor în istorie, cunoscută până acum, s'a făcut în mod sporadic pentru Vlahorinchinii proveniţi dela Nord în secolul al VIII-lea, într'o însemnare găsită la mânăstirea Kastamunitu dela Sf. Munte. A doua o face cronicarul bizantin Kedrenos la 976, cu ocazia omorîrii lui David, ultimul fiu al *"comitelui"* (sau *"Celnicului"*, cum îl numeşte Iorga) Şişman, *"de nişte Vlahi călători"*, în ţinutul dintre lacurile Castoria şi Prespa, la locul chemat *"Ştejarii Frumoşi"*. Din scrierea *"Cuvânt de povăţuire către împăratul"* a lui Kekaumenos (după unii contemporan al acestuia) rezultă că deja un Niculiţă avea la 980, adică abia patru ani dela episodul cu *"Vlahii călători"*, domnea peste Vlahii din Elada. După Tomaschek, această domnie se întindea peste Tessalia, Epir, Acarnania şi Etolia.

Surprinzător apare faptul că acest element de care până atunci nu se făcuse nici un fel de menţiune, dintr'o dată şi succesiv este semnalat în masă, în diferite împrejurări pe întreg cuprinsul Imperiului Bizantin din Penisula Balcanică, până în Peloponez. Astfel, la 1027, în timpul domniei lui Constantin al VIII-lea Ducas, un contingent de Vlahi participă la expediţia din Sicilia. După câteva decenii, la 1066, un alt Niculiţă, succesor al primului amintit mai sus, devine şeful revoluţiei Vlahilor din Tesalia. În timpul domniei lui Alexie Comnen, aflã că *"Vlahii mişunau ca roiul de albine"*, luptau contra Normanzilor şi Cumanilor; sub domnia lui Manuil Comnen, la 1166, Vlahii participă în războiul contra Ungariei. La 1186, Vlahii din Hemus (Munţii Balcani) se răscoală sub conducerea celnicilor, Fraţii Petru şi Asan, contra Bizanţului şi durează Imperiul Româno-Bulgar.

Cei dela Sud constituiau diferite Vlahii: *"Marea Vlahie"* care avea ca limite la Miazănoapte Olimpul şi munţii Kambounia, La Miazăzi Sperchios şi oraşul Lamia (Zeitun) cuprinzând Tesalia, Ftiotida, Pelasghiotita şi Locrida, iar ca oraşe: Larisa, Tricala, Elasona, Domocos, Farsala şi Patragic; *"Mica Vlahie"* sau despotatul Epirului cu limite, la Nord, Duraţo, la Sud golful Corint, cuprinzând: Etolia, Acarnania, Dolopia, Epirul, Thesprotia, Corfu, Chefalonia şi Itaca cu oraşele: Duraţo, Berat, Argirocastro, Arta, Naupact (Corint); *"Vlahia de Sus"* cuprindea: regiunea Ianinei şi împrejurimi, Zagora de astăzi şi cu vechea Dolopia, având ca centre: Ianina, Meţova, Armiro, Siracu, Calarites ('Ncălar).

Reflectând asupra acestor evenimente şi manifestări istorice, primul lucru care izbeşte este caracterul apariţiei lor eruptive. S'ar putea aplica şi pentru Vlahii dela Sudul Peninsulei Balcanice, adică pentru Macedoromâni, expresiva comparaţie făcută de Wirth, cu acele râuri din Karst care, după ce parcurg subteran chilometri întregi, apar brusc la lumină.

Cum am văzut mai înainte, Murnu, plecând dela presupunerea că cronicarii bizantini folosesc cuvântul *"Vlah"* pentru desemnarea unei populaţii de limbă latină (nume împrumutat dela Slavi, aşa cum au împrumutat şi denumirea de Nemţi), deduce că această populaţie a coborît dela Nord unde a trăit fără a fi avut contact direct cu Bizantinii. Ni se pare - am relevat faptul încă odată - se ia efectul drept cauză. De ce nu s'ar presupune că Slavii, care inundaseră Peninsula Balcanică în secolul al VI-lea până în Peloponez, n'au dat de *"Vlah"* şi populaţiilor de limbă latină, care se găseau în regiuni ce s'au menţinut tot timpul în influenţa Bizanţului. Pentru o perioadă de timp, această denumire a rămas locală, a fost folosită numai de triburile slave. Când însă s'a generalizat, a fost adoptată şi de ***cronicarii bizantini***, care până atunci s'au complăcut să confunde elementul latin sau latinizat cu *"Romeii"*, fără a-l pomeni special sau distinct, dată fiind vechea rivalitate latino-greacă la conducerea imperiului. Aşa că, mai mult decât o reducere a Românilor dintr'o regiune restrânsă, mărginaşe şi izolată din preajma Muntenegrului actual, aşa cum o concep unii istorici slavo-bulgari ca Mutafciev sau îmitatori de-ai lor ca Stadtmüller, care scot pe Români din faldurile istoriei ca prestidigitatorii, ar trebui admisă părerea că în realitate n'au fost deplasări de mase, ***ci extinderea şi generalizarea numelui de "Vlah"*** la toate grupele de elemente de limbă latină pe întreg cuprinsul Peninsulei Balcanice.

Aşa s'ar putea explica şi apariţia bruscă în istoria oficială, după ce cuvântul *"Vlah"* a substituit pe cel de *"Roman"*. Procesul de elenizare a elementelor citadine de limbă latină fiind aproape terminat, operaţia devenea mai uşoară. De aceea, numele de Vlah fiind atribuit mai mult elementelor rustice şi cu deosebire pastorale, el va lua ceva mai târziu şi sensul social de care vorbeşte Ana Comnena când aminteşte de *"păstorii nomazi"*. Dar şi sub această nouă formă, vechile resentimente moştenite vor continua să se manifeste cu mai multă înverşunare fiindcă vor fi întărite şi de resentimentul social, oarecum firesc între rustici şi orăşeni, care - cum am văzut - se manifestă încă din timpurile antice. Aceleaşi resentimente care impuneau conspiraţia tăcerii, vor determina, după calificarea cu numele de *"Vlah"* a elementului de limbă latină, denigrări ca acele ce se vor observa la Kekaumenos şi în alte scrieri ale epocii, conspiraţia tăcerii menţinându-se numai referitor la originea latină vorbită de aceşti *"Vlahi"* denigraţi.

Cu această ipoteză ar căpăta mai mult sens o serie de fapte şi manifestări. Mai întâi, din faptul că în 980 se găsea un Vlah ca Niculiţă care deţinea o demnitate atât de importantă ca *"Domn al Vlahilor din întreaga Eladă"* şi era încuscrit cu mari dregători bizantini ca Kekaumenos, arată că acest element romanizat nu era ignorat de bizantini. Dimpotrivă, el se găsea în raporturi sociale foarte strânse şi intime, cum indică un act de căsătorie, cu elementul citadin grecesc, chiar dacă dinastiile orientalizate, după substituirea Justinienilor, îi priveau cu rezervă sau ostilitate. Mai mult, acest element - cum relevă Iorga - a constituit *"o societate privilegiată"* când pe tronul imperiului a venit ceva mai târziu (1057-1185), dinastia Comnenilor, care era de origină vlahă.

Faimosul rabin Beniamin din Tudela, care a vizitat Constantinopolul în timpul domniei lui Manuil Comnenul (1143-1180), scrie că acesta are ***"o deosebită înclinare sau simpatie faţă de Vlahi, ca unul care se trage din neamul lor"***. Mai mult: *"Manuel Comnène méprisait les Grecs de Constantinople à cause de leur mollesse et de leur peu de courage"*.

De altfel, *"în familia Comnenilor* - scrie Murnu - *găsim atâtea porecle româneşti în autorii bizantini, încât nu încape nici o îndoială că ea a fost românească. Apoi chiar Comnenii înşişi se fălesc că descind dintr'una din cele mai mari familii care fură transportate din Roma de către Constantin cel Mare în noua sa Capitală"*. Murnu crede că *"atragerea Vlahilor de către Comneni a fost desigur şi o tactică de menajare şi captare a acestor munteni rebeli şi buni soldaţi, se pare chiar preferaţi în armata lor"*.

S'ar putea să fi fost şi ceva tactică în această politică a Comnenilor, de a atrage pe Vlahi. Mai mult însă a fost o polarizare firească, bazată pe sentimentul de clan, dat fiind că fiecare dinastie îşi promova oamenii săi de încredere, de preferinţă compatrioţi sau consângeni. Aceştia ofereau puncte de sprijin mai sigure, în acest conglomerat de neamuri şi rase atât de deosebite, străbătut de o morală dubioasă, care devenise, după orientalizare, Imperiul Bizantin.

Trebue remarcat şi în această perioadă istorică repetarea unui vechi fenomen: elementul autohton romanizat va fi identificat de data aceasta, în munţii aspri, cunoscuţi acum cu numele de Vlahi. Elementele citadine de limbă latină de dată mai veche sau mai recentă, vor fi în general fascinate de antica cultură elină, fapt care le va împinge la început spre mimetizare şi apoi la dizolvarea în această lume corcită cu limbă greacă şi moravuri orientale. Poate susţinerea oarecum ostentativă a Comnenilor că *"descind din una din cele mai mari familii care fură transportate* **din Roma** *de către Constantin cel Mare în noua sa capitală"* să fi fost făcută cu scopul de a preîntâmpina imputarea unei provenienţe ***"barbare"***, care, cum am văzut, se făcea de către Greci (Procopius, etc.) împăratului Justinian şi altor elemente autohtone romanizate.

Dacă sub raportul rasial eticheta de bizantin reprezenta diferite populaţii eterogene corcite, în schimb limba greacă constituia factorul de coeziune naţională într'un mediu de civilizaţie urbană.

"La langue - scrie Jacques Ancel - *est en effet le plus solide fondement de l'unité hellénique. Tout autour de l'Archipel, la langue grecque et le cabotage maritime s'associent à un mode particulier de civilisation, la civilisation urbaine: la ville, bâtie de pierres blanchâtres, évitant les plaines malsaines, s'agrippe, grimpe sur la montagne par ses rues, escaliers tortueux; il n'y a guére d'autre groupement que l'agglomération en ville"*.

Cum era de aşteptat, la Vlahii *"orăşenizaţi"*, aflaţi mai mult sau mai puţin, în relaţii sociale, politice şi mai ales familiare cu elementul citadin grecesc sau grecizat, se observă atitudini oscilante cu înclinaţii spre compromis, în momente istorice decisive, fapt care nu se constată la poporul rustic rămas cu instinctul de conservare nealterat de atmosfera cosmopolită a oraşelor bizantine. Aceştia - scrie Murnu - *"aşezaţi de mult în cetate şi amestecaţi în relaţiile lor zilnice cu Grecii, îşi pierduseră caracterul rustic care pe atunci completa înţelesul numelui de Vlah. Ca* ***orăşeni sau cetăţeni*** *(sigkastitai), bucurându-se de multe drepturi şi foloase, se identificau cu naţiunea politică şi, încetul cu încetul - Armeanul Kekaumenos ne stă ca pildă - se simţeau ca* ***"Romei"***, *în opoziţie cu "barbarul" dela câmp sau dela munte..."*

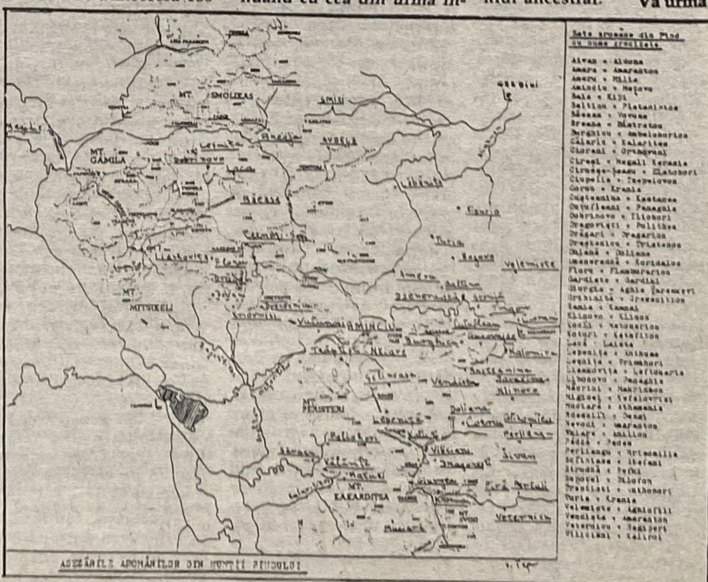
În general, cu aceşti Vlahi orăşenizaţi, se repetă cunoscutul fenomen al snobismului: ei nu-şi propun să înlăture pătura social-politică dominantă, pentru a-i lua locul, ci pur şi simplu, să o ajungă individual şi, infiltrându-se în ea, să se distanţeze de stratul *"inferior"* de unde provin. Dimpotrivă, în masa populaţiei rustice vor exista tendinţe de substituire colectivă a păturei dominante. Aceste tendinţe divergente se vor observa mai bine în perioada istorică imediat ce Vlahii au început să fie menţionaţi în istorie, cu ocazia mişcărilor lor revoluţionare din secolul al XI-lea şi următorii. Ele generează atitudini oscilante, mai ales în timpuri de criză, care contribuie la pierderea momentelor istorice.

Trebue remarcat că aceste atitudini oscilante devenite uneori suspecte, se accentuează pe măsură ce procesul de corcire avansează. Un exemplu tipic l-ar putea oferi chiar familia Niculiţilor, care - cum se ştie - a jucat un rol de frunte în mişcările revoluţionare ale Aromânilor din Elada (Tesalia sau Marea Vlahie). Există o deosebire substanţială între atitudinea primului Niculiţă, care după ce scapă din mâinile Bizantinilor, se retrage în munţii Gramos, adică în ţinutul locuit de Vlahi (Aromâni) *"continuând cu cea din urmă înverşunare lupta de neatârnare împotriva domniei bizantine"*, personificată de Vasile al II-lea Bulgaroctonul, şi atitudinea urmaşului său, Protospătarul Niculiţă.

Acesta din urmă, pe timpul domniei lui Constantin al XI-lea Duca (1067), a încercat să potolească pe Vlahii din Tesalia care plănuiau o revoluţie împotriva împărăţiei bizantine, cu sfaturi şi tergiversări. Când a văzut *"că ei nu se vor lăsa de planul lor şi că nu primesc altă povaţă"*, s'a pus în fruntea lor de nevoie, cu gândul de a le potoli mişcarea revoluţionară. În momentul decisiv, ispitit de avantajele oferite de împărat, schimbă macazul revoluţiei, preconizând supunerea. Din instinct *"mare parte din popor şi fruntaşii lui, s'au împotrivit la propunerea lui Niculiţă şi au cerut continuarea războiului"*. Aceştia îi spuneau: *"Ai început lupta, nu căuta pacea!"*

Numai cu ameninţări şi arestări, Protospătarul Niculiţă a reuşit să potolească revoluţia. Poate a avut şi el raţiuni obiective pentru o atitudine atât de ambiguă. Mai degrabă pare însă, că a fost tocmai discrepanţa sufletească între acest exponent alterat de corcirile survenite în această familie cu elemente bizantine, sau de infuenţa determinată de mediul citadin grecesc şi masa poporului care au făcut să eşueze această adâncă mişcare revoluţionară, într'un moment istoric decisiv. Protospătarul Niculiţă n'a fost omul situaţiei. În schimb mişcarea revoluţionară a Vlahilor din Haemus, survenită un secol mai târziu, condusă de fraţii Petru şi Asan, s'a încununat cu fundarea unui imperiu şi a unei dinastii, aceasta datorindu-se faptului că şefii care au dirijat-o, ieşiţi proaspeţi din sânul muntenilor Vlahi, aveau instinctul de conservare şi afirmare cu întreg patrimoniul ancestral.

Va urma

AŞEZĂRILE AROMÂNILOR DIN MUNŢII PINDULUI

MARILE PUTERI ŞI ROMÂNIA

- 1856 - 1947 -

-IX-

Prof. Nicolae CIACHIR

Ion Inculeţ, personalitate marcantă basarabeană, preşedintele Sfatului Ţării (fiul său, tot Ion Inculeţ, distins profesor universitar de mulţi ani în Canada), explica cum moldovenii s'au opus rusificării şi au realizat unirea dela 27 Martie 1918. Prutul era păzit cu străşnicie de grănicerii ruşi şi nici o slovă românească, fie carte, fie broşură, nu putea trece. În plus o carte cu literă latină nici nu ştiau s'o folosească, căci învăţau în alfabetul cirilic.

Totuşi cum au rezistat Moldovenii?

a. Guvernul rus dădea atenţie intelectualilor. Poporul era lăsat în întuneric.

b. Şcoala primară rusească o frecventau cam 8%. Uitau ulterior ce învăţau.

c. La biserică se duceau numai să-şi facă cruce, căci nu înţelegeau nimica din slujbă, care se făcea în slavonă.

d. Marea Rusie, îi lăsa în pace pe Moldoveni, insomnii îi provocau Polonezii, Finlandezii, popoarele din Caucaz (mai ales Cecenii).

Dacă Marile Puteri erau de acord că Basarabia este românească, a fost prima provincie care s'a unit cu ţara, totuşi politica dusă de acestea era duplicitară. În Rusia Sovietică, războiul civil era în 1919, deosebit de intens, iar o serie de generali ţarişti, au pus în pericol regimul instaurat prin teroare de către Lenin. În acest context, deci în 1919, Clemenceau, primul ministru al Franţei, aliata României, îi scria amiralului rus Colceak, să continue lupta contra bolşevicilor, promiţându-i, părţile neromâneşti ale Basarabiei. Să fim expliciţi, în Sud şi în Nord, guvernul ţarist în perioada 1812-1917 a colonizat foarte mulţi neromâni (Bulgari, Ruşi, Ucraineni, etc.) (**N. Titulescu**, *Documente confidenţiale*, Bucureşti, 1991, p.74).

În acelaşi timp, Rusia Sovietică, izolată după 1918 şi nerecunoscută oficial, nu pierdea timpul şi introducea arme, muniţii, bande înarmate, mai ales în Nordul Basarabiei (zona Hotin-Soroca) şi în Sud (zona Vâlcov-Ismail), spre a destabiliza autoritatea românească. Siguranţa statului, raporta la 26 Iulie 1921, că în judeţul Hotin, activează în mod clandestin, circa 150 de bandiţi bolşevici, cu arme, grenade, mitraliere şi jefuiesc populaţia civilă. Guvernul sovietic pregăteşte ceva de amploare, iar şeful militar care răspunde pentru Basarabia, este Kotovski (*Arh. St. Buc, fond MAI, dos.60 (1921)*, p.29; p.39).

La 29 Iulie 1921, poliţia română raporta că *"Daici, şeful serviciului de spionaj din Odesa pentru România, pregăteşte acţiuni teroriste între Odesa-Vâlcov-Ismail* (*ibidem, f.39*). În noaptea de 20 spre 21 August 1921, în dreptul satului Batac din Ucraina, au încercat să treacă Nistrul 2 bărci cu bolşevici înarmaţi, care au fost opriţi şi anihilaţi de militarii regimentului 4 Argeş (*Arh.St.Buc. fond Preşed. Cons. Miniştri, dos. 9 (1921-1931)*, I, f.92).

România este nevoită să contracareze aceste acţiuni. Ministrul de război, generalul Răşcanu, prin adresa nr.23.307 din 22 Februarie 1921, cere să i se pună la dispoziţie un stoc de monedă sovietică, cu care să poată trimite şi întreţine agenţi informatori în Rusia *"a căror servicii pentru noi sunt necesare"* (*ibidem, f. 131*).

Pe această filieră avem informaţii despre vestitul Bela Kun, care a stat în fruntea comuniştilor maghiari, iar acuma era în Crimeea şi se ocupa de problemele româneşti, în sensul că toţi supuşii români care se aflau în Crimeea, au fost anchetaţi de Bela Kun, o serie de preoţi au fost asasinaţi şi dacă nu era România, bolşevicii de mult terminau cu naţionalistul ucrainean Petliura.

În acelaşi timp, emigraţia rusă, prin fostul Ministru de Externe, prinţul Lvov, prin fostul ambasador rus acreditat la Paris, Maklatov şi cunoscutul istoric Miliukov, care va preda şi la Sorbona, încercau să demonstreze că Basarabia este rusească. Concomitent, diplomaţii comunişti trimişi în misiune de către Kremlin, anihilau propaganda românească. Astfel Italia, de-abia în 1927, va ratifica Convenţia dintre aliaţi şi România privind Basarabia (elaborată în 1920), iar Japonia, făcând un aranjament cu Rusia Sovietică, privind insula Sahalin, n'a ratificat-o.

Încă în Martie 1920, Comisarul poporului pentru Afacerile Străine ale Rusiei Sovietice, Cicerin, dorea să înceapă negocieri cu guvernul român în privinţa litigiilor existente. Propunea oraşul Harkov şi participarea reprezentantului Ucrainei Sovietice. La 16 Ianuarie 1921, Cicerin se adresează lui Take Ionescu, Ministrul de Externe român, insistând ca la convorbirile româno-ruse să participe cu drepturi egale şi Ucraina.

Dela formarea URSS (30 Decembrie 1922), Moscova preluase toate atribuţiile inclusiv ale Ucrainei. La 27 Martie 1924, se deschide la Viena o conferinţă între delegaţii URSS şi României, patronată de Ministrul de Externe al Austriei, Gruenberger. Delegaţia română era condusă de Langa-Răşcanu şi compusă din: Drăghicescu, Djuvara, Arion, Cazacu, Ciotori şi Crihan. Scopul politic pe care l-a urmărit guvernul român era de a stabili relaţii de prietenie sincere cu toţi vecinii, inclusiv cu URSS. Krestinski, se dezlănţuie împotriva ţării noastre, afirmând că Basarabia nu a aparţinut niciodată României. Ea s'a aflat *"sub puterea Turciei"* (*Arh. MAE, fond 71, URSS*, anul 1924, vol.76, f.139), iar Rusia a eliberat-o şi a încorporat-o în urma unui război victorios (1806-1812), *"iar în ce priveşte statul român, el s'a format câteva zeci de ani mai târziu"* (*ibidem*, f. 139-140).

Faţă de asemenea argumentări, guvernul român este nevoit să întrerupă convorbirile, iar în scopul asigurării securităţii statului, la 25 Martie 1926, încheie un tratat de garanţie cu Polonia, la 10 Iunie 1926 un tratat de prietenie cu Franţa, iar la 17 Septembrie, un tratat de prietenie şi colaborare cordială cu Italia (acesta ultimul încheiat între Mussolini şi generalul Alexandru Averescu-basarabean prin naştere, cu studii militare făcute în Italia şi căsătorit cu o Italiancă).

Adjunctul Ministrului de Externe sovietic, Maxim Litvinov, iritat, îi spunea ambasadorului francez acreditat la Moscova, J. Herbette, *"că tratatul franco-român suprimă şansele pe care noi le aveam de a lichida diferendul cu România fără conflict"*. Iar Cristian Rakovski, care trăise, studiase şi fusese parlamentar român, coleg cu Brătianu şi cu alţii, acum ambasadorul Rusiei Sovietice la Paris, se adresa ministrului de externe francez, atrăgând atenţia că *"guvernul meu m'a însărcinat să vă exprim impresia penibilă pe care a produs-o încheierea acestui tratat asupra popoarelor URSS"* (*Arh. MAE*, fond 71, URSS, anul 1921-1933, vol. 134).

Astfel guvernul francez, prin acest tratat garantează României, continua Racovski *"menţinerea statului quo teritorial şi îi permitea să prelungească ocuparea ilegală şi violentă, prin forţa armelor, a Basarabiei"*. Semnând acest tratat, guvernul francez clatină îndoiala sincerităţii şi colaborării între Paris şi Moscova şi *"încurajează tendinţele agresive de cucerire ale conducătorilor români"*. C. Diamandy, ministrul nostru la Paris, a obţinut prin Berthelot, atât textul notei lui Racovski, cât şi raportul lui J. Herbette.

Concomitent, Moscova, pe linia de partid, încearcă să destabilizeze situaţia din România. Iată câteva aberaţii, pe care le spicuim din stenograma Congresului IV PCR, ţinut pe teritoriul URSS în Iunie 1928. Tovarăşul Nicolaevici, reprezentantul organizaţiei PCR din Basarabia, ridicând problema naţională, declară: *"Să nu uităm că oligarhia nu consideră pe Moldoveni ca o minoritate naţională. Or, populaţia moldovenească din Basarabia este o naţiune minoritară. 10 ani de ocupaţie românească au făcut mai rău decât 100 de ani de ocupaţie rusească. Moldovenii au trăit mai bine sub ţarism şi după ocupaţia din 1918 se consideră mai curând Ruşi decât Români"* (*Documente din istoria PCR (1921-1928)*, cu menţiunea pe copertă *"Strict Secret"*, p.317).

Nicolaevici, continuă, că în problema naţională nu este suficientă formula goală *"autodeterminare până la despărţire"* căci muncitorii şi ţăranii nu o înţeleg *"de aceea pentru noi ar fi totdeauna mai reală formula alipirii la Rusia"* (*Ibidem*, p.338).

Nicolaevici, critică vehement poziţia Comitetului Central al PCR. că Basarabia ar trebui să aparţină României până la revoluţia mondială. Este o greşită înţelegere, căci lozinca corectă este *"Trăiască alipirea la Rusia Sovietică"*. Il susţine tovarăşul Schmeral (alt *"specialist"* în probleme româneşti) că în România trăiesc chiar 8 milioane de neromâni (p.339).

(va urma)

Unirea Principatelor Române

Urmare din pag.13

naţională s'a ivit şi un conflict în problema agrară. Costache Negri susţinea teza lui Mihai Kogălniceanu de împroprietăriere a ţăranilor, în timp ce Lascăr Catargiu, susţinea pe marii proprietari de pământ. Alegerile trebuiau să se facă la 5 Ianuarie şi în seara zilei de 3 Ianuarie a avut loc întâlnirea deputaţilor unionişti pentru a desemna candidatul. Discuţiile erau furtunoase mai ales pentru problema agrară şi nimeni nu ceda. Furios, Kogălniceanu a părăsit reuniunea şi ceilalţi erau gata să-l urmeze, fără a se fi ajuns la un rezultat. În acel moment s'a produs un gest patetic: deputatul Nicolae Pisoski s'a aşezat în faţa uşii, a scos un pistol şi a declarat cu o hotărîre în glas, care nu tăgăduia nici o îndoială, că se va sinucide dacă deputaţii unionişti pleacă fără să fi desemnat candidatul la tron. A urmat un moment de reculegere, fiecare dându-şi seama că cearta dintre ei zădărnicea unirea. Iată cum descrie un martor ocular scena: *"Pisoski se aşezase pe un jilţ în faţa sobei; pe faţa lui era zugrăvită o nesfârşită tristeţe; privea flăcările jucăuşe care mistuiau lemnele din sobă; în mâna dreaptă ţinea pistolul, parcă-şi aştepta sentinţa. În salon domina o tăcere grea. Nimeni n'avea curajul să rupă tăcerea. Deodată, Pisoski rosti numele lui Alexanxdru Cuza...*

Numele lui Alexandru Cuza, ca şi când ar fi fost îndemnat de destinul naţiei să-l rostească fu acceptat în unanimitate".

S'a semnat imediat un proces verbal de cei 30 de deputaţi unionişti plus doi partizani ai lui Grigore Sturdza, la care s'au raliat şi ceilalţi, având un total de 43 de voturi.

Alexandru Cuza a fost ales în unanimitate de divanul Moldovei, dejucându-se planurile Austriei şi Turciei.

In Valahia, Adunarea Naţională nu putea alege pe nimeni altul fără să compromită realizarea Unirii. Alexandru Cuza era agreat de Franţa, iar Rusia sugerase să fie acelaşi domnitor în ambele Principate.

Spre diferenţă de Moldova, partizanii lui Gheorghe Bibescu - candidat la tron - formau majoritatea. Singura soluţie era mobilizarea maselor care să influenţeze Divanul. *"În ziua de 24 Ianuarie, fraţii Brătianu, C.A. Rosetti, Al. Florescu şi Slătineanu, au cutreierat mahalalele Bucureştiului, au sculat oamenii şi cu masele fanatizate au pornit spre locul Adunării Naţionale. Colonelul Vlădoianu care asigura paza Adunării, dăduse ordin trupelor să nu se împotrivească mulţimii. Negustorii, breslaşii, lumea de pe străzi în frunte cu preoţii s'au strâns de peste tot. În tribune şi la ferestre şi-au făcut apariţia cei mai îndrăzneţi. Toată breasla măcelarilor era prezentă, ascuţindu-şi cuţitele în faţa ferestrelor ca un sinistru avertisment"*.

La tribună a luat cuvântul tânărul deputat Vasile Boerescu, cerând Adunării să nu-şi împartă voturile. Lăudând patriotismul lui Gheorghe Bibescu, a amintit că şi el a fost unul din marii partizani ai Unirii. A vota însă pe Cuza, domn al Valahiei, înseamnă să se voteze Unirea. Majoritatea s'a lăsat convinsă şi a ales în unanimitate pe Cuza Domn al Valahiei. Surpriza acestei lovituri, a fost mai mare la Viena decât la Constantinopol. Guvernul austriac s'a gândit să trimită un corp de armată ca să ocupe Principatele, dar situaţia Habsburgilor nu mai era de natură să-şi permită o asemenea lovitură.

Ca o stranie coincidenţă, tot la 24 Ianuarie 1859, a apărut la Paris broşura *"Napoleon al III-lea şi Italia"*, după care Cavour a pornit la unificarea Italiei.

După proclamarea lui Alexandru Cuza domn al Valahiei, o delegaţie compusă din: Episcopul de Argeş, N. Kreţulescu, C.A. Rosetti, Slătineanu şi Al. Florescu, a fost trimisă la Iaşi spre a prezenta noului domn al ţării omagiul naţiunii. Redăm o parte din cuvântarea lui C.A. Rosetii: *"Primeşte, deci, ales al României, în acelaşi timp cu coroana Valahiei pe care am venit să ţi-o aducem, inimile a două milioane şi jumătate de Români care ne-au însărcinat să ţi le oferim cu iubire şi respect, şi să te asigurăm că atâta timp cât vei purta steagul Unirii, naţionalităţii, dreptăţii şi libertăţii, valahii şi moldovenii te vor urma ca un singur om"*.

Dubla alegere a lui Alexandru Cuza a fost recunoscută de puterile garante la 6 Septembrie 1859. La aceeaşi dată a fost recunoscută şi de Turcia, Puterea suzerană.

Unirea constituţională şi administrativă s'a realizat în Ianuarie 1862, când Moldova şi Ţara Românească au format un singur Stat cu numele de România, cu un singur guvern şi o singură Adunare.

Visul Unirii s'a împlinit şi piatra pentru ridicarea României întregite a fost pusă la temelie. Bucuria era prea mare pentru a nu fi umbrită de o mârşăvie. Domnitorul român, numit Domnitorul ţăranilor, era prea bun şi prea iubit. Politicianismul pervertit în corupţia adusă de ticăloşii din Fanar stătea ca pe jar. La 10 Februarie 1866, Ion Brătianu, care se găsea în străinătate, a trimis un scurt mesaj: *"Totul e aranjat!"* În noaptea de 11 Februarie 1866, pe când Domnitorul Cuza dormea, la ora 4 dimineaţa, au năvălit în camera lui de culcare ofiţerul de gardă Mălinescu, urmat de căpitanii Pilat şi Costescu şi câţiva civili. Trezit din somn, Cuza a înţeles situaţia. Pe spatele unuia din ei a semnat actul de abdicare, gata întocmit de conspiratori. În aceeaşi seară, o trăsură cu perdelele lăsate conducea spre frontieră pe Cuza Vodă, primul Domnitor al Principatelor Unite, Domnitorul ţăranilor. Pentru el, nu mai era loc în Ţara Unită, unde începuseră să vină ca lăcustele, toţi străinii la pricopseală. A venit târziu în România într'un tren mortuar pentru a se odihni pe veci, la Ruginoasa.

"Că de câte ori din bezne
s'a sculat un braţ voinic,
l-a frânt dorul sau mai lesne
l-a stins fierul venetic."

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - *Mihai Eminescu*

ROMÂNISMUL BUCOVINEI

-III-

Nicolae LUPAN

O carte de vizită ce timp de mai bine de 17 secole nici n'ar fi îndrăznit nimeni să ne-o ceară vreodată. Din simplul motiv că un descendent daco-roman nu poate fi luat pentru nimic în lume drept rus, turc, rutean sau ungur. Şi abia după acapararea de către Austrieci a Arboroasei Hurmuzăcheştilor intelectualii ei s'au văzut siliţi a apela la atestări şi mărturii ale timpurilor trecute.

Nu mă voi referi la herodoţi. N'ar fi o noutate prea mare. De aceea, mi-am zis, s'o chem la bară pe cea care, după feudalii unguri din secolele XI-XIII, a atentat şi ea la integritatea teritorială a României, răpindu-ne Ţara de Sus a Moldovei, denumită abia mai apoi *"Bucovina"*. E vorba de Maria Tereza (1740-1780), *"a Râmului Împărătesc, văduvă crăiască dela ţeara ungurească, Bohemia, Dalmaţia, Croaţia, Slovenia, Galiţia şi Lodomeria, Archicnehină de Austria, Cnehină de Brabant, Mare Cnehină de Toscana, cu mila lui Dumnezeu la toţi de faţă şi fieştecăruia ce sunt locuitori într'această Bucovină districtu... vă adeverim întâiu a noastră Împărătească şi Crăiască milă, gând şi tot binele, cărora noi cele arătate mai jos arătăm şi însciinţare facem..."*

- Foarte bine şi frumos, - s'au grăbit, sărind peste cal, să se manifeste unii dintre compatrioţi ai timpului deja cu *"suflet părăginit"*, cum s'a exprimat unul dintre Hurmuzăcheşti.

Un singur răsunet pozitiv a găsit această scrisoare împărătească în mijlocul marei majorităţi a oamenilor de litere, preoţilor şi învăţătorilor autohtoni, acela că fusese trimisă dela Viena tradusă în limba română. O dovadă în plus că în acele timpuri *"românesce trebuia să scrie ori şi cine către obştea locuitorilor din Arboroasa, dacă voia ca obştea se-l înţeleagă"*.

Ne-o dovedeşte şi o *"Mărturisire chotarnică"* datată cu 17 Noembrie 1778, la nici un an dela scrisoarea Mariei Tereza care dădea poruncă *"să se adune deputaţi din toate stărlie poporului la Cernăuţi ca să jure credinţă către tron şi Împărăţie..."* Prilej cu care Constantin Morariu, *"administrator parochial la biserica Sf. Paraschiva în Cernăuţi"*, ar fi zis" *"Fieştecare pasăre pe limba sa piere"*.

O mărturie hotarnică, deci, din care merită să fie desprinse cele ce urmează: *"Facem scire cu aceasta adeverată şi încredinţată mărturie chotarnică, că aducêndu-ne Dumnealui Toader Păunel o carte dela măria sa căpitanul Jucovschi, auditorul Bucovinei districtu, întru care ne scrie să mergem la satul Boianului şi să alegem parte de moşie dumisale lui Toader Păunel din stâlpul din gios de către partea dumisale lui Gligoraş a Tăutului... Deci noi după poruncă am mers la starea locului făcând odgonu de 20 de stânjeni şi stânjenul de 8 palme 3 degete"*.

Un document-mărturie care vrea să zică, fără ocolişuri, că şi *"diregătoria militară din Cernăuţi"*, numită Auditoriat, în frunte cu căpitanul Ioan Jucovschi, emitea documente şi acte *"numai în limba românească"* şi că, după 4 ani dela ocuparea Arboroasei de către Austria, în toate satele bucovinene nu exista o altă limbă decât limba română.

Urmaşul Mariei Tereza, Iosif al II-lea, dădea şi el o *"mare băgare de seamă limbii ţerii noastre"*. Ne-o, dovedeşte faptul că, făcând o călătorie de lucru în Bucovina, *"împăratul scrise cu mâna lui, în Iunie 1783, un bilet preşedintelui curţii de războiu din Viena"*, dându-i *"poruncă împărătească"* să trimită în Bucovina *"un auditor harnic care să scrie bine limba ţării"*.

Prin aceeaşi scrisoare, Iosif al II-lea îl numi pe *"boierul bucovinean Vasile Balş "conţopist"* la consiliul de război dela Viena, *"ca se se afle cineva şi acolo care să scrie limba Bucovinei"*. Până şi la fiscul din Galiţia, la îndemnul aceluiaşi împărat, şeful adjunct era un Român. Mai mult, în aceleaşi arhive cernăuţene am dat de câteva documente cu antete şi ştampile din care reieşea că şi la *"dregătoria din Leov"*, numită Landrecht, erau mulţi *"diregători ce sciau românesce"*.

E greu de spus dacă acest fenomen era ceva pozitiv pentru Bucovina ca vasală a frantziosifilor. Ceea ce se poate afirma, potrivit atestărilor scrise ale timpului, e că aceşti *"diregători"* erau numiţi în derâdere *"oameni de căpătuială"*. Adică de parvenire cu orice preţ. În materie de limbă însă rămâne şi până în ziua de azi lăudabil faptul că toate *"jalbele din partea prostimii"* pe la judecătorii trebuiau făcute numai *"în românesce şi tot în românesce"* veneau şi răspunsurile.

În acest sens, este semnificativă şi o *"jalbă din 4 August 1784 a unui arendaş din Cernauca anume Vasile Cozac în potriva Dumisale graf Logoteti"*. Un cetăţean de rând, deci, care depusese, cu siguranţă în limba română, o plângere din moment ce Auditoriatul din Cernăuţi îi răspundea *"pre limba locului": Poruncă. De vreme ce jăluitorul nu este stăpân, ci numai orêndar dela Cernauca, şi nici vichilic dela Dumeasa boerul Hurmuzachi nu are, pentru aceea i se dă acest răspuns jăluitorului, că dacă va avea ceva a cere stăpânului locului, atunci sau se vie boerul însuşi, sau se'şi trimită vichil în locul său cu vichilic scris şi întărit la mâna vichilului, şi aşa se'şi caute pricina de va ave ceva"*.

Deci, cu toată pretinsa milă împărătească faţă de supuşii de alte neamuri, *"milă"* în cărei cursă cădea o mică parte a preoţimii şi învăţătorimii, omul simplu nu prea putea *"ajunge la Dumnezeu din cauza... sfinţilor"*.

Continuare în numărul viitor

ASOCIAŢIA MONDIALĂ PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA

DECLARAŢIE

Întru totul de acord cu scrisoarea din Iulie 1995 a U.D.P.R. - Geneva (Uniunea Foştilor Deţinuţi Politici din România), adresată Institutului Hoover din USA cu privire la memorialul victimelor totalitarismului - proiect la Washington - subliniem următoarele:

Este de neconceput să se omită România, provinciile ei amputate - Basarabia şi Bucovina, luptătorii români din munţi - singurii din Europa - împotriva ocupaţiei ruse, sutele de mii de deţinuţi politici şi deportaţi din toate colţurile ţării, zecile de mii de militari români duşi în lagăre de exterminare în Siberia după 23 August 1944, morţii noştri căzuţi pentru libertate şi reîntregirea ţării.

Exprimăm speranţa că Institutul Hoover va lua în considerare aceste doleanţe şi va ajuta, de asemenea, la eliberarea lui Ilie Ilaşcu şi a celorlalţi luptători pentru democraţie, întemniţaţi de comuniştii ruşi dela Tiraspol.

Paul ŞERBĂNESCU

purtător de cuvânt pentru Teleorman

Lecturi tardive

"ÎNAPOI, ÎN BASARABIA"

Despre o carte bună, de obicei, se spune: *"Se citeşte ca un roman poliţist"*.

Volumul apărut la editura *"Cartea Românească"*, semnat de Anca Florea, cu titlul *"Înapoi, în Basarabia"* îndeplineşte aceste condiţii. Cartea se citeşte cu mare interes. Scrisă într'un stil alert, gazetăresc, îi parcurgi rândurile cu aviditate şi o laşi doar atunci când simţi că Moş Ene se plimbă pe la gene.

Dar, mai întâi, cine este autoarea? Pentru cititorii români din exil, numele acesteia s'ar putea să fie total necunoscut. De aceea, o menţiune, în acest sens, se impune dela sine.

Anca Florea este redactor la Radiodifuziunea Română. În această calitate apare la microfon, de obicei, Sâmbăta, între orele 5-8, asigurând emisiunea *"Matinal"* pe postul *"România Actualităţi"*.

Emisiunile, presărate cu glume de bun gust, sunt ascultate cu plăcere.

Din start, autoarea îşi începe suita de reportaje, notaţii cotidiene şi materiale apărute în presa dela Chişinău, cu o motivaţie.

Este vorba de un mandat ce i s'a trasat de către direcţia Radiodifuziunii de a lua legătură cu familia eroului Ilie Ilaşcu, răspândită pe ambele maluri ale Prutului. De felul cum autoarea s'a achitat de această delicată misiune, aflăm cu lux de amănunte din această carte intitulată atât de sugestiv *"Înapoi, în Basarabia"*.

Escapada, ca să zic aşa, a început în luna Decembrie 1993 şi s'a terminat în Februarie, anul următor. Ea - călătoria în Basarabia - a coincis cu campania electorală din mica republică transpruteană. De aceea, însemnările Ancăi Florea constituie, în acelaşi timp, o radiografie a climatului politic şi social în ţinutul românesc despre care este vorba.

Înarmat, ca de obicei, cu un pix pentru a sublinia pasajele mai interesante, am ajuns la concluzia că ar trebui să citez mai mult de jumătate din text. De aceea, pentru a nu împovăra prea mult notaţiile mele făcute cu această ocazie, mă voi limita doar la citirea a două pasaje mai importante care formează ponderea volumului de faţă. Unul este cu referire la declaraţia lui Ilie Ilaşcu făcută cu 24 ore înainte de data alegerilor şi al doilea îl constituie încheierea pe care o face autoarea acestui volum de proză politică pe care-l semnează, în capitolul intitulat *"Părerea mea"*.

Citez, aşadar, din mesajul martirului român adresat alegătorilor:

"Fiind închis în celula pentru condamnaţii la moarte şi mai având puţin timp până voi fi scos şi pus la zid, înaintea plutonului de execuţie, vreau să mă adresez către alegătorii care vor participa la scrutinul din 27 Februarie 1994.

Ce doresc eu poporului meu? Unire, libertate, credinţă, prosperitate, speranţă, dreptate, cultură naţională, legalitate, bogăţie, protecţie socială, sănătate, iubire, blândeţe omenească pentru oameni, furie pentru duşmani. Atât.

Dacă Alianţa Frontului Popular Creştin Democrat va învinge la alegeri, ea va lupta cu înverşunare împotriva comunismului, a nedreptăţii, a corupţiei, naţionalismului rus, a criminalităţii, a indiferenţei, a rasismului, a fascismului, a minciunii, a birocraţiei.

Mă adresez vouă, oameni simpli dela sate, care ne ţineţi pe toţi şi datorită cărora mai existăm. Nu credeţi minciunile comuniste ale preşedinţilor de colhozuri şi sovhozuri, în aşa zisul Partid Democrat Agrar. Nu vă vor ei binele. Uitaţi-vă cum trăiţi dumneavoastră şi cum trăiesc ei! Numai voi, la alegeri, le puteţi lua ţâţa dela gură! Vă rog eu, Ilie Ilaşcu, din celula condamnaţilor la moarte. Înţărcaţi-i!

Nu-i credeţi pe social-democraţi care vă spun că numai cu Rusia împreună putem exista. Cei care doresc să hrănească Rusia pe gratis se ţin de zvonuri şi minciuni. Moscova niciodată nu ne-a iubit şi nici nu ne-a stimat. Eram doar noi obligaţi să o iubim şi să o stimăm. Noi vom trăi aici unde Dumnezeu ne-a împărţit pământ, cu mămăliga noastră, cu opincile noastre.

De una sunt sigur: nu vom pieri niciodată de foame cu voi, cei dela ţară, cu palmele crăpate de muncă!

....

Vreau să le mulţumesc tuturor care, în aceste clipe grele şi-au arătat sprijinul faţă de noi şi vreau să-i rog să se consolideze, să se unească într'un singur punct: la alegeri. Este unica şansă de salvare. Dacă într'adevăr mă susţineţi, votaţi Alianţa Frontului Popular Creştin Democrat.

Ilie Ilaşcu, Tiraspol, 10 Decembrie 1993, celula nr. 13, pentru condamnaţii la moarte".

Drept concluzie, ultimul citat din cartea Ancăi Florea, îl desprind de pe pagina 214:

"Basarabia e ca o temă de casă de mântuială. Se pare că nu avem voie să ne facem temele naţionale, astfel decât cu conştiinciozitatea premiantului. Am mai pierdut patru ani. N'a mai rămas decât o cale. Cu modestie şi răbdare, cu îngăduinţă şi dragoste, cu ceva curaj - căci va fi nevoie, dar în spiritul legilor acestei lumi - repet, n'a mai rămas decât o cale: înapoi, în Basarabia".

Un merit în plus al acestui prim volum semnat de Anca Florea este acurateţea textului. Am numărat doar două erori de tipar. O bagatelă.

G.N.VIFOREANU

BASARABIA ESTE A NOASTRĂ !

Pentrucă originile ei româneşti se pierd în negura Istoriei. Pentrucă însuşi numele şi l-a luat dela cel al Basarabilor munteni. Pentrucă, vorbind de strămoşii noştri sedentari din aceste locuri, Claudius Ptolomeu menţionează: *"Întinsurile dintre Prut şi Nistru sunt locuite, asemenea celorlalte zone ale Daciei, de triburi geto-dacice. Altfel zis, Tyrageţii sunt Geţii de pe Tiros"* (Nistrul). Pentrucă, istoricii latini Pompeius şi Curţius Rufus, făcând referiri la campania generalului macedonean Zopyrion dela anul 326 dinainte de Hristos împotriva cetăţii Olbia de pe Bug spun că *"Oştirile lui suferă grea înfrângere la Nord de gurile Dunării, în stepa getică"*. Aşadar, Geţii locuiau între Prut şi Nistru.

Cât despre aforismul că *"Românul este creştin din născare"*, se poate adăuga că Apostolul Andrei poate fi considerat ca făcând parte din sfinţii daco-romani. Pentrucă anume El, Apostolul Andrei, fratele mai mare al lui Pavel, a propovăduit învăţătura lui Hristos în mijlocul neamurilor din Sudul Dunării şi de pe întinsurile Pontului Euxin. Cu alte cuvinte, ajungând de pământurile locuie de triburile geto-dacice, Apostolul Andrei le creştinează.

Astăzi speranţele noastre se îndreaptă spre timpul când vom putea spune că *"Dumnezeu ne-a supus sute de ani la grele încercări şi, până la urmă, îşi va întoarce mila Lui spre noi"*. Şi atunci, Românii vor pune din nou stăpânire pe ceea ce aparţine din străbuni, cultivându-ne limba şi credinţa strămoşească întru Dumnezeu.

Ana POPOVICI

Purtătoare de cuvânt a "Pro Basarabiei şi Bucovinei" Mondiale pentru Arad, Bihor şi Timiş

PAGINĂ REALIZATĂ DE N. LUPAN

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

UNIUNEA FOŞTILOR DEŢINUŢI POLITICI GENEVA - ELVEŢIA

- COMUNICAT -

În ziua de 18.11.1995 a avut loc adunarea membrilor UDPR la Geneva. S'a început prin păstrarea unui moment de reculegere în memoria şi în faţa tabloului lui Corneliu COPOSU, unul din cei mai prigoniţi fruntaşi politici ai României de către autorităţile comuniste, deţinut politic timp de peste 17 ani în închisorile şi lagărele MAI, continuator al lui Iuliu Maniu, preşedinte al PNŢCD şi lider politic şi moral necontestat al Opoziţiei faţă de puterea neocomunistă instalată la Bucureşti.

Preşedintele UDPR, Dumitru Ionescu, a făcut o amplă relatare a vizitei sale în România între 15 Septembrie - 17 Noembrie 1995, oprindu-se asupra momentelor cheie ale acesteia: contactele la AFDPR, participarea la conferinţa de presă a PNŢCD, la ceremonia dela Ambasada Franţei când i s'a înmânat lui Corneliu Coposu marea distincţie a Legiunii de Onoare în gradul de Ofiţer, la festivitatea ce a avut loc în aceeaşi zi la Casa Oamenilor de Ştiinţă, la adunarea generală a AFDPR din Piteşti, la dezvelirea în Comuna Dobreşti-Argeş a bustului lui Ion Mihalache, la şedinţele conducerii PNŢCD.

Dumitru Ionescu a reprezentat UDPR la trista ceremonie a înmormântării lui C. Coposu, ce a constituit un adevărat moment de doliu al unei naţiuni ce i-a recunoscut astfel valoarea, meritele şi opera întregii sale vieţi.

Adunarea a aprobat în unanimitate anunţul decesului eminentului om politic şi fost deţinut politic, C. Coposu, dat de Dl. Constantin Răşcanu, care a girat preşedinţia UDPR în timpul vizitei în ţară a lui Dumitru Ionescu, precum şi depunerea coroanei la înmormântarea ce a avut loc la Bucureşti.

Dată fiind situaţia grea a foştilor deţinuţi politici din România, unde cei mai puţin vârstici sunt sexagenari, s'a hotărît sprijinirea materială a secţiei medicale a AFDPR pentru procurarea unui autoturism *absolut* necesar pentru consultări medicale la domiciliu a celor în imposibilitate de a se deplasa. În acest scop se face un cald şi larg apel la toţi cei care pot contribui la această acţiune, foşti deţinuţi politici, simpatizanţi ai Uniunii noastre, toate persoanele fizice şi juridice care înţeleg să contribuie în acest fel la o alinare a suferinţelor îndurate în trecut şi în prezent. Obolul poate fi trimis la sediul Uniunii noastre din Geneva, Elveţia.

În baza discuţiilor purtate la Bucureşti s'a hotărît ca Doamna Lucia Hossu dela Televiziunea Română să fie invitată la Geneva pentru realizarea, în colaborare cu Uniunea noastră, a unui film despre activitatea UDPR şi a membrilor săi. S'a fotărît înfiinţarea la Geneva a unei filiale a Fundaţiei Culturale MEMORIA, ce va fi condusă de Constantin Răşcanu, vicepreşedinte al UDPR, în urma discuţiilor purtate la Bucureşti cu Dr. Banu Rădulescu, când s'a făcut şi comemorarea scriitorului Pan Vizirescu, cu participarea lui Dumitru Ionescu, preşedintele UDPR.

După desfăşurarea adunării dela Geneva, membrii organizaţiei noastre au luat act cu indignare de declaraţia preşedinţiei cotroceniste care a pus un semn de egalitate între Corneliu Vadim Tudor şi Constantin Ticu Dumitrescu, preşedintele AFDPR, acţiune şi atitudine ce arată încă odată imposibilitatea vechilor nomenclaturişti comunişti de a se dezbrăca de educaţia şi procedeele de tip stalinist.

Uniunea noastră face apel fierbinte şi patriotic la toţi Românii conştienţi să se unească în lupta împotriva comuniştilor de ieri care conduc România de azi şi au acaparat principalele pârghii economice. Doar o Opoziţie unită, dezbărată de ambiţii şi revendicări personale poate învinge în alegerile locale, legislative şi prezidenţiale, atât de apropiate. De asemenea se face apel la toţi cei care şovăie sau se lasă cuprinşi de delăsare, să fie activi şi să nu se piardă nici un vot din cele atât de necesare pentru un adevărat reviriment naţional. În plus solicităm pe Românii din Diasporă ca înainte cu una sau două luni de alegerile legislative şi prezidenţiale din anul 1996, să se deplaseze în România spre a veghea şi ajuta la desfăşurarea acestora în condiţii de perfectă legalitate, nu ca cele care au avut loc în 1992.

Membrii UDPR sunt rugaţi să trimită, cât mai curând, la sediul organizaţiei o fişă cuprinzând: numele şi pronumele, profesia, data naşterii, durata detenţiei, data eliberării, ce i s'a confiscat şi remarci personale în legătură cu anchetele şi deţinerile suferite (nume de securişti, miliţieni etc.). Aceasta în vederea păstrării memoriei atât de necesare scrierii unei adevărate istorii a anilor de teroare comunistă.

Preşedinte — *Dumitru Ionescu*

Secretar — *Constantin Mareş*

MICA PUBLICITATE

DAVID FUNDERBURK

Este numele unui American dar în care bate o inimă de Român şi care a făcut şi face pentru poporul român mai mult decât mulţi care se bat cu pumnul în piept că sunt şi că fac...

El este un străin care şi-a făcut studiile la Universitatea din Bucureşti, secţia Istorie în care şi-a luat şi doctoratul. La universităţile româneşti au învăţat mulţi străini, dar nici unul nu şi-a păstrat vie dragostea de ţara românească ca acest American, care nu s'a rezumat numai la orele de curs sau să petreacă prin diverse localuri ca alţi studenţi străini, ci s'a apropiat de băştinaşii acestei ţări dela oraş şi sate şi a cunoscut sufletul bun şi primitor al Românului, care de veacuri şi-a vărsat sângele pentru păstrarea acestui pământ străbun.

După un timp a fost numit ambasador chiar la Bucureşti, capitala ţării noastre, unde a funcţionat timp de mai mulţi ani. În tot acest timp a cunoscut îndeaproape suferinţele poporului român sub crunta dictatură ceauşistă şi a făcut cunoscut aceasta guvernului american. Dar văzând că toate strădaniile lui de a face pe guvernanţii Americii să înţeleagă că cel ce trebue ajutat este poporul român şi nu clica comunistă ce mai exploatatoare din toată istoria omenirii, nu este înţeleasă şi acceptată, ci din contra diplomaţii americani cochetează cu guvernul ceauşist şi-a prezentat demisia, sacrificând pentru poporul român o frumoasă carieră diplomatică.

Acum un an de zile am avut bucuria să aflăm că acest om minunat a fost ales în Congresul American din partea statului Nord-Carolina şi împreună cu toţi Românii din America am răsuflat uşuraţi că în fine avem şi noi Românii pe cineva în Congres care să ne apere de atâtea lovituri venite în special din partea senatorilor de origine etnică maghiară.

Această luptă pentru binele României, David Funderburk a continuat-o în cadrul Congresului American, atât în apărarea şi eliberarea eroului nostru naţional Ilie Ilaşcu din temniţa dela Tiraspol unde este nu numai închis ci şi supus unui regim de distrugere fizică şi morală, cât şi atunci când preşedintele României Dl. Ion Iliescu a venit în America i-a prezentat întreaga listă cu ce trebue făcut în Ţară pentru ca să poată fi socotită că merge pe cale democratică.

Noi, Românii, avem o datorie de onoare de a fi alături de acest American, acum când vor fi noile alegeri pentru Congres, pentrucă el este singurul Congressman care ne apără pe noi şi Ţara Românească.

Nu uitaţi Români, trimiteţi sprijinul dumneavoastră material pe adresa: FUNDERBURK for Congress, P.O.Box 1124, Dunn, N.C. 28335-1124.

Jean BUKIU

OMAGIEREA PREOŢILOR ROMÂNI MARTIRI

- PARIS -

În ziua de 19 Noembrie 1995, la Biserica Ortodoxă Română din Paris, a fost dezvelită o placă de marmură, cu următorul conţinut: *"1944-1989. Preoţilor români martirizaţi pentru Hristos, în închisorile comuniste din România".* Placa a fost realizată la iniţiativa lui Remus Radina, cu concursul următorilor foşti deţinuţi politici români, domiciliaţi în Franţa: Doamna Nicole-Valéry Grossu, Sergiu Grossu, Cicerone Ioniţoiu, Radu Negrescu, Ştefan Peşelu, Paul Sinescu, Gheorghe Stănciulescu şi P.C. Părintele Gheorghe Surdu.

După Sfânta Liturghie, placa a fost dezvelită de Gabriel, în vârstă de 4 ani (numit *"cel mai tânăr monarhist"*), nepotul ing. Iancu Perifan, şi sfinţită de P.C. Părintele Radu Apostolescu, superiorul Bisericii, împreună cu P.C. Părintele Nicolae Apostolescu.

După serviciul religios, a luat cuvântul Remus Radina, care a mulţumit tuturor celor ce au contribuit la realizarea acestei plăci. El a declarat:

Inima celor care au trecut prin groaznicele închisori comuniste şi mai bate încă, poartă amintirea minunaţilor preoţi, unii adevăraţi sfinţi, exterminaţi de ferocitatea comunistă. Voi aminti numai faimoasa brigadă disciplinară dela canalul morţii Dunăre-Marea Neagră (lagărul Peninsula), condusă de ucigaşul brigadier Vasile Matei, unde preoţii erau trataţi mai rău ca nişte sclavi. Cu toată primejdia de moarte, ei acordau asistenţă spirituală deţinuţilor politici creştini. Astăzi ei odihnesc pe plaiurile dobrogene, fără morminte şi fără cruci. Ei au adormit întru Domnul fără lumânare.

De azi înainte, o candelă oferită de Doamna Ştefana Bianu va arde în permanenţă pentru sufletele lor. (Doamna Bianu a mai donat o mare sumă de bani, pentru întreţinerea mormintelor Eroilor Români dela Soultzmatt).

Trebue să amintesc că fostul superior al Bisericii, preotul Mihai Constandache, a refuzat de trei ori lui Cicerone Ioniţoiu să facă parastas pentru preoţii români exterminaţi de comunişti. Tot el a participat numai la două pelerinaje, din cele 14 organizate la Cimitirul Eroilor Români dela Soultzmatt, în timp ce veneau preoţi din toată Europa.

Voi încheia cu două strofe din poezia *"Imn morţilor"*, de Radu Gyr:

"Morţi sfinţi în temniţi şi prigoane, / Morţi sfinţi în lupte şi furtuni / Noi am făcut din voi icoane / Şi vă purtăm pe frunţi, cununi. /

Nu plângem lacrimă de sânge, / Ci ne mândrim cu-atâţi eroi. / Nu, neamul nostru nu va plânge, / Ci se cuminecă prin voi!"

A luat apoi cuvântul Cicerone Ioniţoiu, care a declarat: *"Aceşti martiri morţi pentru credinţă şi pentru păstrarea fiinţei neamului românesc reprezintă legătura între trecut şi viitor, ei sunt cel mai valoros tezaur ce-l lăsăm moştenire urmaşilor..."*

Nicolae Andreescu, Ion Constantinescu, Dumitru Matei, Tănase Oniga, Simion Rosa şi mulţi alţii au fost împuşcaţi în luptă, pentru ajutorarea partizanilor sau pentru săvârşirea Sfintelor Taine prin peşteri.

Alţi preoţi au murit în temniţe,... Ion Drăgoi, Ilie Imbrescu, Dumitru Iliescu-Palanca, Pimen Bărbieru, Ion Popescu-Mozăceni, Arsenie Boca, Gherasim Iscru, Efghenie Hulea, Alexandru Nicolici...

Şi am cunoştinţă că au fost arestate şi întemniţate şi două Evanghelii, cea dela Schitul Negru-Vodă şi cea dela Biserica Stavropoleos...

Din cei circa 4.000 de preoţi arestaţi, circa 400 au fost exterminaţi în închisorile de pe tot cuprinsul ţării. Noi am depistat 200.

Este datoria noastra să arătăm lumii civilizate teroarea comunistă şi să ne rugăm pentru aceşti martiri ai credinţei."

În încheiere, a luat cuvântul Ilie Mihalcea, care a spus:

"Vă rog să-mi permiteţi ca în numele celor prezenţi la acest eveniment să le mulţumesc şi să le exprim sentimentele noastre de stimă şi recunoştinţă Domnilor Remus Radina şi Cicerone Ioniţoiu, pentru acest minunat dar adus Bisericii noastre. Această placă va rămâne o mărturie a luptei slujitorilor Sfântului Altar împotriva comunismului ateu şi pentru credinţa neamului nostru. Luptă sfinţită de atâtea jertfe!"

În mesajul Casei Regale, se spune, printre altele:

"Majestatea Sa Regele regretă că nu a putut participa la această ceremonie destinată cinstirii memoriei celor ce au plătit cu însăşi viaţa lor credinţa în Dumnezeu şi speră ca această acţiune iniţiată de A.F.D.P.R.-Franţa să-şi atingă nobilul scop."

Corespondent

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

ÎNCET DAR NESIGUR

Succesul privatizării se aseamănă cu negustorul care a deschis un magazin de haine. După patru zile el se plânge vecinului:

- Luni am vândut un costum, Marţi n'am vândut nici unul, iar Miercuri a fost şi mai rău.

- Cum putea să fie şi mai rău? îl întreabă vecinul.

- Clientul de Luni mi-a adus costumul înapoi!

În 1992 Shell hotărîse să deschidă 60 de benzinării, dar în trei ani a deschis doar trei. În anul 2052 vom avea 60 de benzinării Shell.

•••

NU AVEM ANTISEMITISM!

Fapt confirmat de noul şef Rabin Mark Iezechiel, care a declarat că revista *"România Mare"* a lui C.V. Tudor nu prezintă un pericol pentru Evrei şi că extremismul nu va câştiga adepţi în România. Ştirea desumflă pretenţiile D-lui Iliescu care, intenţionat confundă lupta anticomunistă cu antisemitismul. Marea masă a Evreilor a avut de suferit după urma comuniştilor la fel ca şi Românii.

•••

DIN MĂRTURIILE LUI CORNELIU COPOSU

Reproducem un paragraf dintr'o scrisoare a mult regretatului Corneliu Coposu, trimisă unui bun prieten comun:

"Aci suntem din nou în luptă, de data asta cu eşalonul II P.C.R. care a reuşit să confişte revoluţia triumfătoare a generaţiei tinere. Suntem huiduiţi, urmăriţi, ameninţaţi, calomniaţi, aruncaţi vindictei publice a structurilor represive şi administrative".

Scrisoarea a fost adresată D-lui Pamfil Riposanu, primului reprezentant al României la Washington, (Charge d'Affaires). (Notă: Dl. P.R. şi-a dat demisia în momentul în care a fost arestat Iuliu Maniu).

•••

ILIESCU A CĂZUT ÎN CAPCANA FASCIŞTILOR

Cu mulţi ani în urmă a apărut o caricatură: Alexandr Soljeniţin, duelând cu un condei în mână, contra unui adversar ce avea o sabie. (Soljeniţin a fost scos din ghearele Moscovei de Dl. H. Kissinger, fost Secretar de Stat, N.R.)

Acum ne închipuim exilul românesc, înarmat cu volumul *"Poezii din închisori"*!

Sunt poeziile periculoase? O poezie nu-ţi sparge capul dar nici nu-ţi vindecă migrena.

Poeziile despre care vorbim dovedesc că cei închişi şi condamnaţi de Carol al II-lea ori de comunişti, n'au fost hoţi, criminali ori trădători. Ei au constituit floarea intelectuală a ţării: poeţi, profesori, filosofi, episcopi, generali, liderii politici care au făurit România Mare! Pe scurt, s'a urmărit distrugerea elitei Neamului Românesc.

Dacă dezvăluirea crimelor irită actualul regim, asta înseamnă că Dl. Iliescu nu şi-a tăiat cordonul ombilical şi a rămas un fel de frate siamez al răposatului impuşcat.

Noi nu credem acest lucru!

Dl. Iliescu e un om educat, şi-a terminat cursurile universitare şi nu se aseamănă cu cizmarul ajuns Preşedintele de Onoare al Academiei Române ori cu Savanta cu renume mondial care n'a terminat cursurile primare.

Campania contra răspândirii volumului cu *"Poezii din Închisori"* nu e în realitate decât un complot fascisto-nazist care vrea să-l compromită pe Dl. Iliescu şi actualul regim, inscriindu-l ca un protector al regimurilor de teroare.

Dl. preşedinte are datoria să identifice pe toţi cei care ne-au sugrumat Neamul.

Nu vrem răzbunare oarbă, nu vrem să aplicăm legile Babilonului, vrem să scriem istoria adevărată dela terminarea Primului Război Mondial şi până azi.

Acoperirea crimelor îi face complici pe actualii conducători la crimele trecutului.

•••

SE BAGĂ CA MUSCA LA CASA ALBĂ

E o lecţie pe care Dl. Văcăroiu ar fi trebuit s'o înveţe dela răposatul impuşcat: El a refuzat Statutul de Naţiune Favorizată înainte ca Statele Unite să-i spună că nu îl mai acordă. E povestea vulpii care a spus că strugurii sunt prea acri.

Acum s'a încercat pentru mărirea prestigiului văcăroiesc să ademenească pe Prima Doamnă a Statelor Unite, Hillary Rodham Clinton, ca să vină în România şi să-şi primească titlul de *"Doctor Honoris Causa"* dela Universitatea din Craiova.

Soţia preşedintelui a acceptat titlul, le-a mulţumit însă a refuzat să vină în România. Se pare că Bucureştiul n'a înţeles că D-na Clinton nu-i nici Savanta cu renume mondial şi nici Nicolae Ceauşescu ce-şi păstra cu onoare un titlu obţinut dela Disney Land din America.

Bucureştiul a trimis a doua invitaţie (şi probabil şi un bilet clasa I pe Tarom) şi a fost a doua oară refuzat, urmând ca diploma să fie înmânată D-nei Clinton la Washington.

•••

NU'S ŢIGANI

Regele Ţiganilor, Ioan Cioabă, a dezminţit zvonurile că Gheorghe Gheorghiu Dej, Nicolae Ceauşescu şi Ion Iliescu ar fi ţigani, adăugand că ar fi mândru să spună că *"ţiganii au condus România o jumătate de secol"*.

•••

FOSTA-I ORI N'AI FOST

S'a luat iniţiativa unei legi ce va obliga SRI ca *"La cererea scrisă a persoanelor fizice, organele SRI vor elibera o dovadă din care să rezulte dacă au fost sau nu informatorii fostei Securităţi până la 22 Decembrie 1989"*.

•••

In memoriam

PĂRINTELE GRECO-CATOLIC TRAIAN MÂRZA

Toată viaţa nu l-am chemat pe nume, nici când eram copil, nici când nu l-am mai văzut. Pentru mine şi pentru cei care au avut fericirea să-l cunoască a fost doar *Părintele*. Acum, când am confirmarea dureroasă că nu mai este, ştiu că totdeauna l-am privit ca pe un tată pe care nu am avut norocul să-l am şi ca pe un prieten mai mare de care nu m'am putut bucura.

El va rămâne în elita martirajului poporului român şi al Bisericii, căruia i-a închinat totul, unul dintre cei cu sufletul şi trupul străbătut de cuie nedrepte.

Ar fi avut în faţă o carieră bisericească strălucită. Cu o cultură deosebită în variate domenii, vorbind fluent câteva limbi inclusiv, prin forţa împrejurărilor Maghiara, fiind fiu de ţărani transilvăneni, porţile îi erau deschise pentru orice scaun în ierarhia lumească a Bisericii.

Părintele avea chemare de misionar. Conform regulilor, ca să fie hirotonit, ar fi trebuit să se căsătorească mai întâi. Dar el hotărîse să elimine complet plăcerile lumeşti din viaţa sa. De aceea obţine dispensă ca să fie preoţit ca şi un călugăr în afara mânăstirii.

Pot afirma cu cea mai straşnică tărie că Părintele a fost toată viaţa un călugăr desăvârşit şi, în afara hranei necesare vieţii, alte plăceri ale trupului nu a mai cunoscut.

Nu a dorit o parohie în Ardeal unde erau masaţi Greco-catolicii şi ar fi avut o viaţă îmbelşugată şi uşoară. Se cere şi vine într'un colţ îndepărtat al ţării, la Brăila, unde aproape că nici nu existau membri ai Bisericii Unite.

Fonduri pentru un lăcaş bisericesc, în înţelesul propriu al cuvântului, nu erau. De aceea Părintele cumpără o casă mai mare, stil vechi boieresc, tip vagon şi desfiinţând pereţii intermediari, o transformă în casa lui Dumnezeu. Şi aşa, în oraşul acela cosmopolit, a apărut un nou şi puternic focar de credinţă. Iar el, Părintele, îşi ducea viaţa în cea mai desăvârşită trăire creştină.

Pentru el avea doar o cameră mare în acelaşi corp de clădire. Înăuntru, un pat simplu de lemn, un scrin pentru haine, masa ce-i servea şi de birou, iar pe jos un covor ţărănesc maramureşan. Pe pereţi, un crucifix frumos de abanos cu un Rozar şi fotografia unei femei mai în vârstă, probabil mama. Singurele obiecte de lux erau o pianină şi o vioară. În rest, doar cărţi, denotând pasiunea omului de cultură.

Nu avea decât două rânduri de haine şi acelea de tip preoţesc, unul de fiecare zi şi altul de sărbătoare, bineînţeles negre. Prin oraş purta o pălărie cu boruri largi, drepte, iar pe frig avea o pelerină închisă cu o copcă la gât. Cu statura lui înaltă şi atletică, pelerina îi dădea un aer romantic care şi acum, după decenii, mă impresionează în amintire.

Din leafa lui de preot, plus veniturile bisericii, nu oprea nimic, exceptând cheltuielile necesare traiului său zilnic, mai mult decât modest. Restul, totul, mergea pentru ajutorarea săracilor. Făcea binele cu convingerea creştină în stare gemă, ca o stare firească, un mod de viaţă normal. Iar mulţi dintre cei ce se bucurau de binele făcut, nici măcar nu i-au călcat odată pragul Bisericii.

Parohia lui era suferinţa umană.

Programul zilnic al Părintelui era mai organizat decât la cea mai strictă sihăstrie, în fiecare zi se scula la cinci şi jumătate, se pregătea pentru noua zi, o jumătate de oră era cititul rugăciunilor pe care îl făcea deobicei plimbându-se prin curte. La şase şi jumătate, zilnic în zi de lucru slujea o liturghie şi tot zilnic se împărtăşea. Răspunsurile la slujbele acestea le dădeam noi, copiii lui favoriţi, onoarea de a fi ales pentru serviciul de dimineaţă fiind disputată pe bază de perfect comportament.

Duminica era sărbătoarea enoriaşilor care veneau din toate părţile oraşului ca să-i asculte predicile lui inegalabile. Nu citea, nu urmărea directive oficiale, vorbea despre credinţă făcând incursiuni în istorie, în literatura universală, în vieţile sfinţilor şi ale oamenilor celebri, era uman, suferea pentru începuturile de necredinţă ce prindeau teren, încerca să convingă că pierzând credinţa pierzi totul, încetezi de a mai fi om fără flacăra Dumnezeirii din tine. Era un mare orator, dar nu un actor cum sunt atâţia predicatori de azi. Nu forma exterioară a predicii te cucerea ci haloul de dragoste creştină în care Părintele îmbrăca totul. Pentru copii avea orele lui aparte, îi învăţa versuri şi cântece, îi făcea să înţeleagă necesitatea de a fi bun. Noi, cei mici, îl idolatrizam şi era o întrecere în a fi la înălţimea aprecierii Părintelui, răsplata fiind a-l ajuta în altar, Duminica.

În timpul cumplitei foamete din 1946/1947 s'a întrecut pe sine. Ca să salveze cât mai mulţi, munceа încezit şi a căpătat ajutor dela societăţile catolice din Vest. Semnatarul acestor umile rânduri a supravieţuit datorită Crucii Roşii Daneze, pentru care Părintele m'a învăţat un frumos colind de Crăciun în germană, limbă de care nu aveam habar. Dar aşa am trecut drept copil german refugiat şi am supravieţuit.

Cu tristeţe îmi amintesc că se crease o animozitate în jurul Părintelui, preoţii oficiali din cartier făcând presiuni asupra credincioşilor să nu mai frecventeze biserica Părintelui, pentru a nu se slăbi... credinţa strămoşească.

Foarte curând totul se va sfârşi. Un fost popă de ţară complice al unui trădător în slujba ocupantului ajunge şeful bisericii oficiale şi se ordonă anihilarea Bisericii Unite.

Se ştie ce a urmat. Episcopi aruncaţi în închisori, unde îi voi întâlni când şi eu am ajuns acolo. Părintele a refuzat să semneze adeziunea la *biserica mamă*, dovedită vitregă. A stat ascuns pentrucă ştia că martiri au fost destui, dar un popor are nevoie şi de supravieţuitori care să ţină aprinsă flacăra credinţei.

Biserica Părintelui a fost transformată în locuinţă, odăjdiile lui frumoase confiscate şi folosite de către preoţii bisericii *oficiale* din cartier. Un singur lucru nu s'a putut face: distrugerea amintirii lăsată de Părinte. Am căutat să-l aflu şi când l-am găsit, după mulţi ani ne-am scris. Când am citit prima lui scrisoare am fost fericit cum nu am mai fost decât atunci când am atins pământul primei ţări libere. Aşa am aflat cum a muncit din greu, inclusiv la terasamente de cale ferată, cu mâinile lui ce cântaseră la pian şi vioară, apoi a găsit o slujbă mai uşoară într'un modest târg de provincie. Dar oriunde a fost, în camera lui mai mult decât modestă, avea un colţ rezervat pentru un altar, ca şi în vremea copilăriei mele, işi slujea singur liturghia şi se împărtăşea.

În ultima lui scrisoare îmi spunea: *nu-ţi pierde credinţa şi puritatea copilăriei pe care ţi-o ştiu atât de bine.* Curând după aceea am fost arestat.

De multe ori mi-am pierdut credinţa sub povara chinurilor de ani ce nu se mai sfârşeau pentru mine şi alţi zeci de mii ca şi mine. Îndoieli cumplite şi deznădejdi m'au bântuit. În locul purităţii s'a cuibărit ura contra celor care torturau şi crucificau neamul din care făceam parte. Tutuşi undeva imaginea de sfânt a părintelui s'a păstrat şi m'a călăuzit prin cele mai grele momente ale vieţii. Apoi am fugit din ţară.

Azi, cu lacrimi ce nu le pot stăpâni, citesc în scrisoarea primită dela Mitropolia din Blaj că... *Părintele Traian Mârza... nu mai este printre noi, s'a întors la Tatăl, în Împărăţia Cerurilor...*

Am ştiut că am o datorie morală faţă de el, cel care mi-a cizelat puritatea, azi pierdută, a copilăriei.

Şi am scris aceste rânduri ca un umil omagiu în faţa unui *Preot* care a rămas un simbol de credinţă neîntinată, unul prin care Biserica Neamului va supravieţui şi reinflori după această cumplită noapte care parcă nu s'a sfârşit încă.

Trecut în viaţa veşnică, părintele Traian Mârza, roagă-te cu inima ta simplă ca să ne recâştigăm puritatea şi credinţa într'o ţară complet curăţată de comunism.

Radu DUNĂREANU

Concitadinul meu Ilie

Ion TECŞA

Buzoienii de vârsta a treia, şi nu numai ei, îşi amintesc desigur de ILIE. Ilie, vulturul pleşuv, pripăşit nu se ştie din ce hrubă muntoasă în gara oraşului. Ştia, pesemne, mersul trenurilor, deoarece prezenţa lui insolită era sincronizată cu oprirea trenurilor rapide ce aveau vagoane restaurant. Bucătarii acestora îi aruncau, întotdeauna, câte o halcă de carne care, pe vremea aceea, deşi eram în război, ia 30-40 lei kilogramul, nu era o problemă majoră, ca astăzi.

De altfel, Ilie, carnivor lacom, mai ciupea câte ceva şi dela bufetul gării sau dela cantina Şcolii de perfecţionare a Aviaţiei, situată la doi paşi de gară.

Avioanele nu-l interesau. Le privea ca suprema condescendenţă, a maestrului, aruncată diletanţilor...

Apărea din înaltul cerului sau de după vreun nor şi, după un popas în turnul Morii Zagopol, ţuşt, pe peronul gării.

Să-l fi văzut pe regele zburătoarelor, ditamai matahala, plimbându-se semeţ printre ceferişti şi pasageri! Şeful de gară sau impiegatul de serviciu se pozau, tare mândri, alături de dihania zburătoare, de către un amator, din cele mai multe ori străin, în timp ce călătorii se îmbulzeau la ferestre pentru a nu scăpa spectacolul, care, vă imaginaţi era uimitor: un vultur, autodomesticit, cât un deltaplan!

Ilie se plimba dela un capăt la altul al peronului. Era caraghios, cu labele răschirate, legănându-şi trupul enorm de pe o labă pe alta.

Dar, odată desprins de pământ, bătându-şi aripile întinse peste vagoanele trenurilor stârnind aerul, să-i zicem la decolare, era magnific.

Se rotea apoi deasupra oraşului în volte largi elegante ducându-şi *"prada"* spre cine ştie ce culcuş.

Toţi îl iubeau pe Ilie! Era faima urbei. Părea că el, Ilie, o proteja din înalt. Cum Buzăul a fost ferit de bobardamente, unii sentimentali pretindeau că Ilie, nu ştiu cum, l-ar fi ocrotit.

Atât cât a trăit, nu se putea Buzău fără *"Drăgaica"* şi mai ales fără Ilie.

A murit, cam prin 1942-43 impuşcat de un Neamţ. Bestia umană s'a dat jos dintr'o garnitură ce transporta armament şi soldaţi germani, a îndreptat *"eroic"* Rneinmetalul, a ochit, foc şi gata! Ilie s'a prăbuşit, împroşcând cu sânge negru dalele caldarâmului.

S'a sfârşit încrezător că nimeni, şi prin nimeni înţelega oamenii în general, din cei ce-l alintau cu: *Ilie, Ilie, ce mai faci băiatul*, nu-i va face nici un rău, neştiutor că Omul, regele tuturor vieţuitoarelor, este, dintre toate, fiara cea mai crudă şi absurdă, se ştie, care ucide şi din plăcere şi amuzament.

Dacă nu mi-ar fi teamă că pe timpul acestei interminabile tranziţii aş fi tratat ca pe un trăznit, căruia îi arde de *"cioace"*, când încă raiul privatizării se află abia la inceputul ei, aş propune edililor oraşului a se conferi post mortem Vulturului ILIE titlul de Cetăţean de onoare şi, de ce nu, la intrarea în oraş şi pe frontispiciul Primăriei o emblemă heraldică, un gyps fulvus cu aripile întinse iar Regiei autonome CFR, pe locul asasinatului, instalarea unei statuiete sau bassorelief, reprezentându-l pe Ilie, vulturul, marele iubitor de ceferişti şi trenuri. Iar de Sfântul Ilie, la biserică, un acatist.

CONSECINȚE ALE PREFACERILOR POLITICE ÎN MUZICA ȚĂRĂNEASCĂ ROMÂNEASCĂ

—— Speranța RĂDULESCU ——

În muzicile tradiționale, prefacerile sunt de obicei legate, cu sensuri detectabile doar dintr'o perspectivă temporală mai amplă. Ele pot fi doar rareori atribuite unei cauze unice, fiind mai degrabă rezultatul conjugării mai multor factori cu surse și intensități diferite. Prin urmare, orice tentativă de a vorbi ***acum*** despre consecințele prefacerilor politice din România postrevoluționară asupra muzicii țărănești este, în principiu riscantă și contestabilă. Pe de altă parte, nu e mai puțin adevărat că această muzică a fost supusă în ultimele decenii unor presiuni severe; înlăturarea acestora, fie ea și parțială sau provizorie, nu putea să nu provoace câteva efecte imediate și perceptibile - cele la care intenționez să mă refer aici.

Presiunile au fost fie directe, fie indirecte. Cele directe au constat în interdicții formale, a căror ignorare atrăgea pedepse mai mult sau mai puțin drastice. Presiunea indirectă a constat în ***intoxicarea perseverentă a oamenilor cu versiunea folclorizată a muzicii lor***; o versiune *"ameliorată"*, în scopul difuzării, în conformitate cu principii estetice decurgând subtil din ideologia totalitară; o versiune decretată *"superioară"* și promovată de mediile de informare în detrimentul explicit al celei genuine.

Interdicțiile formale au fost felurite. Unele au fost dure și observate cu strictețe în toată perioada comunistă. Altele, motivate fie de interese momentane de stat, fie de schimbări neesențiale în ideologia partidului unic conducător, s'au exercitat mai domol și pe perioade limitate. (Un exemplu hilar: după ce Ceaușescu a împlinit 65 de ani, toate cântecele propuse pentru înregistrări sau spectacole privitoare la bătrâni sau bătrânețe erau *"corectate"* de cenzori sau pur și simplu înlăturate din programe. Nimeni nu s'a gândit însă să-i silească pe lăutari să le elimine din repertoriile lor de nuntă; sau pe țărani să le înlăture din cântarea lor cotidiană).

Interdicția cea mai aspră și constantă a țintit cântecele potrivnice regimului comunist și cooperativizării forțate a agriculturii. Cine avea îndrăzneala să le cânte risca arestarea, bătaia în beciurile miliției sau Securității, pierderea slujbei, hărțuieli de ordin economic și administrativ, ridicarea dreptului copiilor săi de a continua școala (duritatea pedepselor depinzând de epoca în care se comitea *"crima"*). Din fericire însă, această interdicție nu a afectat muzica propriu zisă: la Români, *"vorbele"* și *"glasurile"* cântecelor lirice sunt interșanjabile; când, dintr'un motiv sau altul, un pachet de versuri iese din circulație, melodia sau melodiile cu care se asociază în mod obișnuit, se salvează prin mariajul cu alte versuri.

O altă interdicție viza cântecele cu aluzii creștine. Ea a funcționat cu relativă rigoare în primii 15 ani de comunism, după care, și-a limitat raza de acțiune la contextele oficiale și publice.

A treia interdicție, care a lovit în însăși inima vieții tradiționale rurale, a privit colindatul și cântarea colindelor de Crăciun. În anii de debut ai puterii bolșevice, cei dispuși să o încalce erau urmăriți și risipiți în noapte cu ciomegele, sau *"prelucrați"* de partid în ziua următoare. După câțiva ani de hărțuială, curajoșii și încăpățânații au început să obosească și să renunțe: nu se poate colinda cum se cuvine cu grija de a nu fi prins, cu spaima de bătaie și de anchete. Către anii '70, coerciția a slăbit, dar teama de un posibil nou val de represiuni a persistat; obiceiul colindatului și-a irosit (poate prematur) vigoarea, iar colindele propriu zise au început să se șteargă din memoria oamenilor. De această dată, muzica însăși a fost afectată; inseparabil legată atât de cuvânt cât și de ritual, ea n'a găsit decât în rare cazuri modalitatea de a se transforma în structuri tradițional viabile și oficial acceptabile.

În ultimii 10 ani de dictatură, când măsurile împotriva a tot ceea ce era considerat nociv ideologic au devenit absurde, dar aplicarea lor din ce în ce mai neglijentă, a fost inventată o nouă restricție care îi atingea în primul rând pe lăutari: aceștia erau obligați sa evite *"folclorul poluat"* în orice contexte, inclusiv cele tradiționale. Prin *"folclor poluat"* autoritățile înțelegeau, într'un mod destul de confuz de altfel, piesele cu versuri vulgare sau insuficient de *"pudice"*, melodiile cu influențe străine (în special sârbești), cântecele de proveniență suburbană socotite în mod eronat *"țigănești"* (deși cuvântul *"țigan"* și derivatele sale erau rareori pronunțate și niciodată scrise sau tipărite). S'a lansat atunci o gălăgioasă acțiune de purificare ideologică, etnică și estetică a muzicii: *"campania de depoluare a folclorului"* (sic). S'a scontat și pe posibilul ei efect secundar: acela de încremenire a muzicii tradiționale în forme de preferință arhaice, dar în nici un caz rudimentare, forme care să ne exprime în cea mai avantajoasă ipostază: aceea de oameni cultivați și nobili, dar cu o viață tradițională care mărturisește fără echivoc asupra existenței noastre bilenare. Pedepsele pentru muzicanții contravenienți (stipulate, dar în fapt rareori aplicate) erau amenda și, în caz de recidivă, ridicarea atestatului de artist liber profesionist. Lăutarii încălcau sistematic poruncile stăpânirii, dar erau atenți să nu fie surprinși în flagrant delict; fapt care le umbrea întrucâtva spontaneitatea cântărilor.

Presiunea indirectă a fost de departe cea mai tenace și mai insidioasă. Ea a constat în difuzarea și exaltarea pe toate căile a unor piese muzicale exemplare, vrednice de a fi imitate. Metoda a fost convingătoare; cu atât mai mult cu cât piesele-model nu aveau aerul să aibă vreun raport cu ideologia totalitară (pe care mai toată lumea părea să o deteste și să o obstrucționeze prin ignorare inocentă), ci păreau simple încercări ale unor principii estetice de bun simț. Piesa muzicală perfectă avea forma fixă, simetrică și previzibilă până la detaliu; etala versuri de înaltă moralitate; era acompaniată de orchestre ample cu armonii dense și *"savante"* de inspirație occidentală cultă; și interpretată îngrijit și prețios. Pe scurt, *"idealul"* era standardizat, calofil, naționalist, pudibond, festivist și corect orientat ideologic. Mesajul său subliminal era: suntem o națiune puternică, care se exprimă ca atare și nu admite nici o intruziune străină; suntem cât se poate de civilizați, cultura savantă le e familiară până și țăranilor; avem o ținută etică ireproșabilă; adeziunea noastră la politica partidului este unanimă și nu admitem nici o exprimare individuală care ar putea-o pune la îndoială; cinstim *"într'un singur glas"* partidul și pe genialul său conducător.

Perfidia fiind bine ascunsă, puțini au fost cei capabili să o descifreze. Câțiva intelectuali au observat și, atunci când le-a stat în putință, au denunțat viciile frapante ale folclorului muzical oficial (uniformitatea, uscăciunea, redundanta apăsătoare, falsul, festivismul) fără să pară a înțelege că ele oglindesc cu fidelitate viciile societății comuniste. Cât despre producătorii de emisiuni și de spectacole, aceștia au acceptat *"versiunea folclorizată"* a muzicii - la urma urmei ei sunt cei care au produs-o și perfecționat-o! - au îndrăgit-o și au propagat-o cu deplină convingere, fără a fi izbiți măcar de ***lipsa sa de alternative.*** (Cei mai mulți sunt și astăzi cu totul incapabili să conceapă că ar exista sau s'ar putea populariza și o altfel de muzică țărănească.)

Au acceptat-o și țăranii: întâi de toate pentrucă această muzică constituia cu adevărat o versiune a propriei lor muzici; apoi, pentrucă prestigiul canalelor de difuzare nu putea să nu-i orbească; în fine, pentrucă picătura chinezească sfârșește întotdeauna prin a-și face efectul. Apropierea s'a produs în etape. Câtă vreme muzica le-a fost doar oferită ca divertisment, oamenii au ascultat-o cu plăcre, fără să se lase prea mult influențați de ea. Când au fost încurajați și chiar împinși să o interpreteze ei înșiși în festivalurile și concursurile de folclor care se țineau lanț, simpatia lor oarecum detașată s'a transformat în afecțiune. De altfel, participarea la festivaluri avea și părțile sale plăcute care puneau muzica într'o lumină cât se poate de favorabilă: călătorii excitante care le dădeau posibilitatea să cunoască oameni, locuri și feluri de muzică necunoscute, sejururi la hotel, mese gratuite la restaurante, distracții în grup. Se adăgau și mici stimulente materiale convingătoare: spre exemplu scutirea de anumite obligații față de CAP sau primărie, posibilitatea de a procura articole rare (zahăr, ulei, butelii de aragaz), dreptul de a închiria căminul cultural pentru vreo nuntă ș.a. Cine putea să reziste acestor tentații? Cui putea să-i fie indiferentă aura pe care o conferea scena? Or această scenă are, firește, exigențele ei - în general cele cunoscute dela televizor și dela *"plăci"* - pe care e potrivit să le respecți dacă dorești să te afirmi. Și unii oameni, îndeosebi cei tineri, le-au respectat. Alții au încercat, dar nu le-a prea reușit. În fine, alții nu au putut sau poate au refuzat instinctiv să li se supună. (Mă gândesc la fraza aruncată de o cântăreață-țărancă din Mehedinți dirijorului de orchestră care o acompania, încercând în același timp să-i standardizeze performanța: *"Taci că mă încurci!"*) Tinerii au început să cânte în noua manieră și în satul lor. Familia, vecinii și prietenii le-au arătat prețuire și ei au continut. Reverberațiile folclorului oficial asupra muzicii tradiționale au sporit an de an; au sporit însă în moduri și proporții diferite dela o arie culturală la alta, dela un sat la altul, dela un individ la altul.

În Decembrie 1989, toate formele de opresiune au părut să fie abolite. Și au fost de altfel abolite pentru o vreme. Numeroasele emisiuni de radio și televiziune consacrate muzicii populare au încetat. Festivalurile s'au oprit. Singura casă de discuri existentă - Electrecordul - s'a orientat neîntârziat asupra acelei *"muzici populare"* pe care fusese constrâns să o evite, care era la mare preț și care circulase până atunci prin casete produse și difuzate ilicit. Au apărut edituri de discuri și casete noi, care s'au orientat în același sens. Fiecare se simțea liber să cânte, să asculte, să ceară, să vândă sau să cumpere muzica preferată fără nici un fel de oprelişti.

Primul fenomen pe care l-am remarcat atunci a fost ieșirea la lumină a cântecelor de protest social pe care le bănuiam fără să sper că le voi putea imprima vreodată. Am înregistrat din întâmplare un astfel de cântec la o bătută maramureșeană. Oamenii îl cântau cu o siguranță și relaxare care proba faptul că le era de multă vreme familiar:

În anul cinzeșinouă
A ieșit o lege nouă.
Dar acuma, în optzeci,
Ori te spânzuri, ori te'nneci,
Ori la colectiv te treci.
Arză-te focu' de blid,
Colectiv ți-o trebuit
Cu ziar acoperit;
Pe ziar scrie "Scînteie".
Zice dracu' să te ieie!

Un altul, nu mai puțin curajos, care datează probabil din anii '50-'60, mi-a fost dictat de un bătrân lăutar de cârciumă din Constanța:

De nimica nu mi-e frică
Decât de mașina mică,
Vine noaptea, te ridică.

Al doilea fenomen care m'a frapat a fost reînvierea sau intensificarea frenetică a colindatului și implicit a colindelor de Crăciun. În 1991, puțin înainte de Ajun, mă aflam în satul ialomițean Jilavele. Am asistat atunci la pregătirea febrilă pentru colindat. Câțiva tineri învățau în grabă, din inițiativă proprie sau la sugestia directorului de cămin, versuri și melodii de colinde neștiute sau uitate dela maturi și bătrâni. Același director de cămin scria și distribuia sătenilor versurile adevărate ale colindelor satului (versiuni pe care tot el le *"epurase"* pentru a le face acceptabile în festivaluri și spectacole obișnuite), stabilea și conducea repetiții. Într'un sat apropiat, Gheorghe Doja, oficialitățile organizau un festival local de colinde. (Interesant că tentativele de a restaura stări de fapte anterioare comunismului se exprimau în ambele cazuri - ca și în atâtea altele - prin structuri comuniste, singurele pe care oamenii le stăpâneau și cu care erau capabili să opereze). Participanții la festival, veniți din vreo zece sate, au cântat cu o vizibilă și neprefăcută plăcere, într'o manieră tipic țărănească, în gura mare, așa cum fac de obicei de Crăciun la adevăratul colindat.

Ultima interdicție, aceea de a cânta *"folclor poluat"*, a căzut fără zgomot. La urma urmei, cu puțină abilitate, lăutarii țărani izbuteau oricum să le cânte beneficiarilor lor muzica preferată. S'a întâmplat totuși ceva neașteptat: această *"muzică poluată"*, îndrăgită și cântată cu furie la petrecerile sătești, s'a prefăcut într'o muzică ușor diferită, în egală măsură compoziția, dar ușor epurată de elementele sârbești la modă și contaminate cu altele, de vagă obârșie turcească. De ce oare? Poate pentrucă, o dată permisă, muzica *"sârbească"* înceta să mai aibă forța de seducție a fructului oprit. Poate pentrucă *"moda"* s'a stins dela sine, pentru a face loc alteia.

Continuare în numărul viitor

MONUMENTUL DELA SÂMBĂTA

În 29 Octombrie 1995 s'a dezvelit și sfințit, în fine, la poalele munților Făgărași, monumentul din incinta mânăstirii lui Constantin Brâncoveanu, dela Sâmbăta de Sus-Făgăraș.

O cruce mare albă cu numele celor ce au căzut sau ajutat rezistența armată în lupta contra comunismului din anii '50 din Țara Făgărașului. Ordinea numelor începe cu Arhimandritul Arsene Boca, prof. Nicolae Pătrașcu, preotul Coriolan Buracu, avocatul Virgil Mateiaș, ș.a.

Crucea va avea încă patru anexe pe care vor fi trecute numele celor care au susținut și ajutat pe luptătorii din Munții Făgărașului. A fost lume multă - este drept mai puțină comparativ cu doi ani în urmă, la sfințirea monumentului dela Aiud.

A fost o zi superbă de toamnă, ultima cu soare până în prezent în această toamnă. S'au întâlnit camarazi, prieteni, cunoștințe ce nu s'au mai văzut de zeci de ani. S'au revăzut Vichente Comșulea, D-rul Ghiță Cornea, frații Buracu, Mihai Mateiaș, Octavian Popa, Traian Golea-Florida, ziaristul Marcel Petrișor și mulți alții.

Slujba religioasă a fost efectuată de un sobor de preoți ortodocși și grecocatolici. Corul a fost format din preoți teologi dela Sibiu.

Printre cei ce au vorbit menționăm pe partizanul Ion Gavrilă, căpetenia celor din munți, Olimpiu Borzea, Senatorul de Făgăraș Pica, ș.a.

O gardă militară de onoare, a salutat evenimentul. După ceremonie a urmat o masă comună în noua sală de mese a Mânăstirii, cu o capacitate de peste 500 de persoane. Toată festivitatea a fost filmată și fotografiată.

Corespondent

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

DOMNUL ILIESCU ÎN HALAT ŞI PAPUCI

Publicaţia *"Central European Economic Review"*, editată de Wall Street Journal Europe oferă, sub semnătura D-lui Ernest Beck, câteva complimente Conducătorului Suprem al României, mai exact îi spune pe nume că-i *"cameleon"*, *"enigmatic"*, întrebuinţează *"mâna forte"*, e *"naţionalist"*, în timp ce *"politicile D-lui Iliescu au ţinut România la coada grupului de ţări din Europa de Est"* etc.

Noi vedem în Dl. Iliescu calităţi deosebite: este un geniu şi un mare inventator ce găseşte soluţii pentru orice problemă, plus că posedă un zâmbet ce - ne spune Dl. Alfred Moses, Ambasadorul Statelor Unite la Bucureşti - l-ar putea alege primar la Chicago.

Cine ar fi putut inventa pe *"terorişti"* ca să nască confuzie şi să-l *"tranziţioneze"* pe eternul comunist, ca lider anticomunist?

Cine ar fi putut amăgi pe adevăraţii luptători (D-na Cornea şi alţii) ca să vorbească la televiziune în favoarea *"Frontului"*?

Cine a mărit subit lefurile minerilor ca să-şi asigure suportul fizic al celor care *"nu gândesc"*?

Nu s'a dovedit Dl. Iliescu un geniu care prevede pe tabla de şah politica mutării cu luni şi ani înainte de alegeri?

Cine a manevrat şi încurajat Libertatea Presei ca să ne trezim la primele alegeri cu'n tămbălău de peste o sută de partide? Acum, după ce s'a ferecat de fotoliul preşedinţial, a sosit timpul ca *"Libertatea Presei"* să fie suprimată pe ici pe colo...

Se spune că strigoii când se uită în oglindă, ei nu se văd; un comunist când se uită în oglindă se sperie de crimele ce le-a comis. Presa a început să dezgroape trecutul foştilor şi actualilor tovarăşi şi să-i silească să se uite în oglindă şi să-şi vadă CRIMELE. Asta-l sperie pe Dl. Iliescu, care şi-a purtat insigna de comunist la butonieră şi carnetul de KGB-ist în buzunar.

Dar Dl. Iliescu, după cum am spus, e un geniu şi a descoperit o altă serie de terorişti ce ameninţă *"Democraţia Originală"*.

Iată ce gândeşte, vorbeşte şi zâmbeşte genialul inventator şi preşedinte prin gura D-lui Traian Chebeleu, scrie Florina Juncan în *"Evenimentul Zilei"*, 8 Decembrie 1995:

"Una din principalele preocupări ale D-lui Ion Iliescu o constituie tendinţele de reactivare a Mişcării Legionare", mai exact tabăra (de o lună) dela Padina şi marşul dela Tâncăbeşti, unde s'a ridicat o cruce şi s'a spus o rugăciune pe locul unde a fost asasinat, din ordinul Regelui Carol al II-lea, Corneliu Codreanu.

Alţi terorişti care nici măcar nu pot vota contra D-lui Iliescu îl formează cei de peste hotare, care duc lupta de a scăpa ţara din ghearele neocomuniştilor.

Subliniem finalul Regelui Carol al II-lea, al Fiului Iubit şi al marei savante şi rugăm pe bunul Dumnezeu ca Dl. Iliescu să nu aibă aceeaşi soartă.

SUNT ALERGICI LA PUŞCĂRUE

Toţi tovii condamnaţi pentru crime s'au molipsit de alergie! Zidurile închisorii le irită prestigiul şi cum un medicament contra alergiei provocate de cei patru pereţi ai celului încă nu s'a descoperit, cei condamnaţi îşi împlinesc osânda stând acasă în fotolii, sorbindu-şi *"turceasca"* şi uitându-se la TV. Ultimul *"alergist"* este tovul Gheorghe Oprea, fostul vice-prim-ministru al împuşcatului, condamnat la 14 ani pentru *"complicitate şi instigare la omor deosebit de grav"*.

•••

LUNA ŞI MILIONUL

Leafa lunară a unui parlamentar - 1.000.000 lei, plus alte *"gratuităţi"* călătorii etc.

•••

ÎN LUPTĂ CU INFLAŢIA

Inflaţia se datoreşte faptului că se scumpeşte viaţa şi se măresc lefurile. Dl. Iliescu are un plan original ca să reducă inflaţia la jumătate:

Să nu se mai mărească lefurile!

•••

SRI FACE ECONOMIE LA CIFRE

Dl. Virgil Măgureanu a declarat în faţa Senatului că după cercetările făcute, numărul victimelor atrocităţilor comuniste ar fi fost o bagatelă de 8.000 de persoane. SRI va publica o listă cu cei *"dispăruţi"*. E totuşi un progres că victimele comuniştilor nu s'au evaporat ca *"teroriştii"* din timpul revoluţiei.

•••

GHIPSUL ŞI-A PIERDUT MEMORIA

Generalul, picior în ghips, Victor Stănculescu a declarat în faţa *"Comisiei Decembrie '89"* că nu ştie nimic de conturile secrete, de agendele Elenei Ceauşescu, la fel *"nu ştie nimic"* nici despre cei care au organizat procesul Ceauşeştilor. A şti ceva despre conturile secrete ale împuşcaţilor poate provoca accidente de elicopter, *"sinucideri"*, atacuri subite de inimă etc.

•••

C.V. TUDOR FACE APEL LA DUMNEZEU

Supărat pe cei care vor să-i ridice imunitatea parlamentară Dl. Tudor publică în revista *"România Mare"*, sub fotografia D-lui Iliescu şi altor tovi, următorul blestem: *"Pentru ticăloşia lor fără margini, pentru înfometarea ţării, pentru batjocorirea poporului român şi siluirea justiţiei, bate-i Doamne, cu osânda Ta!"*

•••

POVESTEA CU TÂLC A STATISTICILOR

Conform cifrelor oficiale: puterea de cumpărare este cu o treime mai mică decât cea din 1989. O coincidenţă, în anul alegerilor 1992 şi în preajma alegerilor, puterea de cumpărare creşte. În ultimele nouă luni, s'a făcut un salt dela 57,9% la 64,2%.

•••

MOLDOVENII NE-AU LUAT-O ÎNAINTE

Două treimi din proprietăţile Statului au fost privatizate. Asta înseamnă că peste 2.000 de întreprinderi sunt acuma în mâna particularilor.

•••

S'a decis în Senat că *"Imunitatea parlamentară"* nu poate fi ridicată decât cu 2/3 de voturi.

•••

Un transport cu metroul sau autobuzul - 250 lei.

•••

În locul regretatului Corneliu Coposu, a fost numit ca preşedinte interimar al PNŢCD, Dl. Ion Diaconescu.

•••

"Din punct de vedere economic, în România există dificultăţi mai mari decât în alte ţări, în primul rând birocraţia..." (Nicholas Bonsor, dela Ministerul de Externe al Angliei).

•••

Se anunţă mărirea taxelor vamale ale produselor la preţ de dumping ce fac concurenţă loială produselor româneşti.

•••

Taxa de îmbarcare la Aeroportul Otopeni s'a mărit dela $5 la $9. Cei în tranzit sunt scutiţi.

•••

Din lipsa de hârtie *"organizată"*, unele publicaţii nu apar la timp, iar altele nu apar deloc.

•••

Miron Cozma şi-a mărturisit greşeala: *"Niciodată minerii nu vor mai fi folosiţi împotriva studenţilor"*.

•••

Unul din opt inşi lucrează în sectorul privat.

•••

Şomerii primesc între 40.000 şi 150.000 lei lunar.

•••

Din motive de *"economie"*, Ambasada USA nu are funcţionari destui ca să acorde necetăţenilor vize de intrare în Statele Unite.

•••

Un alt partid în slujba regimului: Partidul Chiriaşilor, care se opune de a fi evacuaţi, indiferent dacă locuiesc în bloc sau în CASELE NAŢIONALIZATE (Sublinierile noastre).

•••

Presa-i încă liberă, dar hârtia iarăşi s'a scumpit: dela 1.270 lei/kg. la 1.580.

•••

Banca Europeană pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare (BERD) ne-a aprobat un împrumut de $200 milioane.

•••

PRO-TV este noua staţie privată ce poate fi văzută în toată ţara: se transmit filme, seriale, sport şi ştiri.

•••

A murit cunoscuta cântăreaţă Rodica Bujor.

•••

S'a propus şi aprobat ca unul din bulevardele Capitalei să poarte numele Corneliu Coposu.

•••

La TVR s'au interzis cupletele politice.

•••

În unele oraşe s'a cerut tribunalelor înfiinţarea PCR.

•••

După 6 ani de progres, nivelul de viaţă e la jumătate din ce era în Decembrie 1989.

•••

O oră de muncă se plăteşte cu 64 de cenţi.

•••

Datoria de $3 miliarde va fi achitată cu noi împrumuturi ce vor fi obţinute de BNR.

•••

McDonald va deschide două restaurante la Braşov.

•••

Patriarhia a împărţit daruri de Crăciun celor din penitenciare şi şcoli de educare.

•••

Camera Deputaţilor a aprobat ca România să participe cu un batalion de geniu la forţele NATO ce menţin pacea în Bosnia-Herţegovina.

•••

Bolile de inimă cauzează cele mai multe decese.

•••

Judeţele Gorj şi Timiş au respectiv 3,5% şi 3,8% şomeri, iar judeţele Neamţ şi Vaslui au 16,8% şi 15,6% şomeri.

•••

Italienii, Francezii şi Americanii sunt dornici să ne adopteze copiii.

•••

1995 se încheie cu o extra datorie de $1,6 miliarde.

•••

Lucia Hossu Login, autoarea serialului *"Memorialul durerii"*, a obţinut un premiu de 500.000 lei din partea societăţii *"Timişoara"*.

•••

Helen Stoica, soţia lui Ion Caritas-Stoica, a făcut apel (fără succes) la cetăţeni de a contribui la fondul de apărare al soţului ce se află în puşcărie.

•••

S'a deschis în Bucureşti prima bancă Româno-Ungară, *"Pater Banc"* cu un capital de 8 bilioane lei. 90% din capital îl deţin Ungurii.

•••

Leafa lunară a muncitorului este de $104,8.

•••

În 1993, numărul şomerilor era de circa 1,2 milioane, dar în Noembrie 1995 numărul s'a redus la 989.309, întreprinderile particulare oferă circa 1.250.000 de servicii.

•••

SE FRĂMÂNTĂ LEGEA PARTIDELOR

În Camera Deputaţilor s'a discutat, certat, votat şi s'a trimis la Comisia Specială pentru retuşarea legii Partidelor, o lege ce interzice donaţii dela Regiile autonome, băncile unde capitalul statului e majoritar; de asemenea organizaţiile şi partidele din străinătate pot oferi doar bunuri materilae necesare activităţii politice (maşini de scris, de copiat, computere etc.)

•••

MOR DE FRIG ŞI FOAME

În săptămâna 11-17 Decembrie au fost găsite 31 de corpuri ale unor persoane care au căzut victimă frigului şi alimentaţiei neadecvate. În total au murit de frig şi foame cca. 3.000 de inşi.

•••

DUPĂ GER ŞI VĂCĂROIU ACUM AVEM INUNDAŢII

Am avut zăpadă, am avut ger şi deodată am avut ploi şi zile calde care au provocat inundaţii în special în judeţele Neamţ, Cluj, Alba şi Hunedoara. Numărul caselor duse pe apă au trecut de o mie, poduri dărâmate, unele fabrici avariate, şi mii de hectare de pământ acoperite cu apă, etc., dar nimeni nu şi-a pierdut viaţa.

•••

VĂCĂROIU ÎNŢĂRCAT DE F.M.I.

Din cauza proastei administraţii, haosului şi lipsei unui plan de redresare economică, Fondul Monetar Internaţional nu va mai acorda noi împrumuturi iar ratele dela împrumuturile acordate vor fi suspendate. O primă consecinţă, dolarul la negru costă 3.000 lei.

•••

VOX ELECTRONIC, VOX ILIESCU

După şirul democraţiilor progresiste, ştiinţifice, originale etc., acum am dat peste o nouă democraţie care exprimă instantaneu voinţa poporului: *"Democraţia cu Votul Electronic"*.

La Senat s'a instalat votul electronic care *"garantează"* că nimeni nu poate vota sau schimba votul altuia; dar când s'a pus la vot decizia Curţii Constituţionale din Legea Caselor Naţionalizate votul a fost 88 pentru, 4 contra şi o abţinere.

Printre cei *"prezenţi"* care au votat *"pentru"* se numărau senatorii Oliviu Gherman şi Ioan Predescu, care erau în China; Valentin Gabrielescu care era la Strasburg; Emil Tocaci care era la o înmormântare plus alte voturi *"pentru"* în numele scaunelor goale.

•••

DELA ANA LA MOSCOVA

Uniunea Sovietică ne-a înşfăcat *"Insula Şerpilor"*, iar după răposarea Uniunii insula a devenit ucraineană. Când Bucureştiul cere insula, Kievul răspunde că România s'o ceară dela Moscova. Între timp, Ucraina şi-a instalat o mică bază militară ca să apere Marea Neagră... mai exact petrolul ce s'ar găsi în jurul insulei.

•••

MARE ADEVĂR ÎN MICA PUBLICITATE

Redăm din anunţurile din paginile *"Mica publicitate"* apărute înainte de sărbători: automobilele se vând numai pe dolari sau mărci germane; o dacie 13101 (1995) 6.000 DM. (Peste 10 milioane lei); un impermeabil îmblănit pentru femei 699.000 lei, iar la Talcioc poţi cumpăra o maşină de tăiat tăiţei cu 90.000 lei, aproape leafa unui artist pe-o lună.

•••

CIFRELE "VORBEŞTE"

Dela Institutul de Cercetări a calităţii vieţii: 50% din cetăţeni trăiesc sub nivelul de trai, iar 11% dintre ei trăiesc în mizerie. În medie 60% din leafă se cheltuieşte pe alimente. Leafa pentru un trai minim e de 132.933 lei. Un muzician din Orchestra Operei primeşte 80.000 lei.

•••

CE NE SPUN VIZITATORII

Petru Godiac, singurul eliberat din lotul Ilaşcu, a devenit cetăţean de onoare al Clujului şi primăria i-a oferit locuinţă • Anul Parlamentar are 13 luni. Parlamentarii au primit de Sărbători a 13-a leafă variind dela 1,7 la 3 milioane lei • Preşedintele PUNR şi primarul Clujului, Gheorghe Funar, nu mai sprijină pe Dl. Iliescu la viitoarele alegeri • După şase ani dela Revoluţie Dl. preşedinte face apel ca cei ce au participat să vină şi să spună tot ce ştiu (Dar nu li s'a garantat viaţa, n.r.) • În 1995 s'au cumpărat 221 de autoturisme *"Mercedes"* • Bancherilor nu le place o ţară fără datorii, cu administraţia Văcăroiu începem să fim din ce în ce mai plăcuţi • S'a depus o cerere pentru înfiinţarea unei noi Comisii pentru *"Aflarea adevărului despre Revoluţia din Decembrie 1989"* • Dacă alegerile s'ar ţine azi, Iliescu ar obţine 35% din voturi • Parchetul General a completat dosarul senatorului C.V. Tudor prin care se cere ridicarea imunităţii parlamentare • Nouă persoane din zece, între 18-20 de ani vor să părăsească ţara • Vreo 200 de vechi tovi au bocit la Ghencea pe răposaţii împuşcaţi • La Universitea din Bucureşti se vor studia limbile sanscrita, hindu şi ţigăneasca.

•••

DIN CELE TREI COLŢURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de Dan PĂSTOREL

TRATATUL A FOST SEMNAT, URMEAZĂ APLICAREA

Mult aşteptatul tratat de pace, dintre cele trei părţi beligerante din fosta Iugoslavie a fost semnat pe data de 14 Decembrie la Paris. Astfel, într'un ceremonial deosebit, care a avut loc la Palatul Elisée, Preşedinţii: Miloşevici (Serbia), Tujman (Croaţia) şi Izetbegovici (Bosnia), şi-au pus semnătura ca şi la Dayton, pe documentul de 19 pagini, oficializând definitiv acest tratat de pace. Documentul a fost contrasemnat de sponsorii: Statele Unite (Preşedintele Clinton), Franţa (Preşedintele Chirac), M. Britanie (Premierul Major), Germania (Cancelarul Khol) şi Uniunea Europeană.

După cum se ştie, punctul principal al tratatului este rămânerea Bosniei, ca un singur stat în existentele sale fronfiere internaţionale. Se poate remarca că acest acord de pace, obţinut după intense presiuni diplomatice, nu a entuziasmat pe nici una din părţile beligerante. Fiecare din ele se simte frustrată. Atmosfera poate foarte bine fi definită de declaraţia Preşedintelui Izetbegovici: *"guvernul meu ia parte la acest acord fără nici un entuziasm, dar ca cineva care ia un medicament amar"*. El a mai adăugat că ţelul guvernului său a fost să menţină Bosnia unificată. *"Dar oare aceasta se va materializa sau va rămâne doar ceva pe hârtie?"*

Preşedinţii Miloşevici şi Izetbegovici au schimbat scrisori, în prezenţa Preşedintelui Clinton, la ambasada americană, garantând ca în decurs de 60 de zile se va face schimb de ambasadori între Republica Federală a Iugoslaviei (Serbia şi Muntenegru) şi Bosnia-Herţegovina. De remarcat că Iugoslavia şi Croaţia nu se recunosc încă, fiindcă nu s'au pus de acord pentru un schimb de teritoriu în Sud-Estul Croaţiei, în jurul portului Split.

Adevărata situaţie şi perspectivele unei păci în Bosnia se va vedea, după ce armata NATO de 60.000 de oameni va începe să aplice pe teren condiţiile tratatului de pace. Conform planului de desfăşurare al trupelor, Bosnia va fi împărţită în trei zone atribuite forţelor americane, franceze şi engleze. Contingenţele mai mici ale altor naţiuni participante vor fi repartizate în aceste sectoare.

Primele forţe de specialişti, lucrători şi ingineri şi-au făcut apariţia încă dela începutul lunii Decembrie, ca să pregătească instalaţiile şi construcţiile necesare trupelor. Acestea au început să sosească în Bosnia şi Croaţia venind pe calea aerului şi pe calea ferată via Germania-Austria-Ungaria. Vremea nefavorabilă a împiedicat ritmul normal, mai ales al avioanelor de transport C-130, care trebue să aterizeze pe aerodromul din Tuzla, unde se stabileşte cartierul general al trupelor americane. Americanii, care aduc 20.000 de soldaţi din Germania, au trebuit să construiască un pod de pontoane peste Râul Sava, pentru a transporta tancuri şi armament greu.

Comandantul suprem al forţei de 60.000 oameni este Amiralul american Leighton Smith, care deţine funcţia de Comandant NATO pentru Sudul Europei. El a preluat pe data de 20 Decembrie autoritatea ONU dela generalul Javier, comandantul acestor forţe pentru fosta Iugoslavie. Astfel 16.000 din soldaţii forţelor de pace vor continua activitatea sub comandă NATO, schimbând căştile albastre cu cele ale forţelor lor naţionale. Vehiculele şi carele blindate albe, cu iniţialele ONU, au fost revopsite în culorile de camuflaj ale armatei regulate, cu iniţialele IFOR (Forţa de Îndeplinire). Comandantul tuturor trupelor terestre este Generalul englez Sir Michael Walker, iar al forţei americane de 20.000 oameni este Generalul William Nash, comandantul Diviziei I-a Blindate americane din Germania. Primii inamici ai forţelor NATO care sosesc, sunt vremea rea şi minele.

Sârbii bosniaci au fost revoltaţi de faptul că Saraievo nu a fost împărţit. Ei consideră că au fost trădaţi de Karadjici şi Gen. Mladici, pe care-i socotesc că poartă vina situaţiei dezastruoase în care se află, prin metodele folosite. Karadjici este din ce în ce mai izolat, mai ales prin opoziţia politică din Banja Luka, cel mai mare oraş sârbesc din Bosnia. Mladici trăieşte mai mult în bunkerul lui Tito din Munţii Bosniei. Ambii sunt pe lista criminalilor de război a tribunalului dela Haga şi conform acordului de pace, ei nu au voie să participe la activitatea politică.

Croatia
U.K. sector
Bihac
Banja Luka
Tuzla
Serbia
Brcko
Bosnia-Herzegovina
U.S. sector
Srebrenica
N
0 50 miles
Gornji Vakuf
Sarajevo
Zepa
Pale
Split
Mostar
Gorazde
French sector
Montenegro
Serbian control
Muslim and Croatian control
Adriatic Sea

Trecera trupelor americane peste Râul Sava

PARTIDUL COMUNIST A CÂŞTIGAT ALEGERILE DIN RUSIA

REZULTATUL ALEGERILOR DIN RUSIA

Partidul	Procentul de voturi	Locuri pe listă	Locuri candidaţi individuali	Total locuri	Locuri în 1993
PARTIDUL COMUNIST	22.30%	99	58	**157**	45
DEMOCRAT LIBERAL	11.18	50	1	**51**	63
PATRIA NOASTRĂ E RUSIA	10.13	45	10	**55**	—
YABLOKO	6.89	31	14	**45**	25
Partidele au avut nevoie de 5% din voturi pentru a câştiga un loc pe listă.					
FEMEILE ÎN RUSIA	4.61	0	3	**3**	23
RUSIA MUNCITOARE	4.53	0	1	**1**	0
CONGRESUL COMUNITĂŢILOR RUSE	4.31	0	5	**5**	—
PARTIDUL LUI SVIATOSLAV FEODOROV	3.98	0	1	**1**	—
ALEGEREA DEMOCRATICĂ A RUSIEI	3.86	0	9	**9**	76
PARTIDUL AGRARIAN	3.78	0	20	**20**	55
PUTEREA PENTRU POPOR	1.61	0	9	**9**	—
ALTE PARTIDE		0	17	**17**	—
INDEPENDENŢI	—	0	77	**77**	—

Ghenadi Ziuganov

Alegerile parlamentare din Rusia, pentru cele 450 de locuri din Duma au fost câştigate de Partidul Comunist condus de Ghenadi Ziuganov, care a obţinut 22,30% din voturi. Pe următorul loc s'a clasat partidul ultranaţionalistului Jirinovski, Partidul Liberal Democratic, cu 11,18% voturi. Partidul guvernamental al lui Victor Cernomîrdin, Patria Noastră este Rusia a obţinut numai 10,13%, iar pe locul al patrulea, cu 6,89% s'a situat partidul proreformist Iabloko al cărui lider este Grigori Iablinski, economistul care a început reformele sub Gorbaciov. Au participat 43 de partide. De remarcat că partidul Opţiunea Rusiei condus de Iegor Gaidar (care a început programul de reforme pentru Elţin) nu a obţinut minimul de 5% pentru a câştiga locuri în parlament pe listele de partid. La fel a fost cazul partidului Congresul Comunităţilor Ruse, din care face parte generalul Lebed, deşi acesta se bucură de popularitate şi visează ca Rusia să se întindă pe teritoriile deţinute de URSS. Generalul a obţinut loc în parlament pe listă individuală. De reamintit că numai jumătate din cele 450 locuri din Duma sunt alese prin intermediul partidelor, restul de 225 sunt obţinute pe liste individuale la nivelul districtelor.

În aceste condiţii, prin eliminarea partidelor care au obţinut sub 5% din voturi, partidele rămase (primele patru) şi-au mărit numărul de locuri. Astfel comuniştii au câştigat 99 locuri la care s'au adăugat 58 din alegerile individuale, deci 157 locuri faţă de 45 cât au avut în 1993. Partidul guvernamental al lui Cernomîrdin are un total de 55 locuri, dar el este un partid creat de curând. Partidul reformist al lui Iavlinski a obţinut 45 membri în Duma, faţă de 25 în 1993. Deşi a venit pe locul doi, partidul lui Jirinovski a obţinut 51 de locuri faţă de 63, cât a avut (datorită obţinerii numai a unui loc pe lista individuală).

De subliniat că legislatorii comunişti vor beneficia şi de voturile celor două partide aliate, Partidul Agrarian (20 locuri) şi Putere pentru Popor (9 locuri). La acestea se pot adăuga 34 din cei 77 de independenţi, care se consideră că simpatizează cu comuniştii, ceea ce poate duce la obţinerea unei majorităţi în parlament.

Cu toată orientarea spre stânga a alegătorilor, se poate considera că acest vot a fost în primul rând un protest împotriva reformelor nepopulare introduse de guvern şi nu numai decât un vot procomunist. Se poate remarca totuşi că Partidul Comunist are mai mult de 500.000 de membri şi o armată de propagandişti voluntari, ceea ce face să fie considerat cel mai mare şi mai bine organizat din partidele care au participat la alegeri. Ca şi în celelalte ţări din fostul lagăr socialist unde alegătorii şi-au pierdut încrederea în promisiunile unei pieţi libere (Bulgaria, Polonia, Ungaria) şi partidul comunist al lui Ziuganov a căutat să apară nu ca tipul vechi şi regid al epocii staliniste, ci ca un partid care încearcă o nouă orientare. Astfel, în campania sa, Juganov s'a întâlnit cu mulţi investitori străini, pe care i-a asigurat de sprijinul partidului său.

Consecinţele acestor alegeri se vor vedea mai târziu, deoarece sub constituţia rusă parlamentul este mai slab decât preşedintele. Duma nu poate controla pe primul-ministru, iar preşedintele poate da decrete în majoritatea problemelor, având şi drept de veto în deciziile parlamentului, care nu poate răsturna un decret prezidenţial, decât cu o majoritate de două treimi. Rezultatul pare mai important în ceea ce priveşte viitoarele alegeri prezidenţiale din Iunie 1996, fiind un barometru al şanselor pe care le vor avea candidaţii partidelor, care s'au clasat pe primele locuri.

După cum se ştie, dacă nici unul din candidaţii prezidenţiali nu va obţine 50% din voturi, primii doi clasaţi vor participa la al doilea tur de scrutin. Astfel Elţin (dacă va participa, sau Cernormîrdin) va trebui să se claseze în primele două locuri, având contracandidaţi pe Ziuganov şi Jirinovski. Un candidat cu popularitate este şi Gen. Aleksandr Lebed, care va candida individual. Deşi nu este comunist, ideile sale nu diferă mult de cele ale comuniştilor. El a promis să restaureze armata demoralizată şi să lupte împotriva expansiunii NATO, ca şi împotriva inechităţilor produse de privatizare şi corupţie. Sondajele de opinie par să indice că Ruşii doresc înainte de orice restabilirea ordinii într'o ţară devenită haotică. Lebed a declarat că intenţionează să facă un acord cu comuniştii, care caută mai demult un patriot care să conducă o coaliţie de stânga în alegeri. Pentru a obţine calificarea în alegerile prezidenţiale, generalul are nevoie de un milion de semnături.

ISRAELUL CONTINUĂ DRUMUL PĂCII

Shimon Peres şi-a ţinut promisiunea de a merge pe drumul de pace trasat de Rabin. Conform acordului de pace Israelo-Palestinian, trupele israeliene şi-au continuat retragerea, astfel că au trecut sub autoritatea palestiniană alte cinci oraşe: Tulkarm, Nablus, Qualqilaya, Bethleem şi Ramalah. Jenin a trecut încă din Noembrie, iar Hebron va trece în Martie cu un statut mai aparte.

Transferul Bethleemului, centru turistic important al lumii creştine, chiar înainte de Crăciun, a făcut ca numărul vizitatorilor să fie mai redus ca altădată, deşi liderii palestinieni au căutat încă cu mult înainte să-i asigure pe cei care vor veni de toată siguranţa şi confortul cuvenit. În noaptea de Crăciun Arafat a declarat: *"în noaptea aceasta Musulmanii, Creştinii şi Evreii vor sărbători pe un pământ al păcii. Ne rugăm împreună şi lucrăm împreună pentru pace, pentru care a lucrat şi a luptat profetul nostru Iisus Hristos"* (conform credinţei musulmane Iisus este profet). Nu s'au produs incidente cu excepţia opririi de către poliţia israeliană, la punctul de control cu Malul de Vest, a unui autobuz încărcat cu ultranaţionalişti israelieni, care purtau pancarte şi vroiau să manifesteze împotriva transferului de autoritate.

De remarcat că au reînceput şi convorbiri de pace între delegaţii israelieni şi sirieni în Statele Unite (Statul Maryland) sub meditaţie americană. În acest sens Secretarul de Stat Chrissens Secretarul de Stat Christopher va face din nou o călătorie la Ierusalim şi Damasc. El se va duce întâi la Paris unde va participa la o conferinţă în privinţa autoguvernării palestiniene şi al ajutorului financiar promis acesteia de către unele ţări.

Conform acordului de pace Israelo-Palestinian, retragerea trupelor israeliene a trebuit să se facă înaintea alegerilor palestiniene, care vor avea loc pe data de 20 Ianuarie. Se vor alege atunci membrii Consiliului Palestinian, care va reprezenta autoritatea supremă de guvernare. Este pentru prima dată când Palestinienii vor putea să-şi aleagă propriii lideri. Ei au fost guvernaţi pe rând de Imperiul Otoman, Mandatul Britanic, Transiordania, Egipt şi Israel.

CRONICA INTERNAŢIONALĂ

TUR DE ORIZONT

—Vasile VRÂNCEANU—

Curând se va încheia şi secolul 20. Odată cu el şi al doilea mileniu din epoca creştină. În cei cinci ani până la trecerea pragului în mileniul al 3-lea, se va schimba oare situaţia lumii? Va aduce ceasul ce n'aduce anul?

Secolul al 20-lea se va inscrie oricum în istorie ca secolul războaielor, al revoluţiilor, al lichidării colonialismului, al genocidelor, al terorismului şi al trădărilor, al unor adânci transformări în viaţa zbuciumată a planetei noastre, secolul unui spectaculos progres tehnic şi ştiinţific care a dus la cucerirea spaţiului cosmic.

Victoria din 1905 a Japoniei contra Rusiei expansioniste a arătat lumii că fenomenul colonialist nu este o stare naturală, că poate fi oprit. În următorii 50 de ani a fost lichidat.

Cele două războaie mondiale - primul pornit de monarhiile autarhice, al doilea de dictaturile totalitare - au fost câştigate de statele democrate. Cu ce urmări şi în al cui folos?

În 1917, Preşedintele SUA, Wilson a cerut în Congres ca *"Statele Unite să declare război Puterilor Centrale pentru ca lumea să fie asigurată pentru democraţie"*. Ce a urmat după victoria din 1918? Dictatura din Italia, din Geramnia şi una - cea mai odioasă - din Rusia.

În 1945 s'a declarat că războiul terminat cu predarea necondiţionată a învinşilor, este războiul care va interzice războaiele. Dar în următorii 50 de ani au fost alte 149 de războaie calde, fierbinţi în Asia, în Africa, în America de Sud şi chiar în Europa, iar între foştii aliaţi victorioşi, s'a declarat lungul *"război rece"* cu istovitoarea, costisitoarea cursă a înarmărilor. I se cunosc cauzele: acţiunea de dominare a ţărilor din Estul Europei şi de plantare a comunismului în restul lumii. Ideologia a devenit o armă spirituală în confruntarea dintre Rusia şi Apus. Spunem Rusia şi nu URSS, pentrucă Moscova domina statele prinse în Uniune, nu toate de voie şi cu plăcere. Comunismul - ideologie concepută în Apus (citiţi Kark Marx) şi importată de revoluţioanarii ruşi - a fost folosit pentru a atrage China şi alte ţări eliberate de colonialism din Asia, Africa şi chiar din America Latină, în tabăra antivestică. Curierii - unii chiar din România - transportau clandestin în valize diplomatice valută, pentru susţinerea partidelor comuniste din Italia, Franţa etc. pentru destabilizarea regimurilor democrate din ţările Europei Apusene.

Deşi în posesia unor imense, variate bogăţii naturale, Rusia n'a putut să-şi menţină rangul de supraputere, să susţină pe lungă durată clientela partidelor comuniste din lume, să ţină pasul în cursa înarmărilor şi să ofere şi un trai decent populaţiei. Nu se putea conduce o ţară, necum o lume, numai cu lozinci false, cu promisiuni, cu vorbe goale. Cortina de fier a căzut, zidul Berlinului - ruşinea secolului - a fost dărâmat şi comunismul a închinat steagul roşu cu secerea şi ciocanul. Vestul a câştigat războiul rece şi prin superioritatea militară şi prin superioritatea socială, economică, politică, deoarece comunismul este o doctrină perversă, greşită în concepţie, dezastruoasă în rezultate, o aberaţie generatoare de mizerie, teamă, teroare, tiranie.

Rând pe rând ţarile captive s'au eliberat de tutela Cremlinului. Statele clientelare: Cuba, Etiopia, Angola, Nicaragua şi Afganistanul au fost părăsite. Deruta, haosul şi-au făcut apariţia în vacuumul născut prin căderea regimului comunist din Rusia.

Dacă sfârşitul războiului rece a eliminat barierele ideologice, rivalităţile supraputerilor, dacă a micşorat riscul unui război nuclear şi dacă au fost şi mai sunt încă speranţe şi încercări de cooperare internaţională, de pace, de îmbunătăţire a condiţiilor de viaţă, totuşi lumea este în continuă frământare. Proliferarea armelor convenţionale şi atomice, grevează bugetele în detrimentul unor mai bune condiţii de viaţă. Cele două ţări învinse în ultimul război mondial - Germania şi Japonia - s'au ridicat din ruine şi umilinţă şi au devenit forţe economice de primul rang, nu numai prin calităţile popoarelor respective şi capacitatea competentă a conducătorilor ci şi pentrucă nu au avut de suportat cheltuieli militare, armatele lor fiind reduse la nivel de forţe de poliţie, prin tratatele de pace. E drept însă că au avut de plătit mari despăgubiri de război.

Statele Unite ca ţară, are o datorie publică de aproape cinci trilioane de dolari, cauzată în principal şi de cheltuielile militare.

Victorios în războiul rece, Apusul are în faţă probleme care îi dau dureri de cap: rasisme, naţionalisme excesive, fanatisme religioase, etnice, forţe destructive contra păcii şi securităţii între state, chiar în interiorul unor ţări; lărgirea prăpastiei dintre bogaţi şi săraci, dintre sătui şi flămânzi. Un procent de 25% din populaţia lumii consumă 80% din resursele disponibile, dispar anual un milion acri de păduri, 35% din suprafaţa uscatului riscă să devină deşert şi există chiar pericolul unei crize a apei în lume.

Sunt 17 milioane de refugiaţi şi 24 milioane de *"displaced persons"* în interiorul propriei lor ţări. Colac peste pupăză explozia creşterii populaţiei continuă într'un ritm periculos. Populaţia Egiptului creşte cu 1,5 milioane pe an; a Mexicului cu 1 milion. Ei sunt săraci şi trebue să mănânce în fiecare zi, cel puţin odată.

Se estimează că în anul 2000 populaţia globului va ajunge la 6,5 miliarde, din care 5 miliarde se vor afla în lumea a 3-a a săracilor şi disperaţilor. Privind retrospectiv, în primul mileniu, populaţiile care excedau resursele locale, au emigrat din Asia în Europa, din Est şi Nord spre Vest şi Sud, în căutare de hrană pentru ei şi păşunat pentru turmele lor. Formula memotehnică învăţată în şcoli: GOHUGEA SLAVOBUN PECUTATA ne ajuta - elevi fiind - să memorăm numele şi ordinea năvălitorilor. Din a doua jumătate a mileniului al 2-lea, migraţia a fost spre Lumea Nouă, descoperită de Columb. Unde vor ajunge flămânzii şi disperaţii secolului 21 şi al mileniului al treilea? Agenda ONU-lui, a generaţiei mai tinere ca noi, este încărcată cu probleme grele: spinoasă, amară moştenire.

Trădările secolului 20 ? Au fost nu numai în raporturile conjugale, adultere prezente şi în palatele regale, ci trădări la scară înaltă, în şi prin cancelariile diplomatice. Zis-a Talleyrand - campionul trădării - *"Că vorbele au fost date omului nu pentru a-şi exprima gândurile, ci pentru a le ascunde"*.

Între Iulie 1915 şi Martie 1916, prin înaltul comisar Mac Mahon, Anglia garantează ***în scris*** independenţa Arabilor, aflaţi atunci sub stăpânire otomană, în schimbul ajutorului militar împotriva Turcilor. S'a precizat harta care cuprindea şi Palestina, cu graniţa de Est: Marea Roşie şi Marea Mediterană, dar în acelaşi an 1916, Anglia şi Franţa, prin acordul Sykes-Picot, împart între ele teritoriul garantat Arabilor, iar în 1917 Anglia dă lordului Rotschild faimoasa declaraţie Balfour, prin care oferă Palestina pentru *"A home"* pentru Evrei.

A vândut aceeaşi pălărie la doi clienţi. Odată Arabilor ca să-i atace pe Turci şi a doua oară Evreilor ca aceştia să determine America să declare război Puterilor Centrale. O intrigă puţin adulterină şi şantaj la Casa Albă, au avut un rol decisiv intrării Americii în război.

Şi Arabii şi Evreii şi-au îndeplinit angajamentele luate însă Anglia nu putea. Era o singură Palestină şi doi cumpărători care plătiseră preţul cerut. Comentatori competenţi numesc poziţia Angliei *"incorectă"*. Celebrul colonel Lawrence o numeşte trădare. Anglia s'a spălat pe mâini trecând problema Palestinei ONU-ului, care a procedat în cele din urmă la împărţirea Palestinei între Evrei şi Arabi.

Ambiguitatea Declaraţiei Balfour, duplicitatea Angliei, împărţirea Palestinei şi înfiinţarea Statului Israel, au generat conflictul din Orientul Mijlociu: patru războaie şi tragediile care au urmat nu numai în Palestina, ci şi în alte ţări, terorisme de ambele părţi. Când s'a spus adevărul, când conducători înţelepţi, cu simţul practic al realităţilor, au ajuns la concluzia că pacea este preferabilă terorismului, insecurităţii, că prin sacrificii, concesii din partea tuturor, pacea poate fi asigurată, s'a trecut la asasinate şi la unii şi la ceilalţi. La 6 Noembrie 1944, Lordul Mayne, ministrul de Stat Britanic şi la 28 Septembrie 1948, contele de Bernadotte, dela Crucea Roşie suedeză, au fost asasinaţi de organizaţia sionistă Stern. Regele Abdulah al Iordanului şi Preşedintele Anwar Sadat al Egiptului au fost asasinaţi de Palestinienii, iar acum în urmă, Primul Ministru al Israelului Rabin, a fost asasinat de un Evreu fanatic. Terorismul şi asasinatele n'au reuşit să realizeze scopul pentru care au fost săvârşite. Pacea va prevala. Statul Israel a încheiat pace cu Egiptul, cu Palestinienii, cu Iordania, iar pacea cu Siria este în lucru, cu bune şanse de realizare. Organizaţiile evreieşti din America în majoritatea lor ca şi majoritatea opiniei publice din Israel doresc şi exprimă hotărîrea ca politica de pace în Palestina să continue. Noul Prim Ministru al Israelului Shimon Peres este hotărît să o aplice aşa cum a fost concepută împreună cu Yitzhak Rabin, dar problema palestiniană este un cartof fierbinte pe care nu-l scoatem noi din foc şi nici nu intră în preocupările *"Cuvântului Românesc"*. O semnalăm doar pentrucă timp de 75 de ani a tulburat viaţa internaţioanlă, a consumat energii şi valori necesare pentru scopuri mai demne.

Pactul Ribbentrop-Molotov din 23 August 1939, semnat la Moscova, a fost o înşelătorie care a permis declanşarea celui de al Doilea Război Mondial, căci fără acest pact Hitler n'ar fi ocupat Polonia.

La Teheran, Moscova şi Yalta, prin naivitatea, poate şi buna credinţă a unora, ignoranţa unuia şi şiretenia altuia, s'a comis marea trădare: Trădarea Poloniei, trădarea Europei cu înrobirea a 120 milioane de Europeni, cu închisorile şi lagărele României, deportări şi gulaguri siberiene, cu suferinţe ce nu le ştiu nici cerul, nici cei ce le-au îngăduit.

Mărturiile deţinuţilor politici supravieţuitori, memoriile scrise din *"Împăratia Morţii"* de Gabriel Bălănescu, cele scrise de D. Bacu, Dumitru Bordeianu, Ion Cârje, Grigore Dumiterscu, Ştefan Brânduşoiu, Aurel State şi alţii, despre Canalul Morţii, amintiri din prizonierat şi mine, din deportări sunt zguduitoare. Ele dezvăluie un genocid ce întrece şi în număr şi în cruzime şi în sălbăticie tot ce s'a petrecut în secolele precedente, numite barbare, acum, în secolul 20 ce se pretinde a fi fost progresiv, civilizat. Cei vinovaţi, cei răspunzători, nu le citesc. Nu vor să ştie de ele.

Dacă începutul secolului 20 a însemnat pentru România împlinirea visului de veacuri, întregirea neamului în hotarele istorice şi etnice, în România Mare, acest vis s'a realizat prin jertfe şi conducere înţeleaptă, continuându-se etapele anterioare: Unirea Principatelor, Independenţa şi Regatul. România Mică a avut doi regi înţelepţi şi mari oameni de stat. România Mare a avut oameni mici după moartea regelui Ferdinand cel Loial, un rege aventurier, imoral, necinstit şi ucigaş. Slăbită în interior, România a fost prinsă în confruntarea armată a marilor puteri, apoi vândută lui Stalin de către campionii democraţiei: Churchill şi Roosevelt.

Cititorii noştri ştiu de cine, cum şi prin cine a fost crucificată România. Cartea Albă a securităţii consemnează 117.000 de arestaţi politici în închisorile regimului comunist.

(Va urma)

EFEMERIDE

EXEMPLUL TINERETULUI STUDENŢESC

Imaturitatea unei părţi şi oportunismul altei părţi din cea ce constituie Opoziţia politică din România de astăzi, a făcut ca adunătura pestriţă de: comunişti, afacerişti corupţi, delicvenţi şi criminali ce trebuiau să înfunde puşcăriile, agenţi ai mai multor servicii de informaţii şi alţii de aceeaşi teapă, să se strângă într'un partid, care de şase ani de când este la putere, a secătuit ţara mai rău decât jaful Ruşilor după 1944.

Am intrat în anul alegerilor şi niciodată cei dela putere - în frunte cu Iliescu - n'au fost mai siguri de câştigarea lor ca acum. Pentru ei, votul alegătorilor din toamnă, nu este decât o formalitate care le va garanta şi prelungi privilegiile actuale, pe încă patru ani. Poziţia de pe care sfidează pe adversarii din Opoziţie, întrece în aroganţă pe aceea a lui Ceauşescu dela al 14-lea congres, şi nebănuita reacţie a Românilor, nu exclude posibilitatea repetării precedentului. Până atunci însă, să urmărim desfăşurarea evenimentelor.

Marea forţă a electoratului român nu s'a trezit încă din lunga hibernare unde a fost împins de jumătate de secol de comunism. Vechi automatisme au funcţionat şi în Duminica Orbului din 1990 şi în toamna anului 1992, dar *"somnul cel de moarte"* are un sfârşit ca orice somn. Una este însă trezirea după cântecul cocoşului şi alta este trezirea după goarna de alarmă şi dacă încă nu bat clopotele la ţară şi nu sună sirenele în oraşe pentru chemarea la lupta pentru pâine, dreptate şi demnitate, nu mâinile pătate de sânge sau pline de inele preţioase le vor trage să dea glas, ci braţele vânjoase ale ţăranilor şi muncitorilor români. Pentru Cruce, pentru Ţară, pentru mai bine...

Este greşită părerea că actuala putere din România nu poate fi înlăturată. Această conducere nefirească nu este nici puternică nici inamovibilă şi tremură de frica pierderii poziţiei, iar exemplul cel mai concret a venit şi de data aceasta tot dela tineret. Acelaşi tineret care cu şase ani în urmă a strigat şi a dat jertfele lui în lapidarul: *"Vom muri, dar vom fi liberi."*

Faza violenţelor a trecut şi acum lupta se dă pe alte fronturi şi cu alte arme.

Greva hotărîtă şi conştientă a studenţilor români a demonstrat că *"puterea"* poate fi învinsă. Organizarea şi puternica solidaritate a asociaţiilor şi centrelor studenţeşti a dus la un succes total. Nici o ameninţare şi nici o presiune nu şi-au atins scopul. Studenţii au fost conştienţi de drepturile lor şi au ştiut să acţioneze pentru dobândirea lor integrală.

De două ori în răstimp de şase ani, tinerii au dat lecţii de judecată şi de bărbăţie *"bărbaţilor politici"* încadraţi în partide. A fost înregistrat gestul lor de opoziţie din România?

Românii nu sunt nici comunişti nici pedeserişti, dar nu vor să fie nici homosexuali, morfinomani şi slugi la ei acasă. Omenia lor de veacuri nu are nevoie să înveţe *"drepturile omului"* din tratate pe care nu le respectă nici cei ce le-au elaborat. Ei îşi apără *"sărăcia şi nevoile şi neamul"* aşa cum au învăţat din moşi strămoşi, şi n'a rămas om să bată la poarta casei lor să plece ne-omenit. Dar dacă vii şi îi spui că *"ţiganul care îl fură şi îl terorizează* - după ce tot România l-a eliberat din sclavie - trebue lăsat să fure şi să ucidă în continuare că altfel nu intră în Europa, este normal să-ţi spună că rămâne cu răul pe care îl are, decât să-şi aleagă altul mai mare.

Ne pune Europa condiţii la intrarea în Comunitatea Europeană? Nu ştiu cât sunt de presante şi cât sunt inventate de actualul regim, dar ştiu că fără zăgazul românesc la porţile ei de Răsărit, la Paris s'ar fi cântat cazaciocul iar la Londra s'ar fi băut lapte de iapă mongolă. Cine mai vorbeşte astăzi de Prusia Orientală şi de Koengsbergul lui Kant? Zidul Berlinului a fost dărâmat cu acordul lui Gorbaciov şi nu sub presiunea Comunităţii Europene care era speriată de unificarea Germaniei.

România este în Europa şi orice întârziere a primirii ei în organizaţia celeilalte părţi a Europei, este în defavoarea Comunităţii Europene, care renunţă prea uşor şi nemotivat la un partener loial. Acest conflict a aruncat o perdea de fum, care a paralizat dezvoltarea liberă şi normală a României post comuniste.

România aşteaptă investitori străini, dar este ştiut de oricine, că nimeni nu investeşte nimic, fără gândul şi calculul de câştig. Partea română trebue să vină cu elemente concrete. Ce investeşte actualul regim pentru parteneriat cu investitorul străin? Propaganda de dezinformare împotriva Românilor din Exil, în numele îmbunătăţirii imaginei României peste hotare?

Chiar n'au învăţat nimic dela vecinii lor unguri cum trebue să te porţi cu etnicii tăi de peste hotare?

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

"COMUNIŞTII ŞI AI LOR ESTE DEŞTEPŢI"

Ion BOIERU

Timp de peste 40 de ani partidul comunist în România a instalat o dictatură feroce, fără egal, şi a exercitat un genocid naţioanl, ***"totalitar"*** cu scopul vădit de a şterge de pe harta lumii existenţa poporului român, a culturii sale şi a spiritualităţii sale. A distrus instituţiile caracteristice şi tradiţionale ale poporului şi societăţii, a falsificat istoria, a anulat învăţătura religiei în şcoli, pentru a creea o societate ateistă, fără Dumnezeu şi biserici. Biserica a fost dominată integral de spiritul ideologiei marxiste, iar prestigioasa Biserică Unită cu Roma, a Greco-Catolicilor dela Blaj a fost complet desfiinţată, cu 6 episcopi ucişi în temniţe pentrucă refuzau să facă compromis cu cererile absurde ale partidului comunist, şi o mulţime de preoţi catolici au înfundat temniţele distrugătoare.

Peste un milion de Români au fost întemniţaţi şi reţinuţi în lagăre de concentrare. Clasele sociale au fost desfiinţate, ţărănimea a fost furată de pământurile ei strămoşeşti şi adusă la sapă de lemn. Totul pentru a instaura societatea comunistă cu ***"dictatura proletariatului", în numele idealului marxist.***

Toate drepturile şi libertăţile umane au fost anihilate prin decrete şi prin voinţa directă a Securităţii şi a Miliţiei, cu împuternicirea partidului comunist. Singura ideologie oficială era ideologia marxistă, şi oricine ridica un glas de critică şi sugestii era pedepsit în cele mai riguroase forme de organele multiple ale partidului. Întreaga ţară trăia ca într'un infern.

În interiorul unei astfel de societăţi lipsită de idei morale, care au fost aruncate *"peste bord de etica marxistă"* complet inumană, au apărut tot felul de campioni ai marxismului, care se întreceau în promovarea valorilor marxiste. În cultura, literatura, în cadrele de partid, în domeniul dezbaterilor ideologice, unde fiecare apăra ***"integritatea ideologică şi justeţea atitudinilor stabilite de Moscova şi de Comitetul Central".*** Toţi acei care deviau dela linia de partid, erau arătaţi cu degetul şi apoi pedepsiţi riguros prin diferite metode. Şi aceşti campioni ai adevăratei linii de orientare erau avansaţi în funcţii de răspundere, după împrejurări.

Se credea că după răsturnarea lui Ceauşescu, din Decembrie 1989, lucrurile se vor schimba în România. Adevărul este că s'au făcut schimbări, ***"şi cea mai importantă a fost că s'a schimbat ehipa de conducere, care a fost înlocuită cu alte cadre de partid, fără nici o schimbare de direcţie.***

Conducerea guvernamentală de azi, care este o nouă Nomenclatură comunistă, a rămas tot aşa de străină de poporul român, ca şi cadrele din vremea lui Ceauşescu".

Metodele sunt aceleaşi, principiile sunt aceleaşi şi "Stăpânii" ţării sunt aceiaşi.

Nimeni nu a făcut o *mea culpa* pentru crimele săvârşite de ordinul sutelor de mii, care zac peste tot în România, cele mai multe fără cruce şi neidentificate de autorităţi. MAI MULT DECÂT ATÂT, această nomenclatură a pornit un război CHIAR ÎMPOTRIVA VICTIMELOR DE ALTĂDATĂ, pentru simplul fapt că nu vor să se încadreze în sistemul de viaţă creat de comuniştii de azi. Şi le reaminteşte mereu că sunt în afară de şuvoiul comun şi că întreţin idei naţionaliste, pe care Nomenclatura le eticheteazǎ, ca şi în trecut, arbitrar, abuziv, după bunul lor plac. Adică se erijează în monitori politici, ale acelor care nu li se supun şi nu cred cu ei în aceleaşi principii politice.

Şi fiindcă *"Comuniştii este deştepţi"*, au apelat şi la alţii care să-i servească. Adică au apelat la acei care se cred *"că şi ei este deştepţi"* deoarece i-au servit şi altădată pe comunişti; au fost unii în serviciul lor, aici în străinătate, şi ca să nu fie descoperiţi în rolul pe care l-au avut, servesc şi azi pe comunişti. Şi se mai adaugă şi alţii care fac parte dintr'o categorie de serviciu, pentru un motiv sau altul.

Acum prezentăm cazul unuia dintre campionii doctrinari ai marxismului, şi care astăzi are chiar curajul să nege acest fapt. De aceea venim cu probele noastre, scrise de mâna lui şi publicate sub numele lui. Este vorba de Vladimir Tismăneanu, care a avut imediat după Decembrie 1989, curajul incredibil să apară la posturile de TV americane şi în diferite publicaţii, ca să dea explicaţii asupra realităţilor româneşti. Nu interesează valoarea acestor explicaţii şi nu le comentăm. Dar acest scriitor care a fost membru de partid şi a apărat justeţea doctrinară a partidului comunist din România, şi care nu s'a ocupat niciodată cu problemele fundamentale ale culturii româneşti, să o apere în vremea cât a fost în ţară, înainte de refugiul său în străinătate, a sărit oarecum pârleazul. Şi acum atacă pe tinerii români din ţară pentrucă au o altă orientare politică, deosebită de acea comunistă, în care s'a format el în şcolile de specialitate în ţară. Azi, se asociază diversiunii şi falsificiărilor SECURITĂŢII.

În 1976, în Editura Politică din Bucureşti, a apărut o cărţulie intitulată *"NOUA STÂNGĂ DELA FRANKFURT"* în *"Colecţia Dezbateri Ideologice"*. Nu este o carte de mare importanţă intelectuală, dar este o mărturie directă a gândirii sale şi poziţiei sale de marxist *"sadea"*.

În Occident, sociologii şi o anumită categorie de intelectuali, unii chiar de stânga, adică din interiorul marxismului, au formulat în legătură cu ideologia marxistă, teorii, explicaţii şi puncte de vedere noi, care nu coincideau, nu erau în concordanţă cu orientarea marxiştilor din Blocul Sovietic, şi care nu permiteau *"devieri"* de pe linia de partid, aşa cum o prezenta Monolitul din Moscova. Aşa cum o desemnaseră Lenin şi Stalin, în conformitate cu Marx.

Tismăneanu s'a supărat foc şi a scris această cărţulie, ca să pună lucrurile la punct, să restabilească linia de gândire, cu adevărat marxistă. Iată un prim citat, ilustrativ şi concludent, chiar dela început, din *"Cuvânt Înainte"*:

"Şcoala dela Frankfurt a generat, în condiţii bine definite, o teorie socială care, cel puţin în unele din variantele sale, a servit drept paravan ideologic mişcărilor politice înglobate sub denumirea generică de NOUA STÂNGĂ" (pag.5). Autorul nu vrea să epuizeze problematica şcolii propusă de Adorno, Horkheimer, Fromm sau Marcusse, ci ceva mai grav zicem noi, *"Ci pur şi simplu elucidarea unor filiaţii ideatice cu profunde repercursiuni în ordinea practicii revoluţionare contemporane."* Azi, când este necesar dialogul ideologic şi se cere combativitate, se *"impune drept condiţie* ***sine qua non*** *a criticii filosofice respectarea imperativului preţuit cândva de Lenin drept "esenţa, sufletul viu al marxismului: analiza concretă a situaţiei concrete"*. Şi, în continuare, *"Plecând dela acest postulat marxist, ne-am propus dela început să recuzăm o serie de clişee sectar-dogmatice care au împiedicat uneori studierea obicetivă, calmă, debarasantă de prejudecăţi rigide şi patos doctrinarist, a concepţiei filosofico-sociologice clădită de gânditorii grupaţi în Şcoala dela Frankfurt"* (pag.5-6).

"Dacă în viziunea marxistă genuină proletariatul era acea parte a societăţii faţă de care nu se comitea ***o anumită nedreptate****, ci* ***"pur şi simplu nedreptatea"*** *(Marx)... "teoreticienii Noi Stângi consideră că în momentul de faţă am fi martorii unui proces integrator, de absorbire a acestei clase de către o aşa-numită "societate de consum"* (pag.10).

Autorul intră apoi în tot felul de consideraţii asupra diferenţelor din NOUA STÂNGĂ occidentală şi americană şi a similarităţilor lor. Toate astea nu au nici o valoare pentru discuţia noastră de aici. Poate vom reveni odată dacă va fi nevoie.

Dăm numai esenţialul, pentru a reţine numai felul în care autorul caracterizează şi critică Noua Stângă, *"generată"* de Şcoala dela Frankfurt, cum afirmă el. Iată de exemplu cum prezintă similarităţile dintre Occidentali şi Americani: *"lipsa unor structuri organizaţionale bine constituite; inexistenţa unui impact real cu clasa muncitoare; existenţa unor obiective de luptă comune cum ar fi respingerea agresiunilor imperialiste, ... etc."* (pag.24). Noua Stângă are un caracter *"sincretist"*. *"În rândurile Noii Stângi activează atât tineri intelectuali, cât şi personaje cu aura academică, atât revoluţionari sinceri, cât şi frazeologi de profesie, atât militanţi oneşti, cât şi aventurieri iresponsabili. IATĂ DE CE NU ESTE PERMIS SĂ TRECEM SUB TĂCERE DIFICULTĂŢILE REALE PE CARE NUMEROASE PARTIDE COMUNISTE OCCIDENTALE LE ÎNTÂMPINĂ DATORITĂ ACŢIUNILOR UNOR ELEMENTE STÂNGISTE"* (Pag.26)

Noua Stângă este *"izolată politic"*. Este incapabilă *"de a depăşi un anumit orgoliu suficient, arborat de îndată ce se pune problema apropierii de partidele clasei muncitoare. Sacralizarea experienţelor tragice, eroismul ostentativ, fronda şi mitologia baricadelor nu au putut şi nu pot decât să deservească acţiunea revoluţionară autentică. Sedusă de propriile ei sloganuri, refuzând cel mai adesea cu o mândrie puerilă dialogul cu comuniştii". "Noua Stângă... este o revoltă în genunchi"* (pag.27-28).

Fiindcă cei din Şcoala dela Frankfurt *"expresia unui grup de intelectuali burghzi radicali... nu reuşesc să se recunoască în nici una dintre cele două lumi în cea capitalistă occidentală sau în cea sovietică, tocmai din cauza acestei imposibilităţi sunt într'un fel "constrânşi" să se refugieze în utopie, după Steigerwald, şi această etichetare este justificată"*, spune Tismăneanu (pag.32).

"Opţiunea filosofic-istorică pesimistă a Şcolii dela Frankfurt, explicabilă prin premisele spirituale ale "teoriei critice", fundamental viciate de iraţionalismul de tip nietzscheano-heideggerian, nu avea cum să CONSTITUIE SUPORTUL IDEOLOGIC AL UNEI MIŞCĂRI REALMENTE REVOLUŢIONARE".

După stabilirea lui Marcusse în Statele Unite, *"pe plan politic, remarcăm în această perioadă în opera lui Marcusse: "RESPINGEREA şi critica socialismului existent, aşa cum a fost el construit în ţările nu arareori prin extrapolări abuzive; NEÎNCREDEREA în ceea ce priveşte menţinerea rolului revoluţionar al clasei muncitoare şi elaborarea unei variante UTOPICE a teoriei revoluţiei socialiste"*; Mai departe: *"Şi FROMM şi MARCUSSE consideră că teoriile lor reprezintă variante "aduse la zi", "înnoite", "modernizate" sau "contemporanizate" ale marxismului; AMBELE teorii manifestă în raport cu marxismul o atitudine subiectivist-selectivă, eludând unitatea şi coerenţa imanente filosofiei praxisului şi reţinând în chip arbitrar ca actuală exclusiv opera din tinereţe a lui Marx"* (pag.58).

"AŞADAR, studierea de pe poziţii marxiste a Şcolii dela Frankfurt şi implicit a "teoriei critice" marcusseene ca ideologie relativ sistematizată a NOII STÂNGI, impune menţinerea în permanentă veghe a simţului critic, situarea fermă, lipsită de ambiguităţi sofisticate, pe un punct de vedere partinic şi intransigent" (pag.60).

"Astfel se impune concluzia că, până când Noua Stângă nu va întinde mâna partidelor proletariatului, până când nu va renunţa să închidă ochii în faţa realităţii atât de complexe şi diverse a confruntării claselor din societatea contemporană nesocialistă, până când nu và depăşi situaţia actuală de autoclaustrare dogmatică în dogmatica universului fantasmelor pogorîte din idealuri pe cât de nobile pe cât de abstracte, ea va fi silită să penduleze, eroică dar neputincioasă - reîncarnare donquijotescă - între polul utopiei, anacroniei şi cel al disperării" (pag.101-102).

Din citatele noastre, chiar limitate, se vede, cu claritate cine este şi cum a gândit campionul genuităţii marxiste, care biciuia orice deviere dela linia marxism-leninismului, în numele căruia s'a ruinat o ţară, s'a distrus o cultură, s'au dărâmat biserici şi tradiţii naţionale şi s'a urmărit genocidul total al existenţei româneşti. Un asemenea campion al marxism-leninismului nu mai are dreptul să iasă la suprafaţă cu teoriile lui, prin care şi azi se alătură metodelor perverse ale Securităţii şi diversiunilor acesteia, pentru a face din victimele de altădată noi victime ale minciunii, dezinformării şi atacurilor necinstite. Indiferent de ceea ce cred tinerii din România, într'o lume debarasată de dictatura comunistă, ei au dreptul să creadă ceea ce îi îndeamnă propria lor conştiinţă, nu conştiinţa unui comunist radical şi a unei Securităţi, care îşi apără numai poziţiile ei şi caută *"ţapi ispăşitori"*, care vrea să acopere sutele de mii de crime, săvârşite de-a lungul dictaturii comuniste, la care a fost asociat direct şi la nivel ridicat de doctrinar ireductibil şi Vladimir Tismăneanu.

NOTE ŞI COMENTARII

ILIESCU'N CORN DE CAPRĂ

Imaginea României în lume, imaginea după care jinduieşte Ion Iliescu, a fost din nou sfârtecată de către Congresul American, care-i adresează o scrisoare în care numai că nu este făcut mincinos tartorul bardel dela Cotroceni. Scrisoarea este semnată de senatorul Alfonso D'amato, în calitatea sa de co-preşedinte şi de deputaţii Christopher Smith, preşedinte şi Steny Hover.

Iată ce scriu aceştia tovarăşului Iliescu: ***"...Comisia şi numeroşi membri ai Congresului sunt serios preocupaţi de ceea par să fie tendinţe negative care încep să apară în politica şi societatea românească..."***

Se enumără apoi câteva din erorile săvârşite de Ion Iliescu şi guvernul său ca insultarea intenţionată a Regelui, procesele împotriva presei, apoi, asemănarea reformelor care ar fi similare cu cele din Italia, Danemarca şi Olanda (Dixit Iliescu).

"...ce este mai important este că în ţările pe care le-aţi citat există o puternică tradiţie a libertăţii de exprimare şi a instituţiilor democratice..."

"...condamnarea fermă şi repetată a jurnaliştilor în virtutea unor astfel de prevederi contravine angajamentelor privind libertatea de expresie cuprinse în actul final dela Helsinki, Statutul dela Paris şi Documentul dela Copenhaga..."

România a semnat toate aceste documente pe care le-a călcat şi continuă să le calce, cu bună ştiinţă.

Mai departe, se spune în scrisoare: ***"...în general, acţiuni ale membrilor coaliţiei Dvs. guvernamentale par să contravină direct unora din afirmaţiile Dumneavoastră..."***

"Par să contravină" sau mai pe şleau spus: *"Ai minţit, Domnule Iliescu"*.

Întreaga politică, internă şi externă, a lui Iliescu s'a bazat şi se bazează pe un lanţ întreg de minciuni. Zadarnic se cheltuiesc milioane de dolari în presa universală cu articole plătite din buzunarul contribuabilului român. Ele nu ajută cu nimic la schimbarea proastei imagini a României în lume. ***"Comisia este serios îngrijorată de Legea privind casele naţionalizate"*** se spune mai departe în scrisoarea respectivă, ***lege ce se află în prezent în atenţia Parlamentului, ca şi ultimele acţiuni ale Curţii Supreme din România, care a anulat o serie de decizii de restituire a proprietăţilor. După cum am înţeles această legislaţie, de curând supusă amendamentelor Camerei Deputaţilor, proprietarii unor bunuri care fuseseră confiscate de fostul regim comunist sunt în imposibilitate de a face recurs pentru a recâştiga posesiunile şi titlurile bunurilor confiscate ilegal..."*** Dacă ar trece legea ca bunurile confiscate de regimul comunist să fie retrocedate proprietarilor de drept, asta ar însemna ca să fie scoşi afară alde Văcăroiu, Adrian Năstase patru case - cum i se zice în ţară lui Bombonel - şi încă mulţi mari mahări ai regimului, ceea ce tovarăşul Iliescu nu o poate face. Nu-i poate pune pe drumuri. Ar fi inuman. S'ar încălca legea drepturilor omului etc., etc.

Când e vorba *"de ai noştri"* se găsesc atâtea şi atâtea scuze. Drepte, nedrepte, cum or fi. Împuşcatul i-a scos din case, Împuşcatul să-i bage...

Propaganda plătită în presa din străinătate, nu-i nimic altceva decât praf în ochii orbului. Dacă ar fi să-i dăm crezare, ar însemna că în România se trăieşte ca'n sânul lui Avram (Vezi cele publicate în *"Paris Match"*, numărul din Octombrie).

Dacă cei săraci cu Duhul, cărora Ceauşescu le-a întors mintea pe dos, ar putea judeca limpede lucrurile şi ar putea vedea clar că Iliescu nu-i România, iar România nu-i Ion Iliescu multe s'ar schimba, iar kagebistul ar trebui să părăsească Cotrocenii unde s'a instalat şi în care se lăfăieşte, înconjurat de o şleahtă de netrebnici care îl vor părăsi cum l-au părăsit securiştii şi armata pe Ceauşescu. Nu-i dorim lui Iliescu să ajungă unde a ajuns Împuşcatul, dar se vede că-i va urma. Setea de putere înnebuneşte pe mulţi oameni şi Iliescu e nebun de putere şi nu poate vedea că în umbră se pregăteşte ceva chiar de către ai lui. Iar când va deschide ochii, va fi prea târziu.

Cât despre cele amintite în scrisoarea relativ la maghiari şi ţigani, mai bine să lăsăm lucrurile în plata Domnului.

Revista germană *"Der Spiegel"* scrie despre o aşa-zisă *"mafia românească"* datorită nelegiuirilor comise pe teritoriul german de către *"bande"* de Români, majoritatea lor fiind... romi.

Scrisoarea Congresului American se încheie astfel: ***"România este o ţară cu multe posibilităţi, şi aşteptăm ca pe viitor România să-şi ocupe locul în rândul comunităţii naţiunilor libere şi democrate."***

Ceea ce, aşteptăm şi noi, cam de multă vreme.

Nicolae NOVAC

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că **Redacţia acestui ziar** nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.